

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

OCAK 2017

REEL SEKTÖRE DESTEK ZAMANI

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280
35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY
P: +90 232 491 14 00
www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

AYDINLATIYORUZ

Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemleri

ACIL AYDINLATMA VE YÖNLENDİRME SİSTEMLERİNDE YENİLİKÇİ, KALİTELİ ÜRÜNLER SUNUYORUZ.

Üretimimizin tüm safhaları kontrol ve test işlemlerinden titizlikle geçmekte, yönetmeliklere uygun şekilde dizayn edilmektedir. Projelerinize uygun, kaliteli ve ekonomik ürünleri tek çatı altında sizler için üretmekteyiz.

**TÜRKİYE GENELİNDE
BAYİLİKLER VERİLECEKTİR.**

ZBS ELEKTRONİK ELEKTRİK MEKANİK YANGIN TEKNOLOJİLERİ SAN.TİC.A.Ş.

Adres :Karacaoğlan Mah 6171 Sk. No: 4/B İşikkent Bornova İZMİR / Telefon:+90 232 472 19 78 / Faks:+90 232 472 08 17
info@zbslektronik.com.tr - www.zbslektronik.com.tr

OCAK GÜNDEMİ

OCAK 2017

Yıl : 33

Sayı : 392

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU
Bayram TALAY
N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 30 Ocak 2017

6 Türk Eximbank ile KGF'nin üretim ve ihracata desteği artıyor

- 4 Her eve bir Türk malı
- 6 Türk Eximbank ile KGF'nin üretim ve ihracata desteği artıyor
- 12 Girişimciye 'dört koldan' destek
- 14 KDV iadesi aynı yıl içinde yapılacak
- 16 İşsizliğe karşı +1
- 18 Türk Eximbank ve Kredi Garanti Fonu arasında yeni işbirliği
- 20 Türk KOBİ'lere Katar kapıları açılıyor
- 23 Polonya komşu kapısı oluyor
- 24 Türkiye, Sanayi 4.0'ı kaçırmak istemiyor
- 29 EBSO'dan sanayiciye on-line hizmet
- 32 Özel sektörün döviz borçları korkutuyor
- 34 Güçlü Kadın Güçlü Ekonomi
- 39 İzmir'in kahramanı: Fethi Sekin
- 40 Esen'den meclis temennileri
- 42 Gökçüoğlu'ndan gıda ve su krizi uyarısı
- 46 Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi
- 54 Kulin: Atatürk mucize yarattı
- 60 Küresel ekonomi yatay seyirde
- 63 İşsizlik 6 yılın zirvesinde
- 64 Sanayi üretimi Kasım'da değişmedi
- 71 Temel ekonomik göstergeler

KAPAK

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, KOBİ'lere desteklerin tek çatı altında koordine edilmesini savunarak KOBİ Bakanlığı ve KOBİ Bankası kurulmasını önerdi.

CREATIVE

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler.

Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26

Çamdibi – İzmir

T: 0232 458 58 09

info@teknofset.com

www.teknofset.com

HER EVE BİR TÜRK MALI

Küreselleşme ile birlikte kalkan sınırlar ve teknolojiye hızlı değişim her ürüne oturduğumuz yerden kolayca sahip olmamıza imkan tanımıştır. Bu olumlu bir gelişme gibi görünse de, aslında yerli malının tercih edilebilirliğini de azaltan bir durum haline gelmiştir.

Bu da, bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin ekonomileri için zorlayıcı bir duruma dönüşmüştür. En basit bir kalemden, telefona, bilgisayardan arabaya kadar çok geniş bir tüketim alanında ithal ürün tercih edilmektedir.

Oysa ki bu bağımlılık, üretimin azalmasına, yeni yatırımların yapılamamasına, dolayısıyla işsizliğin artmasına neden olmaktadır. Özellikle de üreten kesim olarak bunun sıkıntılarını biz bire bir yaşarken, ülkemiz de cari açık sorunu ile mücadele etmeye çalışmaktadır.

Bu nedenle 869 barkodu çok ama çok önemlidir.

Güçlü ekonomi ve güçlü Türkiye için güçlü sanayi ve güçlü sanayi için de mutlaka ve mutlaka yerli malı üretimini ve tüketimini arttırmak zorundayız.

O nedenle her zaman altını çizdiğim bir husus var ki, gerek yurtiçi gerekse yurtdışı olsun "her evde bir Türk malı" hedefi doğrultusunda politikalar geliştirmeliyiz.

İthalatı azaltmaya yönelik önemli adımlar atılmış olsa da, çok daha somut, çok daha etkin yollara başvurmalıyız. En fazla ithal edilen ürünlerin Türkiye'de üretilmesi için firmalarımızı ciddi şekilde teşvik etmeliyiz. Çünkü, ithal ürünle değil, yerli ürünle yolumuza devam etmek kaçınılmaz bir noktaya

gelmiştir.

Düşünebiliyor musunuz, ABD Devlet Başkanı Trump, küreselleşme önceliğine soğuk bakarak ticarete korumacılığı ve yerelleşmeyi savunurken, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping küreselleşmeyi savunmaktadır. Yani değişim bu kadar inanılmaz boyuttadır.

Tarihi boyunca dünyanın hep ilk 20 ekonomisinden biri olmuş, ilk 10 ekonomi hedefi olan bir ülkenin böylesi değişimleri lehine çevirmesi beklenir. Bu beklentiler doğrultusunda da önümüzdeki süreç; gerek siyasi, gerek ekonomik ve gerekse askeri açıdan stratejik ve proaktif olmayı zorunlu kılmaktadır.

Çünkü, küresel daralma ve küresel sorunlar devam ederken, sahip olduğumuz dinamikler ile bizim hala depar atma şansımız vardır. Yani umutlu olmamız için sebeplerimiz çoktur.

Tıpkı Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi "Umutsuz durumlar yoktur, umutsuz insanlar vardır. Ben hiçbir zaman umudumu yitirmedim."

Lütfen sizler de umudunuzu yitirmeyiniz ve geleceğe güvenle, iyimser ama temkinli bakınız. En büyük temennimiz, ülkemizin üstündeki bu kara bulutların yerini, huzur ve barış ortamına bırakmasıdır.

Bu zor dönemde Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak bizler ülkemizin ve siz değerli üyelerimizin menfaatleri doğrultusunda faaliyetlerimizi sürdürmeye devam edeceğiz. Allah hepimizin yardımcısı olsun.

Ender YORGANCILAR

Yönetim Kurulu Başkanı

EN LEZZETLİ DAVETLER BURADA

Ege Bölgesi'nde 25 yıldır toplu yemek ve catering hizmeti veren Bortar, 100 Bin kişiye yemek hazırlayabilen yeni fabrikasında benzersiz bir etkinlik alanı da oluşturdu. 250 kişiye hizmet verebilen Bortar Event Hall, özel mimarisi ve donanımıyla özel davetler, sunum ve toplantılar için yepyeni bir seçenek. Zengin ikram ve yemek alternatifleri, profesyonel hizmeti, tam donanımlı 60 kişilik AR-GE mutfağı, 45 kişilik toplantı salonu ve 25 kişilik sunum salonlarıyla davetlilerinizle **Bortar Event Hall** ayrıcalıklarını yaşatın.

Türk Eximbank ile KGF'nin üretim ve ihracata desteği artıyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir'in, ülke genelinde ihracatçı firma sayısı açısından ikinci, ihracat rakamları açısından üçüncü şehir olduğunu vurgulayarak, "İzmirli firmalarımızın ihracat kültürü oldukça gelişmiştir. Bu firmalarımıza yapılan her yatırım, verilen her kredi ülke ekonomisine katlanarak döviz olarak gelecektir" dedi. Yorgancılar, döviz kazandıran şehirler bazında belki kriterler konularak özel dönemlerde özel destekler sağlanması gerektiğini savundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Türk Eximbank ile Kredi Garanti Fonu tarafından sanayiciye sağlanan finansman destekleri ve finansmana erişim konularındaki son düzenlemelerin ayrıntılarıyla

ele alındığı bir seminer düzenledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın açılış konuşmasıyla başlayan ve Oda üyesi sanayicilerin yoğun ilgi göstererek Meclis Salonu'nu hıncahınç doldurduğu seminerde, Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım ile Kredi Garanti Fonu Genel Müdürü İsmet Gergerli, kurumlarının uygulamaları hakkında açıklamalarda bulunup üretim ve ihracata verdikleri desteğin arttığını rakamlarla ortaya koyarken, sanayicilerden gelen soruları da yanıtladı.

TÜRKİYE'NİN EN ÖNEMLİ 2 FİNANSMANI

Ekonomide bugün yaşanan zorlu süreçte Türkiye'nin en önemli iki finansman sağlayıcısını üyeleriyle buluştur-

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar:
"Özellikle de süreç dolayısıyla konjonktürel bir sıkışıklık içinde olan ama gelecek vaat eden, üreten firmalarımızın desteklenmesini üretim adına, istihdam ve ihracat adına, çok önemsiyorum."

TEB TİCARİ KARTLAR GÜCÜNÜZE GÜÇ KATAR

Mil programı ve
avans mil kullanma

Restoran harcamalarına
%10 hediye bonus

Ücretsiz
Motovale

Havalimanı otoparklarında
%50 indirim

Total istasyonlarında anında
ve sürekli %5 indirim

Havalimanı loungelarını
ücretsiz kullanma

İşiniz için gerekli harcamaları TEB Bonus
Business Kredi Kartları ile yapın, TEB'in
sunduğu birçok ayrıcalıktan faydalanın.

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için
TEB Şubeleri'ne bekliyoruz.

BENİM BANKAM
Benim Dünyam

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartlarında değişiklik yapma hakkı ve iptal etme hakkı Türk Ekonomi Bankası A.Ş.'de dir. Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartları ile ilgili detaylı bilgiye teb.com.tr internet sitesinden, 444 0 832 TEB Şirket Hattı'ndan ve tüm TEB Şubeleri'nden ulaşabilirsiniz.

mak istediklerini söyleyen Yorgancılar; “Bugün üyelerimizin de gösterdiği yoğun ilgiyi görünce konunun sizler için ne kadar önemli olduğunu da bir kez daha anlıyoruz. Çünkü biliyoruz ki, küresel ekonomide baş döndüren gelişmeler ve belirsizlik finansmana erişimi her geçen gün zorlaştırmaktadır. KOBİ’lerimiz için de, kapasitelerini genişletebilmek, ihracat kredileri ile dünyaya açılabilme için finansmanın temini hayati önem taşımaktadır. Türkiye olarak çok zor bir yılı geride bıraktık. Olağanüstü olayların yaşandığı, olağanüstü bir yıl olarak kuşkusuz 2016 tarih sayfalarında farklı yer alacaktır. İçerde yaşadıklarımıza küresel belirsizlikler de eklenince, firmalarımız açısından önünü görebilmek çok daha zor olmuştur. 2017 yılının ilk ayını geride bırakmaktayız ve görüyoruz ki, bu yıl da hiç kolay geçmeyecektir. O nedenle, özellikle de KOBİ’lerimizin istedikleri hamleleri tek başına yapması güçleşmektedir. Aslında son birkaç yıldır ülkemizde önemli destekler sağlanmaktadır. Ancak, gerek tanıtımı, gerekse anlaşılabilirliği çok net olmadığı için ve bürokrasi yüzünden çok sıcak bakılmayabiliyor” ifadelerini kullandı.

DÜŞÜK FAİZLE KREDİ VERİLEBİLİYORMUŞ

Bankaların ticari kredi faizlerinin yüzde 14-15’ler düzeyinde olduğu ortamda TOBB Nefes Kredisi ile yüzde 10’un altında kredi imkanı sağlandığını vurgulayan Yorgancılar, “Bu zor günlerde, özellikle yenilenen yapısıyla Kredi

Garanti Fonu’nun ismini çok daha sık duymaktasınız. TOBB Başkan Yardımcılığımla dolayısıyla kendileriyle birçok projede yer aldık. Son olarak TOBB Nefes Kredisi kapsamında birlikte önemli bir projeye imza attık ve çok yoğun ilgi gördüğünü bizler de başvurulardan anlamaktayız. Şirketlere, yüzde 9.9 faizle kredi imkanı tanıyoruz ve 10 milyarlık kredi için bankalara teminatı yüzde 85 oranında Kredi Garanti Fonu (KGF) dolayısıyla devlet vermiş oluyor. Bankaların burada riski sadece yüzde 15’tir. Demek ki düşük faizle kredi verilebiliyormuş. Bu projede Kredi Garanti Fonu’nun rolü çok önemli. Aslında bir konunun altını çizmek isterim. Sadece mali açıdan zor durumda olan, faaliyetini sonlandırma noktasına gelen firmalar için değil, özellikle de süreç dolayısıyla konjonktürel bir sıkışıklık içinde olan ama gelecek vaat eden, üreten firmalarımızın desteklenmesini üretim adına, istihdam ve ihracat adına, çok önemsiyorum. O nedenle bugün tüm desteklerin detaylı bir şekilde sizlerle paylaşılacak olması önemlidir” diye konuştu.

EXİMBANK’IN PROAKTİF YAKLAŞIMI DEĞERLİ

Türk Eximbank’ın küresel değişimler karşısında bugün sergilediği proaktif yaklaşımın dünden daha değerli olduğunu ifade eden Yorgancılar, “İçinde yaşadığımız sürecin belki de en kilit kurumlarından birisi Türk Eximbank’tır. Neden kilit? Çünkü, sınırların kalkması ile birlikte küreselleşen dünyada tica-

KGF Genel Müdürü Gergerli, Nefes Kredisi’nin KOBİ’lerin finansmana ulaşımının kolaylaştırılmasında başarılı bir örnek olduğunu belirterek, “Türkiye genelinde buna 27 bin işletme başvurdu. 5 milyar liralık hedef vardı, 2.2 milyar lirası kullandırıldı. Kullanılmayan halen 2.8 milyar lira var” diye konuştu.

DOĞASI GEREĞİ BENZERSİZ!

İzmir'in yükselen değeri *Gaziemir'de*;
üç tarafı ormanla çevrili **benzersiz doğası**, konumu,
konforu ve modern mimarisi ile rezidans yaşamının
standartlarını yeniden belirleyen
Aryom Koru, çok yakında yükseliyor.

Gelin, ayrıcalıklı yaşamın *en doğal halini* yerinde keşfedin.

GAZİEMİR'İN İÇİNDE
ALIŞILMIŞIN DIŞINDA!

ARYOM
KORU

www.aryomkoru.com | Bilgi İçin: 444 31 90

Türk Eximbank Genel Müdürü Yıldırım, Türkiye'nin 2016'da yaptığı toplam ihracatın yüzde 23'ünü desteklediklerini belirterek, "Bunun 3'te 2'si kredi, diğer kısmı sigorta destekleri. 2017 yılında toplam ihracata verdiğimiz desteği yüzde 26, desteklediğimiz ihracatçı oranını da yüzde 90 yapmak istiyoruz" dedi.

ret başka bir noktaya evrilmekte. Yeni dünya düzeninin en önemli yaklaşımlarından birisi de, artan jeopolitik birlikliliklerdir. Yani ülkeler ticari ve enerji ağırlıklı olmak üzere kıtalar arası anlaşmalara imza atmakta ve dışarda kalan ülkeleri dolayısıyla firmaları ticaret noktasında sıkıştırmaktadır. TTIP, TPP, CETA bunlardan bazıları. Böyle bir sistem içerisinde özellikle de KOBİ'lerimiz için ihracat yapabilmek güçleştiği gibi ülkemiz için de döviz kaynakları azalmaktadır. Bu süreçte, KOBİ'lerin ihracat kapasitelerini genişletmesi, daha çok döviz getirmeleri çok önemli bir hale gelmiştir. İşte bu yüzden Türk Eximbank'ın küresel değişimler karşısında proaktif yaklaşımı dünden daha değerlidir" diye konuştu.

KGf'NİN KREDİ İŞTAHI ARTTI

Kredi Garanti Fonu Genel Müdürü İsmet Gergerli de, EBSO üyesi sanayici ve ihracatçılara yaptığı sunumunda KGf'nin başta KOBİ'lere destek amacıyla yola çıkan bir kurum olsa da son düzenlemelerle KOBİ dışındaki işletmelerinde yararlandığı bir fon haline geldiği söyledi.

Düzenlemelerin fonun mali yapısının güçlendiğini, teminat taleplerine cevap verilen sürenin kısaldığını aktaran Gergerli, önceden 30-35 günü bulan talebe cevap verme süresinin 24 saate düştüğünü, 3 bin talebe aynı gün cevap

verebildiklerini ve son dönemde KGf'deki gelişmeler sayesinde bankaların iş dünyasına "kredi verme iştahının" arttığını vurguladı.

Gergerli, Nefes Kredisi'nin KOBİ'lerin finansmana ulaşımının kolaylaştırılmasında başarılı bir örnek olduğunu belirterek, "Türkiye genelinde buna 27 bin işletme başvurdu. 21 bin 100'ü kabul edildi. Sadece 181 başvuru reddedildi. 500 milyon liralık mevduat karşılığında 5 milyar liralık bir hedef vardı. Bu hedefin 2.2 milyar lirası kullanıldı. Kullanılmayan halen 2.8 milyar lira var" diye konuştu.

İzmir'deki Nefes Kredisi kullanımlarına da değinen Gergerli, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İZTO'ndan 1200'ü aşkın firmanın başvurusunun kabul edildiğini, iki odaya üye KOBİ'lere yaklaşık 160 milyon liralık finansman sağlandığını sözlerine ekledi.

İHRACATÇININ VAZGEÇİLMEZİ TÜRK EXİMBANK

Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım ise, bankaların ticari kredilerin azaldığı dönemde Türk Eximbank'ın ihracatçılara kullandığı kredinin arttığına dikkati çekerek, kredi olanağı arttırılan Türk Eximbank'ın ihracatçılar açısından vazgeçilmez hale geldiğini savundu.

Yıldırım, Türkiye'nin 2016'da yaptığı toplam ihracatın yüzde 23'ünü desteklediklerini belirterek, "Bunun 3'te 2'si kredi, diğer kısmı sigorta destekleri. 2017 yılında toplam ihracata verdiğimiz desteği yüzde 26, desteklediğimiz ihracatçı oranını da yüzde 90 yapmak istiyoruz. Yıl sonu itibarıyla ile 33 milyar dolarla kapattığımız desteği, 2017'de 40 milyar dolara çıkaracağız. Türk Eximbank'ı olarak dünyadaki eximbanklar arasında iyi bir yerdeyiz. Bugün toplam ihracatın yüzde 23'üne verdiğimiz destekle Güney Kore Eximbank'ından sonra ikinci sıradayız" ifadelerini kullandı.

Konuşmaların ardından İzmirli sanayicilerin sorularını yanıtlayan Gergerli ile Yıldırım, banka ve fon kaynaklarının arttığı ölçüde kredi verilen işletme sayısının artacağını, kredi faizlerinin de düşeceğini bildirdi.

Yorgancılar: KOBİ Bakanlığı ile KOBİ Bankası kurulmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, KOBİ'lerin önemine ve destek veren kurumlarla sağladıkları desteklerin çeşitliliğine dikkat çekerken Türkiye'de KOBİ Bakanlığı kurulması, KOBİ kanunları çıkarılması, KOBİ bankasının kurulması gerektiğini söyledi.

Türkiye'deki KOBİ'lere destek olacak finansman yöntemlerini anlatmak için Finansal Kurumlar Birliği öncülüğünde, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Türk Eximbank desteği ile Türkiye'nin üreten kentlerinde düzenlenen "KOBİ'lerle Güçlü ve Güvenli Yarınlar" buluşmasının son toplantısı İzmir'de gerçekleştirildi. Tarihi Havagazı Fabrikası'nda yapılan toplantıda görüşlerini açıklayan, ardından EBSO'da Türk Eximbank- Kredi Garanti Fonu Destekleri ve Finansmana

Erişim Toplantısı'nı yöneten EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Güney Kore'yi örnek gösterirken, "Ar-Ge yapan KOBİ'lere daha çok destek vermişler. Bu ülkedeki gelişime baktığımızda sanayi 4.0'da Ar-Ge'nin önemi öne çıkıyor. Yaklaşık 30 yıl önce Güney Kore ile aynı mili gelire sahipken bugün aramızda 3 kat fark var. Bizim katma değeri daha fazla ürünlere yönelmemiz gerek. Türkiye'nin avantajı genç nüfusu ancak

eğitim sistemi sınıf geçmeye odaklı ezbere dayalı. Almanya ile Avusturya'daki rakamlara bakıldığında nitelikli eğitim ve meslek liselerinin önemi ortaya çıkıyor. Türkiye'de pek çok kurum kendi yapısı ve imkanı ölçüsünde KOBİ'lere destek veriyor. Artık bunların bir çatı altında toplanması şart. Sistemi baştan kurduracak olursak önce nitelikli eğitim, ardından KOBİ Bakanlığı, KOBİ Bankası ve KOBİ Kanunları ile büyüme tamamlanacaktır" dedi.

Girişimciye 'dört koldan' destek

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Türkiye'de girişimcilerin finansman sorununu çözmek ve gençleri de girişimciliğe teşvik etmek amacıyla devrim niteliğinde destekler vereceklerini belirterek, bu kapsamda 2017'de 2.5-3 milyar liralık yeni finansman kaynağı yaratacaklarını açıkladı. Şimşek, bu kapsamda Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) standart fonlarının asgari yüzde 1 oranında girişim sermayesi fonlarına yatırım yapmasını zorunlu hale getirdiklerini bildirdi.

Girişimciliğe verilen destekler hakkında değerlendirmelerde bulunan Şimşek, 2016 yılının birçok yeniliğin hayata geçtiği ve yabancı yatırımcıların Türkiye'yi girişim sermayesi yatırımlarında tercih ettikleri bir yıl olduğunu belirtti.

Geçen yıl girişimcilik ve girişimciliğin finansmanı bağlamında parlak bir yıl geçirdiklerini anlatan Şimşek, Hazine Müsteşarlığının 2016'da ilk kez girişim sermayesi fonlarını desteklemek için

üst fonlara ortak olduğunu ve kaynak aktardığını anımsattı. Bu çerçevede Hazine'nin Avrupa Yatırım Fonu tarafından kurulan üst fona 60 milyon euro taahhüt

ettiğine işaret eden Şimşek, "Ancak sistemin kurgusu ve ikili anlaşmalarımız gereği fonun en az 400 milyon avro yatırım hacmi olacaktır ki beklentilerimiz bu rakamın çok daha üstündedir. Bu üst fonun faaliyete geçmesi ile birlikte 'yabancı yatırımcı ülkemize gelmez' önyargısı yıkılmış ve 3 yabancı girişim sermayesi fonundan en az 300 milyon euro tutarında yatırım taahhüdü alınmıştır" ifadelerini kullandı.

Şimşek, Türkiye'deki girişimcilik eko sisteminin gelişmesi açısından 2017 yılında da projelerin hızlanarak devam edeceğini bildiren, mevcut araçlarla yetinmeyeceklerini, hem var olan uygulamaların hacmini artıracaklarını hem de yeni uygulamaları gündemlerine alacaklarını vurguladı.

FONLARA DOĞRUDAN KAYNAK

Gelecek dönemde Hazine'nin üst fonların yanı sıra fonlara da doğrudan kaynak aktarmasına imkan tanıyacaklarını belirten Şimşek, "Bu değişiklik ile girişimcilik eko sistemine yönelik girişim sermayesi yatırımlarının artmasını ve bu kültürün yatırımcılarımızda oluşmasını, ayrıca yatırımcılarımızın tecrübelerinin ve kapasitelerinin geliştirilmesi bakımından doğrudan girişim sermayesi fonlarına kaynak taahhüt edilmesini amaçlıyoruz" dedi.

Şimşek, faizsiz finansmanın önemli bir aracı olan girişim sermayesi fonlarının Türkiye'de daha yaygın yatırım yapımları ve sadece belirli çevrelerle sınırlı kalmamaları için çalışma yapacaklarını kaydetti.

KATILIM BANKALARINA TEŞVİK

Katılım bankalarını girişimcilere finansman sağlamaya teşvik edeceklerini aktaran Şimşek, katılım bankalarının kar zarar ortaklığına dayalı finansman araçlarına yönlendirilmesi ve bu tür yatırımlar ile girişimcilere kaliteli finansman sağlamaları amacıyla yapılan çalışmaların da devam ettiğini söyledi.

Şimşek, diğer taraftan bu yıl Müsteşarlığın da katılım bankalarının ortağı bulunacağı bir fon kurulmasını öngördüklerini belirterek, bu sayede 250 milyon liranın üzerinde bir fon oluştu-

BES standart fonları da yatırım yapacak

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) standart fonlarının da asgari yüzde 1 oranında girişim sermayesi fonlarına yatırım yapmasını zorunlu hale getirdiklerini belirten Şimşek, sektör tarafından da son derece olumlu karşılanan bu devrim niteliğindeki değişiklikle girişimcilik eko sisteminin faaliyetlerinin yüksek bir ivmeyle artmasını beklediklerini söyledi.

Şimşek, "Tüm bu projeler ile 2017 yılında girişimcilerimiz için 2.5-3 milyar lira tutarında yeni finansman kaynağı yaratacağız" dedi.

Başbakan Yardımcısı Şimşek, söz konusu rakamın Türkiye'deki girişimcilerinin finansman sorununu büyük ölçüde ortadan kaldıracığı gibi gençleri de girişimciliğe teşvik edecek önemli bir etken olacağını sözlerine ekledi.

rarak girişimcilere alternatif finansman sağlayacaklarını bildirdi.

Türkiye Kalkınma Bankasını da yeniden yapılandırarak öz kaynağa dayalı finansman yapmasına imkan sağlayacaklarına dikkati çeken Şimşek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Gelişmiş ülkelerin hemen hemen hepsi özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kalkınma bankaları teşkil etmişlerdir. Bu kalkınma bankaları kuruldukları dönemdeki misyonlarını tamamlayarak gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerine yön verici yeni politikalar ile tekrar yorumlanmışlardır. Bu kapsamda, Türkiye Kalkınma Bankasının da yeniden yapılandırılması zaruri bir hal almıştır. Bu amaçla, bankanın kredi sağlama fonksiyonuna ilave olarak öz kaynağa dayalı finansman da sağlaması amacıyla bir fon teşkil etmesi tasarlanmaktadır. Bu fon ile ülkemizin orta gelir tuzağına girmemesine yönelik politikaları destekleyecek girişim sermayesi sağlanacaktır. Ayrıca, bölgesel yatırımlar ve çekirdek aşama finansmanı da sağlanacaktır. Yaklaşık 1 milyar lira olması planlanan fon ile oldukça etkili bir başlangıç yapacağımızı düşünüyorum."

Başbakan Yardımcısı Şimşek, "Türkiye'deki girişimcilerin finansman sorununu çözmek ve gençleri de girişimciliğe teşvik etmek amacıyla 2017'de 2.5-3 milyar liralık yeni finansman kaynağı yaratacağız" dedi.

KDV iadesi aynı yıl içinde yapılacak

Maliye Bakanı Ağbal, "Maliye Bakanlığı verilen yetki uyarınca, indirimli oranda mal ve hizmet tesliminde bulunan mükelleflerin nakden iadelerini aynı yıl içinde yapabilecek. Böylece finansman ihtiyacı içinde olan işletmeler bu yolla hem finansman imkanı elde edecekler hem de finansman maliyetinden kurtulacaklar" dedi.

Ağbal, TBMM'de kabul edilen ve Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu'nda değişiklik yapan düzenlemeyle indirimli oranda mal ve hizmet tesliminde bulunan mükelleflerin KDV'sine ilişkin nakden iadelerini ertesi yılı beklemeden alabilmeleri için Maliye Bakanlığına yetki verildiğini söyledi.

Söz konusu yetkinin önemine dikkati çeken Ağbal, "Maliye Bakanlığı verilen bu yetki uyarınca, indirimli oranda mal ve hizmet tesliminde bulunan mükelleflerin nakden iadelerini aynı yıl içinde yapabilecek. Böylelikle

mükellefler alışları sırasında ödedikleri ancak mahsup yoluyla alamadıkları katma değer vergisini yıl içinde nakit olarak alabilecek." ifadelerini kullandı.

Ağbal, özellikle finansman ihtiyacı içinde olan işletmelerin bu yolla hem finansman imkanı elde edeceklerini hem de finansman maliyetinden kurtulacaklarını vurguladı.

Düzenleme ile KDV'nin işletme sermayesi üzerinde oluşturduğu yükün hafifleyeceğine işaret eden Ağbal, şunları kaydetti:

"Mevcut mevzuata göre mükelleflerimiz, indirimli orana tabi mal ve hizmet teslimleri nedeniyle yükledikleri KDV'lerini ilgili yılda sadece mahsuben iade alabilmekte ancak nakden iade almak istediklerinde ertesi yılı beklemek zorunda kalmaktadırlar. Hükümet olarak yaptığımız bu düzenlemeyle belirlenen sektörler, mal ve hizmet grupları itibarıyla yılı içerisinde mahsuben iade edilmeyen verginin, yine belirlenen dönemler, örneğin

Maliye Bakanı Naci Ağbal, indirimli oranda mal ve hizmet tesliminde bulunan mükelleflere nakden iadelerin aynı yıl içinde yapılacağını bildirdi.

3 aylık, 6 aylık dönemler itibarıyla nakden iade edilebilmesine imkan sağladık. Bu şekilde şirketlerimize, mükelleflerimize olan KDV borcumuzu erken aşamada ödeme imkanı getirdik.

Özellikle bugünlerde finansman ihtiyacı hisseden işletmelerimize önemli bir imkan sağlamış olacağız. Bildiğiniz gibi bazı mal ve hizmet teslimlerinde perakende veya toptan aşamada katma değer vergisi yüzde 1 veya yüzde 8 olduğu halde bu malları satan veya üreten işletmelerimiz alışlarında yüzde 18 katma değer vergisi ödüyorlar.

Bu durumda işletmelerimiz devletten alacaklı hale geliyor. Mevcut durumda bu borcumuzu bir sonraki yıl içinde nakit olarak ödüyoruz. İşte burada yaptığımız düzenlemeyle bu borcumuzu yıl içinde ödeme imkanı getirdik.

Maliye Bakanlığı olarak bütçe imkanlarını da dikkate alarak yetkimizi kullanmak suretiyle özellikle ekonomide canlanmaya destek olacak lokomotif ve stratejik sektörlerde geçici düzenlemeler yapacağız. Bu düzenleme özel sektör işletmelerimiz için önemli bir imkan olacak."

2017 Sicil affı torba yasada geçti

Sicil affı beklentisini sürdüren vatandaşlar ve işletme sahiplerinin beklediği kara liste temizliği, torba tasarı aracılığıyla TBMM'de kabul edildi.

Çek, kredi, senet ödemeleri nedeniyle kara listeye girenlere af içeren düzenleme TBMM'de kabul edildi. 6770 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 26. maddesi ile bazı alacakların yeniden yapılandırılmasını düzenleyen 6736 sayılı Kanun'un kabulü ile; kullandığı nakdi ve gayrinakdi kredilerinin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'ne bildirilen kişiler ve kredi müşterileri, söz konusu borçlarını düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde tamamını ödemeleri veya yeniden yapılandırmaları halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtlar dikkate alınmayabilecek.

Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların bu kapsamda mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırılması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmayacak.

SGK prim ödemesine de ikinci şans

2016 yılının Kasım ve Aralık aylarında ödenmesi gereken vergi ve SGK prim taksitlerini ödeyememiş olan mükelleflere de ikinci bir şans verildi. Taksit ödemesini zamanında yapamadığı için yapılandırma hakkını kaybeden mükellefler, ödemelerini Mayıs ayı sonuna kadar yapabilecek.

Taksitini düzenli ödeyen mükelleflere de taksitlerini 4 ay öteleme hakkı verildi. Vergi bakımından Ocak ve Mart ayında, sigorta primleri bakımından ise Şubat ve Nisan aylarında ödeyecekleri taksitlerin ödeme süreleri faizsiz olarak uzatıldı. Böylelikle yeniden yapılandırmanın önümüzdeki tüm taksitlerini 4'er ay uzamış oldu. Bu durumda Ocak ayında ödenmesi gereken taksit Mayıs ayında, Şubat ayında ödenmesi gerekenler Haziranda ve izleyen her taksit bu şekilde 4 ay ötelenecek ödenebilecek.

Kanundan yararlanmak için peşin ödeme tercihinde bulunup da, ödemelerini yapamayan mükellefler var ise bu durumdaki mükellefler eğer isterlerse Mayıs sonuna kadar peşin ödeme indiriminden yararlanarak, ödemelerini yapabilecekler. Bu durumdaki mükelleflerden peşin ödeme imkânı olmayanlar eğer isterlerse taksitli ödemeye geçebilecekler. Daha önce peşin ödemelerini Aralık ayında gecikme zammı ile yapmış olan mükelleflere de peşin ödeme indirimi uygulanacak ve fazla ödedikleri tutarlar iade edilecek.

İşsizliğe karşı +1

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, "Türkiye'nin geleceğine artı bir istihdam" seferberliği başlattı. Açıklanan desteklerle birlikte, işbaşı eğitim programlarında asgari ücretin tamamı İŞKUR tarafından ödenecek. İşveren istihdamını sürdürürse, SGK işveren primini de 42 ay süreyle İŞKUR ödeyecek.

İstihdam seferberliği kapsamında İŞKUR ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında "Oda ve Borsalarda İŞKUR Hizmet Noktası Kurulması Protokolü, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu tarafından imzalandı.

Kampanya için düzenlenen toplantının açılışını yapan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu sözlerine, "Hepimizin malumu. Olağanüstü günlerden geçiyoruz" diyerek başladı. Terör örgütlerini kullanarak saldıran odakların şimdi de ülkemizi ekonomik kriz tuzağına düşürme telaşına girdiğini söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Türkiye ekonomisini zor duruma düşürmeye çalıştılar. Nasıl saldırsınlar başarılı olamayacaklar. Biz bir oldukça, el ele, omuz omuza verdikçe bizi yenemeyeceksiniz. Siz her saldırdığınızda; Türk iş dünyası olarak, ülkemizin geleceği için daha çok çalışmaya söz veriyoruz. İşçi kardeşlerimizle el ele, omuz omuza daha çok çalışıyoruz, daha çok üretiyoruz, daha çok ticaret yapıyoruz" dedi.

İŞKUR MERKEZİ OLACAKLAR

Ekonomiyi normalleştirme ve somut adımlar atmanın tam zamanı olduğunu belirten Hisarcıklıoğlu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve İŞKUR ile Mesleki Eğitim ve İstihdam Seferberliği'nin Türkiye'de kamu ile özel sektör arasında gerçekleşen en büyük ortak çalışma girişimi olduğunu söyledi. Hisarcıklıoğlu, "Çalışma Bakanlığı, TOBB ve İŞKUR olarak istihdam dostu büyümeyi daha da güçlendirmek için yeni bir atılım hamlesini başlatıyoruz. 81 il 160 ilçede, oda ve borsalar artık İŞKUR'un faaliyetlerinin anlatıldığı merkezlere dönüşecek. Böylece hizmet işveren ve işsiz ayağına bizzat götürülecek. Ankara'dan ve merkezden çare arama dönemi kapanacak, yerelden çözümler hız kazanacak. İş dünyasına ve üyelerimize çağrıda bulunuyorum. İŞKUR birçok destek veriyor, biz de 'Türkiye'nin geleceğine sen de bir istihdam sağla' diyoruz. İmkânın kısıtlıysa bir istihdam sağla. İmkânın varsa 10 istihdam, 100 istihdam sağla" dedi.

BABA OĞLUNA YAPMAZ

Hisarcıklıoğlu şöyle devam etti: "Biz de elimizi taşın altına koyalım. İŞKUR

Ekonomik olarak zor günlerden geçildiğini, ekonomiyi normalleştirme ve somut adımlar atmanın tam zamanı olduğunu belirten TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, iş dünyasına "Türkiye'nin geleceğine sen de 1 istihdam sağla" diyorum. Bunu da imkânın ölçüsünde sağla. İmkânın kısıtlıysa 1 istihdam sağla, imkânın varsa 10 istihdam, 100 istihdam sağla" çağrısı yaptı.

iş alacağı kişinin maaşını ödüyor, sigortasını yapıyor. Sana hiçbir maliyeti yok. Gel; işsiz bir kardeşime istihdam sağla, ekmeğini paylaş onunla. Program sonunda bu kişiyi istihdam etmeye devam edersen, SGK işveren payını İŞKUR ödüyor yine. Yani İŞKUR, senin istihdam üzerindeki yükünü azaltıyor. Bakın babanın oğluna yapmayacağını İŞKUR özel sektörümüze yapıyor. Bize de bundan yararlanmak düşer. Şimdi üyelerimize, KOBİ'lerimize diyorum ki; hangi tür çalışana ihtiyacın varsa, gel ihtiyacını söyle. Gerisini merak etme.”

DAHA CESUR OLMA ZAMANI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu da, son dönemde yaşanan ekonomik sıkıntıların kısa süre içinde aşılabileceğini belirtti. Sorunların dış kaynaklı olduğu mesajını veren Müezzinoğlu, “Bunlar bazen ekonomik tuzaklar, bazen dövizle, bazen kredi notuyla oynamak şeklinde olacak. Ama unuttukları şey bu millet başka millete benzemez” dedi.

Gelinen aşamada “Daha tedbirli değil daha cesur olacağız” diyen Müezzinoğlu işsizlikle mücadelede işverenlerin artı istihdamının büyük öneme sahip olduğunu belirterek şöyle devam etti: “İstihdam seferberliği yapacağız. Artı istihdamda, özellikle stratejik alanlarda, üniversiteden yeni mezun gençlerde net asgari ücretin yüzde 50'ini biz destekliyoruz. Gençlere de şöyle diyoruz, ‘Bir işverene git, ‘benim ücretimin yarısını İŞKUR ödüyor, yarısını da sizden istiyorum’ de. Olumsuzlukları fırsata dönüştürecek durumları göz ardı etmeyin. Her zaman yanınızdayız.”

HEDEF 600 BİN İSTİHDAM

Bu yıl başında devreye giren “artı

EBSO da İŞKUR'un Hizmet Noktası

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan Odalar ve Borsalarda İŞKUR Hizmet Noktası Kurulması Protokolü kapsamında hizmet noktası oldu. İŞKUR İzmir İl Müdürlüğü tarafından görevlendirilecek iş ve meslek danışmanları, haftanın belirlenecek gün ve saatlerinde EBSO'da çalışma hayatına ilişkin faaliyette bulunacak.

İŞKUR İzmir İl Müdürü Kadri Kabak, Ege Bölgesi Sanayi Odası ile uzun süreden beri ortak çalışmalar yaptıklarını hatırlatırken, “İzmir'de EBSO ile İŞKUR daha önce ortak bir protokol yaptı. Bu kapsamda EBSO'da yetkilendirilen bir personel, İŞKUR altyapısını kullanarak hizmet veriyor. Şimdi bunu daha ileri bir düzeye çıkarıyoruz. Haftanın belirli gün ve saatlerinde görevlendireceğimiz iş ve meslek danışmanlarımız, EBSO'daki çalışanlarla birlikte istihdam politikası, eğitim ve benzeri çalışmalarını yürütecek. Genel Müdürlüğümüzün talimat ve yetkilendirmelerini bekliyoruz” dedi.

istihdam programıyla” katma değeri yüksek sektörlerde istihdamını artıran işverenlerin 280 bin işçi için ödeyeceği ücretin birinci yılında net asgari ücretin yüzde 50'sini, ikinci yılında ise net asgari ücretin yüzde 25'ini İŞKUR karşılayacak.

İŞKUR Genel Müdür Vekili Mehmet Ali Özkan, “TOBB ile işbirliği kapsamında 252 noktada hizmeti vatandaşın ayağına götüreceğiz” dedi.

Türk Eximbank ve Kredi Garanti Fonu arasında yeni işbirliği

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü
(2014-2015 Ekonomi
Bakan Yardımcısı)

Küresel finans krizinin ardından dünya ekonomisinin yaşadığı yapısal dönüşüm devam etmektedir. Bu dönüşümün etki gösterdiği alanlardan biri de dış ticaret olarak kendini göstermektedir. Kriz sonrasında dünya ticareti, küresel büyümeden daha zayıf bir performans sergilemekte, dış ticarette rekabet şartları giderek zorlaşmaktadır. Bu bağlamda, Hükümetimiz tarafından 2017 yılı için "ihracat seferberliği" yılı olması kararı alınmıştır. Ülkemizin küresel arenada daha sağlam bir konuma erişmesi için temel yolun daha fazla üretimden, daha fazla pazara daha fazla ürün satmaktan geçtiğini bilinmektedir. Bu çerçevede, ihracatçılarımızın ilerledikleri yolda önlerindeki engelleri aşmalarını sağlamak için her gün yeni çözüm yolları aranmaktadır.

Ihracatçılarımızın özellikle de ihracatçı KOBİ'lerimizin en önemli sorunlarından birinin teminat bulma olduğu bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında ihracatımızın gelişimi için "kredi kefaleti" konusu büyük bir önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, ihracatçılarımıza sunulan desteğin hem nicelik, hem de nitelik olarak artırılması için üstün bir gayret sarf eden Türk Eximbank ile gelecek vaat eden ancak teminat yetersizliği olan KOBİ'lere kefalet sağlayarak finansmana ulaşma imkânı yaratan Kredi Garanti Fonu (KEF) arasında bir işbirliği kurulmuş ve 10 yıla yakın bir zamandır devam etmektedir. Özellikle son yıllarda bu işbirliğinin daha da artması, ihracatçı KOBİ'lerimiz açısından olumlu sonuçlar yaratmıştır. Hâlihazırda, KEF, Türk Eximbank'ın müşterisi olan 400'den fazla ihracatçı KOBİ için yaklaşık 450 milyon TL'lik kefalet vermiştir.

Yakın zamanda Hükümetimizin ihracatımızın geliştirilmesi amacıyla aldığı tedbirlerden biri de KEF tarafından sunulan Hazine Destekli kefalet sisteminin kapsamının genişletilmesi olmuştur.

Türk Eximbank ile Kredii Garanti Fonu arasında imzalanan protokolle ihracatçı KOBİ'lere Hazine kefaletiyle kullanırlacak Eximbank kredilerinin de yüzde 100'ü Kredi Garanti Fonu teminatı kapsamına alınmaya başlanacak. Hazine destekli kefaletlerde ticari bankalar için yüzde 85 olarak belirlenen bu oran, sadece Türk Eximbank için yüzde 100 olarak tanımlandı.

Bu kapsamda, Türk Eximbank ile KGF arasındaki işbirliği geliştirilmiş ve yeni bir düzenlemenin hayata geçirilmesi için imzalar atılmıştır. Yeni uygulamada, KOBİ dışındaki ihracatçılarımız da KGF kefaletinden faydalanabilecektir. Böylelikle, ihracatçılarımızın finansmana ulaşma konusunda yaşadıkları en büyük sorunlardan biri olan teminat bulma sıkıntısı önemli ölçüde azaltılacaktır.

KGF kendi öz kaynakları kapsamında verdiği kefaletlerde Türk Eximbank kredilerine yüzde 100 oranında teminat sağlamaktaydı. Hayata geçirilen yeni düzenleme ile ihracatçı KOBİ'lere Hazine kefaleti ile kullanılacak Eximbank kredileri de yüzde 100'ü teminat kapsamına alınmaya başlanacaktır. Hazine destekli kefaletlerde ticari bankalar için yüzde 85 olarak belirlenen bu oran, sadece Türk Eximbank için yüzde 100 olarak tanımlanmıştır. Sonuç olarak, ülkemiz ihracatının temel dinamiği konumundaki KOBİ'lerimiz Türk Eximbank'ın uygun maliyetli finansman imkânlarına çok daha kolay şekilde ulaşabilecektir.

Söz konusu protokoller kapsamında, ihracatçı KOBİ'lerimizin 2 milyon TL olan kefalet limitleri 3 milyon TL'ye çıkarılmaktadır. İlave olarak, bu KOBİ'lerin 1.5 milyon dolara kadar Hazine Destekli kefalet alabilmesine de olanak tanınmaktadır.

Öte yandan, çalıştıkları bankalar aracılığı ile Eximbank'tan kredi kullanmak isteyen KOBİ'ler ile KOBİ dışındaki ihracatçılarımız ise ticari bankalar aracılığıyla kullanılan Eximbank kredilerinden KGF kefaleti ile yararlanabileceklerdir. Burada kefalet limiti, kredinin yüzde 85'ini kapsamaktadır. Ayrıca, KOBİ dışındaki ihracatçılarımız 20 milyon dolara kadar KGF kefaleti ile kredi kullanma imkânına kavuşmuştur.

Sağlanan bu imkânlarla sadece Türk Eximbank değil, diğer ticari bankalar da sisteme daha iyi koşullarda çekilecek, kefalet ve kredi havuzu önemli ölçüde genişleyecektir. Dolayısıyla, bundan sonra başta KOBİ'ler olmak üzere tüm ihracatçılarımız KGF kefaleti ile finansman imkânına daha kolay ulaşabilecekler. Bunun sonucunda da ihracatçılarımız çabalarını finansman teminine değil de, yeni ihracat pazarları bularak ihracatlarını artırmaya yöneltebilecekler.

MB, faizin üst bandını artırdı

Yılın ilk toplantısını yapan Merkez Bankası, kritik kararını açıkladı. Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, piyasa beklentileri doğrultusunda politika faizini yüzde 8'de bıraktı. Merkez Bankası faiz koridorunun alt bandını yüzde 7.25'te tutarken, üst bandı yüzde 8.5'ten yüzde 9,25'e yükseltti. Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, borç verme faiz oranı yüzde 10'dan yüzde 11'e yükseltildi.

Doların 11 Ocak'ta 3.94'ü aşarak rekor kırması sonrasında harekete geçen Merkez Bankası, aldığı likidite önlemleriyle kurdaki yükselişi frenlemişti.

BÜYÜMEDE KISMİ TOPARLANMA İŞARETİ

Karar sonrası yapılan açıklamada şöyle denildi: "Son dönemde açıklanan veriler iktisadi faaliyetin kısmi bir toparlanma sergilediğine işaret etmektedir. İç talep görece olarak daha zayıf seyrederken Avrupa

Birliği ülkelerinin talebindeki artışın ihracat üzerindeki olumlu etkisi sürmektedir. Alınan destekleyici teşvik ve tedbirlerin katkısıyla iktisadi faaliyetteki ılımlı toparlanma eğiliminin devam etmesi beklenmektedir. Kurul, yapısal reformların uygulamaya geçirilmesinin büyüme potansiyelini önemli ölçüde artırabileceğini değerlendirmektedir.

ENFLASYONDA BELİRGİN YÜKSELİŞ SÜREBİLİR

Toplam talep gelişmeleri enflasyona düşüş yönünde katkı vermektedir. Bununla birlikte, son Kurul toplantısından bu yana döviz kurlarında gözlenen aşırı hareketlilik enflasyon görünümüne dair yukarı yönlü riskleri artırmıştır. Döviz kuru gelişmelerinin gecikmeli etkisi ve işlenmemiş gıda fiyatlarındaki oynaklık nedeniyle kısa vadede enflasyondaki belirgin yükselişin devam edebileceği öngörülmektedir. Bu çerçevede Kurul, enflasyon görünümündeki bozulmayı sınırlamak amacıyla parasal sıkılaştırmanın güçlendirilmesine karar vermiştir.

BÜTÜN ARAÇLAR KULLANILACAK

Merkez Bankası fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki bütün araçları kullanmaya devam edecektir. Önümüzdeki dönemde para politikası kararları enflasyon görünümüne bağlı olacaktır. Enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve enflasyonu etkileyen diğer unsurlardaki gelişmeler yakından izlenerek ihtiyaç duyulması halinde ilave parasal sıkılaştırma yapılabilecektir. Ayrıca, döviz piyasasında iktisadi temellerle uyumlu olmayan sağlıklı fiyat oluşumları gözlenmesi halinde likidite araçları ile gerekli tedbirler alınacaktır."

Türk KOBİ'lere Katar kapıları açılıyor

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, Katar ile Türkiye'nin güçlerini birleştirmesi gerektiğini belirterek, "Sizde para var, bizde girişimci ruh var. Bu iki ruhu birleştirelim, projeleri bir araya getirelim, Made in Katar markası ile Türkiye-Katar ortaklığını bütün dünyaya kabul ettirelim" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Ortadoğu ve Körfez açılımı çerçevesinde Katar Başbakanı Şeyh Abdullah bin Nasser bin Khalifa Al Jassim himayeletinde, TOBB ve Katar Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde Türk ve Katarlı firmalar Doha'da 17-18 Ocak 2017 tarihlerinde bir araya geldi.

Rifat Hisarcıkıoğlu, 2. KOBİ Zirvesi'ndeki konuşmasında Türkiye-Katar arasındaki ilişkilerin son yıllarda çok önemli bir noktaya geldiğini vurguladı. İki ülke arasındaki karşılıklı ticaret hacminin 15 yıl önce 15 milyon dolar olduğunu hatırlatan Hisarcıkıoğlu, aradan geçen sürede 50 kat artışla bugün 700 milyon

dolara ulaştığını, Türkiye'de yatırım yapan Katar sermayesinin de 1 milyon dolardan 1 milyar dolara yükseldiğini bildirdi. Hisarcıkıoğlu, "15 yıl önce Türk firmalarının Katar'da adı geçmezken bugün itibarıyla firmalarımız Katar'da 14 milyar dolarlık proje üstlendiler. İş adamlarımız burada önemli yatırımlar da yapmaya başladılar. Bunlar aslında müthiş rakamlar, çok önemli gelişmeler ama emin olun şu anda işin daha başındayız. Asıl büyük işleri, büyük iş birliğini bundan sonra yapacağız. Son dönemde Katar'ın ülkemize yaptığı büyük yatırımları ve Türk müteahhitlik firmalarına sunduğu fırsatları memnuniyetle karşılıyoruz. Şimdi bunun çok daha ötesinde işler yapmak istiyoruz" dedi.

ALLAH BUNUN HESABINI HEPİMİZE SORAR

İslam ülkelerine Allah tarafından müthiş bir coğrafya bahşedildiğini belirten Hisarcıkıoğlu, "Bütün bu imkanlara rağmen dünya zenginliğinden aldığımız

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu:
"Türkiye ve Katar, önümüzdeki süreçte daha büyük işleri birlikte yapacağız. Üç aşamalı planımız var, birincisi Türkiye-Katar arasındaki ticareti artırmak. Firmalarımızı ticari partner yapmak. İkincisi Katarlı dostlarımızın ülkemizdeki daha fazla şirkete ortak olmasını sağlamak. Üçüncüsü Katar'ın 2030 ekonomik dönüşüm programı var."

pay sadece 10.2. Tek başına ABD dünya zenginliğinin yüzde 25'ine, Çin ise yüzde 15'ine sahip. 57 İslam ülkesinin toplamı bu rakama ulaşmıyor. Daha vahimi dünyanın en fakir 48 ülkesinin 21'i maalesef İslam ülkeleri. Çok açık söylüyorum, Allah bunun hesabını hepimize sorar" değerlendirmelerinde bulundu.

Türkiye ile Körfez İşbirliği Konseyi arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın hayata geçmesini yıllardır beklediklerine dikkati çeken Hisarcıkıoğlu, şunları kaydetti:

"Bu adım atılırsa, Türkiye ile Katar arasındaki ticareti güçlendirecek en önemli işlerden biri yapılmış olacak. Ticaretimiz sınıf atlayacak. Türkiye olarak biz bu işi hemen bitirmek istiyoruz. Körfez ülkelerinden de aynı yaklaşımı bekliyoruz. İkincisi de İslam ülkeleri arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması olan TIPS-OIC'i hayata geçirmemiz lazım. Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için çok küçük bir adım kaldı. Körfez Ülkeleri, taviz listelerini güncellerse, anlaşma yürürlüğe girecek. Burada da Katarlı dostlarımızın öncülük yapmasını bekliyoruz."

TÜRKİYE'Yİ ÖRNEK ALIYORUZ

Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şeyh Halife bin Jassim Al Thani de, iki ülke arasındaki ilişkilerin daha fazla geliştirilmesi gerektiğini söyledi.

Son yıllarda Türkiye-Katar ticaret hacminin artış gösterdiğini ifade eden Al Thani, ekonomik, siyasi

ve güvenlik alanında Türkiye ile Katar arasında sıkı bir işbirliğinin söz konusu olduğuna dikkati çekti. Katar'ın 2030 hedefi kapsamında petrol ürünlerine yönelik üretim ve sanayiye yönelmek ve ilerlemek istediklerini belirten Al Thani, bu çerçevede küçük ve orta ölçekli sanayinin geliştirilmesini istediklerini, bu konuda başarılı bir örnek olan Türkiye ile iş birliği yapmak istediklerini dile getirdi. Al Thani, ayrıca Körfez ülkeleri arasında imzalanması beklenen Serbest Ticaret Anlaşması'nın hayata geçirilmesi için Katar'ın gereken desteği vereceğini bildirdi.

Türk şirketlerinin ülkesinde önemli projelere başarılı imzalar attığını belirten Al Thani, Türk şirketlere öncelik verdiklerini söyledi. Al Thani, "Türk şirketlerinin tamamı başarılı" diye konuştu.

KATAR'DA İŞ YAPIN

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, 2022'ye kadar Katar'da 140 milyar dolarlık yatırım yapılmasının öngörüldüğünü belirterek, "Daha fazla pay almak istiyoruz. Firmalarımız da bu fırsatı kaçırmamasın. Türkiye'deki bütün firmalarımıza çağrıda bulunmak istiyorum, önümüz çok açık burada. Katar-Türkiye iş birliği, dünyaya rol model olabilecek bir iş birliği" dedi.

Körfez ve Arap bölgesinin Türkiye için çok önemli olduğuna dikkati çeken Hisarcıkıoğlu, iş adamlarının bu bölgede yatırım yapılmasını istediklerini söyledi. Katarlı firmaların Türkiye'deki yatırımları hakkında da bilgi

veren Hisarcıkıoğlu, Commercial Bank Qatar'ın Alternatifbank'ı, Qatar National Bank'ın, Finansbank'ı satın aldığını, Katar Silahlı Kuvvetler Endüstri Komitesi'nin BMC'nin yüzde 49 hissesine ortak olduğunu, Mayhoola Investment'ın Boyner Grubu'nun yüzde 31 hissesini, Bein Media Grup'un Digturk'ü satın aldığını, Al Sraiya Holding'in Mado'nun yüzde 49, Qatar Holding'in Banvit'in yüzde 40 hissesine ortak olduğunu, ayrıca Qatari Diar'ın İstanbul'da Sea Pearl Ataköy isimli gayrimenkul yatırımını yaptığını hatırlattı.

Son dönemde Katar'ın da büyük inşaat projelerinde Türk müteahhitlere avantaj sağladığına işaret eden Hisarcıkıoğlu, şöyle konuştu: "Türkiye ve Katar, önümüzdeki süreçte daha büyük işleri birlikte yapacağız. Üç aşamalı planımız var, birincisi Türkiye-Katar arasındaki ticareti artırmak. Firmalarımızı ticari partner yapmak. İkincisi Katarlı dostlarımızın ülkemizdeki daha fazla şirkete ortak olmasını sağlamak. Üçüncüsü Katar'ın 2030 ekonomik dönüşüm programı var. İmalat sanayi ve turizmde güçlü ülke olmak istiyorlar. Biz de bu konuda tecrübemizi aktarmak istiyoruz. Katar sermayesinin desteğiyle Katar'da sanayi tesislerine yatırım yapmak istiyoruz. Bütün bunlarla beraber müteahhitlik projelerine de devam etmek istiyoruz. 2022 Dünya Kupası maçları Katar'da oynanacak. Bu bizim için de çok önemli. FİFA Dünya Kupası ilk defa Müslüman bir ülkede olacak."

Yorgancılar: Katar temaslari ekonomiyeye olumlu yansiyacak

Katar ve körfez ülkelerinin kapılarını Türk KOBİ'lerine açan programda Ege Bölgesi Sanayi Odası, Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar tarafından temsil edildi.

Katar Emiri Şeyh Tamim bin Hamad Al-Thani tarafından kabul edilen Yorgancılar, Katar Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Ahmed bin Abdullah Al Mahmoud, Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şeyh Khalifa bin Jassim Al Thani ile de görüştü. Ender Yorgancılar, Katar'ın başkenti Doha'da gerçekleştirilen program kapsamında Türkiye'nin Doha Büyükelçisi Ahmet Demirok tarafından yapılan bilgilendirme toplantısı, Katar Ticaret ve Sanayi Odası ile TOBB arasında işbirliği anlaşmasının imza töreni, KOBİ zirvesi, e-ticaret, yatırımların finansmanı, girişimcilik, yenilik, teknolojinin artırılması ve tarım konulu panellerin yer aldığı "2017 İkinci KOBİ Konferansı" ile tarım ve gıda, yenilenebilir enerji, petrol ve gaz, inşaat ve altyapı, inşaat malzemeleri, sağlık, ilaç

ve sağlık ekipmanları, makine ve teçhizat başta olmak üzere sektörel işbirlikleri görüşmeleri ile Türk-Katar sermayeli hastanenin açılış törenine katıldı.

Katar temaslari sosyal medya üzerinden de anında paylaşan Yorgancılar, "Girişimciliğin desteklenmesi çok önemli ve KOBİ'lerin güçlenmesi ekonomiyeye olumlu yansiyacaktır. Katarlı işadamlarının ülkemizdeki yatırımlari her yıl artiyor. 15 yıl önce ülkemizi ziyaret eden Katarlı sayısı 600 iken bugün 36 bine çıktı. Güçlü işbirliklerine imza atıyoruz" değerlendirmesini yaptı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, TOBB'un Körfez Açılımı çerçevesinde gerçekleştirdiği Katar ziyaretinden olumlu izlenimlerle döndü. Yorgancılar, "Katar ile güçlü işbirliklerine imza atıyoruz" değerlendirmesini yaptı.

Polonya komşu kapısı oluyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın geçtiğimiz Eylül ayında Polonya'ya gerçekleştirdiği iş ve inceleme gezisi sonuçlarını vermeye başladı. Yaz aylarında İzmir'e kalabalık bir işadamları heyetiyle ekonomik çıkarma yapmaya hazırlanan Polonya Ticaret Odası da bu program için EBSO'dan işbirliği talebinde bulundu.

Polonya Ticaret Odası Dış İlişkiler Direktörü Büyükelçi Jerzy Drozd ile DEİK Türkiye-Polonya İş Konseyi Karşı Kanat Başkanı Dariusz Oleszczuk, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti. EBSO'nun Varşova'ya 150 kişilik sanayici ve işadamları heyetiyle yaptığı organizasyon ve bu kapsamda gerçekleştirilen Türkiye-Polonya İş ve Yatırım Forumu'nun ardından İzmir'de bulunmanın kendisine heyecan verdiği ifade eden Drozd, İzmir'in ne kadar önemli bir kent olduğunu da gördüğünü belirtti. Jerzy Drozd, "EBSO'nun Varşova'ya yaptığı ziyaret gibi biz de bu yılın yaz aylarında İzmir'e gelmek istiyoruz. Sektörel işbirliklerinin karşılıklı olarak arzu edilen sonuçlara ulaşması açısından bu organizasyonun öncesinde ve sırasında EBSO'nun düşüncelerine, işbirliğine ihtiyacımız var" dedi.

EBSO İŞBİRLİĞİNE HAZIR

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar da, Polonya ziyaretinin çok başarılı geçtiğini, bazı katılımcı

firmaların Polonyalı firmalarla kurdukları temasların sürdüğünü ifade etti. Polonya Ticaret Odası'nın İzmir'e gerçekleştirmeyi planladığı ziyaretin Nisan veya Mayıs aylarında olması durumunda daha verimli sonuçlar alınabileceğini bildiren Yorgancılar, "EBSO olarak bu organizasyonun başarılı geçmesi için elimizden gelen her türlü destek ve yardımı vermeye hazırız. Üyelerimiz 64 değişik sektörde faaliyet gösteriyor. Bu kapsamda yapacağımız paylaşımlar sizlerin çalışmalarına yön verecektir.

Heyet ziyaretinin 2-3 güne yayılması halinde EBSO'da bilgilendirme toplantısı, firmalar arasında ikili görüşmeler düzenleyebiliriz. İzmir'deki organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler ve bazı fabrikaları da ziyaret ederek organizasyonun kapsamını genişletip beklenen faydaları artırabiliriz" dedi.

Ender Yorgancılar, İzmir'deki organize sanayi bölgeleri ile serbest bölgelerde faaliyet gösteren firmalar, kentin altyapı, lojistik avantaj, nitelikli işgücü, iklim ve sosyal yaşam açısından yatırım avantajlarının ayrıntılarını da paylaşırken, Polonyalı muhataplarının güçlü işbirliği projelerine imza atacağına inandığını ifade etti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ziyaret anısı olarak Jerzy Drozd ile Dariusz Oleszczuk'a plaket verdi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 150 sanayiciyle Polonya'ya gerçekleştirdiği iş ziyaretinden çok etkilendiklerini belirten Polonya Ticaret Odası Dış İlişkiler Direktörü Büyükelçi Jerzy Drozd, kendilerinin de İzmir'e yapacağı ziyaret için EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'dan işbirliği talebinde bulundu.

Türkiye, Sanayi 4.0'ı kaçırmak istemiyor

Yeni Sanayi Devrimi'ni kaçırmak istemeyen Türkiye, Endüstri 4.0 dönüşümüne yönelik sanayinin çeşitli alanlarında yenilikçi uygulamalara gidecek.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından hazırlanan "Yeni Sanayi Devrimi Akıllı Üretim Sistemleri Teknoloji Yol Haritası" taslağında ortaya konulan hedefler kapsamında, gelecek dönemde bazı kritik sektörlerde somut adımlar atılacak. Buna göre, imalat sektöründe üretim hatlarının uzaktan bakımı, kontrolü ve güncellenmesine yönelik uygulama ve yazılımlar geliştirilecek. Beyaz eşya ana ve yan sanayisinde üretimden gerçek zamanlı veri akışı sağlayan, analiz eden ve bakımı optimal şekilde yönlendiren sistemlere geçilecek. Savunma, otomotiv ve kimya sektörlerinde verimliliği artıracak kestirimci bulut sistemlerinden yararlanılacak.

SİBER TEHDİTLERE GERÇEK ZAMANLI ÇÖZÜM

İmalat sektöründe bulut platformla-

rın kullanılması sırasında oluşan siber tehditlerin gerçek zamanlı tanımlanması ve bertaraf edilmesine yönelik yazılımlar geliştirilecek. İmalat sektöründe operatör eğitimlerine ve arıza gidermeye yönelik artırılmış gerçeklik uygulamaları ile güvenlik çözümlerinden yararlanılacak.

GIDADA MÜŞTERİ TALEBİNE GÖRE ÜRETİM

Otomotiv ve elektronik sektöründe gerçek zamanlı analiz ve karar destek sistemleri kullanılacak. Beyaz eşya ana ve yan sanayisinde uç nokta cihazların ve makinelerin kendi kendine konfigüre/ entegre olmalarını sağlayan yapılar oluşturulacak.

BAKIM VE ARIZALAR ÖNGÖRÜLECEK

Otomotivde parça ayıklama, parça besleme ve boşaltma sistemlerinin tamamen robotik olarak yapılmasına imkan verecek algılama ve yönlendirme sistemleri kurulacak. Savunma, sağlık, havacılık ve uzay, kalıp, kuyumculuk, dental, otomotiv, elektronik sektörlerin-

de eklemeli imalat uygulamalarından faydalanılacak.

SANAYİ 2.0 İLE 3.0 ARASINDAYIZ

TÜBİTAK'ın bin firmayla yaptığı araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'de sanayinin dijital olgunluk seviyesi Sanayi 2.0 ile Sanayi 3.0 arasında yer alıyor.

Üretimde Endüstri 4.0'la dijital dönüşüme yönelik adımların atıldığı bir ortamda Türkiye'de sanayinin teknoloji karnesi çıkarıldı.

TÜBİTAK, akıllı üretim sistemlerine yönelik öncü ve kritik teknolojilerdeki mevcut durumun ve ihtiyaçların saptanması amacıyla, ilgili teknolojik alanlarda kurumdan Ar-Ge desteği alan firmalar yönelik araştırma gerçekleştirdi. Bu kapsamda, yaklaşık bin özel sektör kuruluşuna kapsamlı bir anket uygulandı. Çalışma sırasında özel sektör kuruluşlarının görüşleri ve cevaplarını toplanarak analiz edildi.

Ankette, kuruluşların Ar-Ge ve akıllı üretimle alakalı ilgi ve entegrasyon seviyelerini ölçmeye yönelik sorulardan oluşan bölümlerin yanı sıra, Ar-Ge ve uluslararası iş birliği ihtiyaçları, ilgili teknolojiler bazında ulusal yetkinlik, firma ve ulusal düzeyde etki potansiyelini belirlemeye yönelik kısımlar yer aldı.

Araştırma sonuçlarına göre, firmaların yüzde 22'sinin Yeni Sanayi Devrimi arka planındaki akıllı üretim sistemleri konusunda "kapsamlı bilgiye sahip olduğu" belirlendi. Firmaların yüzde 59'unun

"genel bilgi sahibi olduğu", yüzde 19'unun "bilgisinin olmadığı" sonucuna ulaşıldı.

FARKINDALIĞI YÜKSEK SEKTÖR

Bilgisayar, elektronik ve optik ürünler alanında kapsamlı bilgi sahibi firma oranı yüzde 39'a çıkıyor. Yazılım ve danışmanlıkta bu oran yüzde 36, malzeme (kauçuk ve plastik) alanında yüzde 22 düzeyinde seyrediyor.

Firmaların yüzde 50'sinin gelecek 3-5 yıl içerisinde üretim hatlarına ilgili teknolojileri entegre etme stratejileri bulunuyor. Stratejisi bulunmayan firmaların oranı yüzde 20, stratejisi uzun vadeye yayılan (5-10 yıl) firmaların oranı yüzde 30'a karşılık geliyor.

Türkiye'de sanayinin dijital olgunluk seviyesi Endüstri 2.0 ile Endüstri 3.0 arasında yer alıyor. Olgunluk seviyesi en yüksek 3 sektör, "malzeme", "bilgisayarlar, elektronik ve optik ürünler" ve "otomotiv ve beyaz eşya yan sanayisi"nden oluşuyor.

Akıllı üretim sistemleri kapsamında en çok katma değer sağlayacağı değerlendirilen teknolojiler "otomasyon ve kontrol sistemleri", "ileri robotik sistemler", "eklemeli imalat" olarak öne çıkıyor.

Katma değer en yüksek olacağı değerlendirilen 3 sektör ise "makine ve ekipman", "bilgisayarlar, elektronik ve optik ürünler" ile "otomotiv ve beyaz eşya yan sanayisi" olarak gösteriliyor.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından hazırlanan "Yeni Sanayi Devrimi Akıllı Üretim Sistemleri Teknoloji Yol Haritası" taslağında ortaya konulan hedefler kapsamında, gelecek dönemde bazı kritik sektörlerde somut adımlar atılacak.

Yerli yazılımcılara kamuda avantaj

Yüksek Planlama Kurulu, Türkiye Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı'nı kabul etti. Buna göre, yerli yazılım firmalarına kamu alımlarında fiyat avantajı sağlayacak şekilde Kamu İhale Kanunu'nda düzenleme yapılacak.

Yüksek Planlama Kurulu, 2017-2019 dönemini kapsayan Türkiye Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı'nı kabul etti. Kurulun konuya ilişkin kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşların katkılarıyla hazırlanan planla, yazılım pazarını büyütme, ihracatı ve sektörün istihdamını artırmak için yazılım ve bilgi teknolojileri alanlarında uluslararası standartlarda ürünler ve hizmetler üreten, sektörde

söz sahibi ülke konumuna gelmek amaçlanıyor.

YETKİLENDİRME SİSTEMİ KURULACAK

Bu kapsamda, TÜBİTAK Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezinde yer alan Siber Güvenlik Enstitüsü, "Bilgi Güvenliği ve Siber Güvenlik Enstitüsü" adı altında yeniden yapılandırılacak. Bilişim firmaları belgelendirme/yetkilendirme sistemi kurulacak.

Yerli yazılım firmalarına kamu alımlarında fiyat avantajı sağlayacak şekilde Kamu İhale Kanunu'nda düzenleme yapılacak. Bilgisayar bilimleri ve programlama kültürünün erken yaşlarda edinilmesine yönelik müfredat çalışmaları gerçekleştirilecek.

GENÇ İŞ GÜCÜNE EĞİTİM

İstihdama katılmayan genç iş gücüne bilgisayar ve yazılım yetkinlikleri kazandıracak eğitimler verilerek istihdam artırılacak. Ulusal düzeyde yıllık yazılım geliştirme yarışmaları düzenlenecek.

Plan kapsamındaki stratejik hedefler, "ulusal bilinci artırmak ve altyapıyı güçlendirmek, hukuki ve idari düzenlemeleri yapmak, nitelikli insan kaynağı geliştirmek, uluslararası rekabet gücünü artırmak" şeklinde sıralandı.

Ar-Ge merkezleri 334'e ulaştı

Artan rekabet koşullarına ayak uydurmaya, yeni ürün ve teknolojiler geliştirmeye çalışan özel sektör firmaları Ar-Ge'ye yaptıkları yatırımları artırdı. Sanayi ve üretim teknolojilerinin hızla geliştiği, üretimin giderek çeşitlendiği bir ortamda araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin önemi de artıyor. Bu sürece ayak uydurmak isteyen özel sektör firmaları, yenilikçi olabilmek, katma değeri yüksek ürünler üretmek, verimlilik ve rekabet gücünü artırmak için Ar-Ge merkezleri kuruyor.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verilerine göre, geçen yıl Ar-Ge yatırımları açısından oldukça hareketli geçti. Bunun sonucu olarak geçen yıl 102 Ar-Ge merkezi faaliyete başladı. Böylece 2015'te 232 olan özel sektör Ar-Ge merkezi sayısı 334'e ulaştı. Söz konusu merkezlerde 30 bin 534 personel istihdam edilirken, bunların yüzde 53'ü lisans, yüzde 22'si yüksek lisans, yüzde 2'si doktora ve üstü mezunlardan oluştu.

Merkezlerde tamamlanan ve devam eden proje sayısı 14 bin 312'yi buldu. Projeler sonunda patente konu 5 bin 147 çalışmaya imza atıldı. Bunlardan bin 148'i tescil edilirken, diğerleri başvuru sürecinde bulunuyor.

Ar-Ge merkezlerinin sektörel dağılımında otomotiv yan sanayisi açık ara önde bulunuyor. Bu alanda 62 Ar-Ge merkezi faaliyet gösteriyor.

ÖNCÜ SEKTÖRLER

Otomotiv yan sanayisini 31 Ar-Ge merkezi ile makine ve teçhizat imalatı, 27 Ar-Ge merkezi ile yazılım, 22 Ar-Ge merkezi ile bilişim, bilgi ve iletişim

teknolojileri izledi. Savunma sanayisi 21 Ar-Ge merkezi ile bu alanda ön sıralarda yer alırken, tekstilde 20, ilaçta 18, kimya ve elektrik-elektronikte 17, otomotivde 16, gıda sanayisinde 15, dayanıklı tüketim mallarında 13 Ar-Ge merkezi bulunuyor.-

32 İLDE AR-GE YAPILIYOR

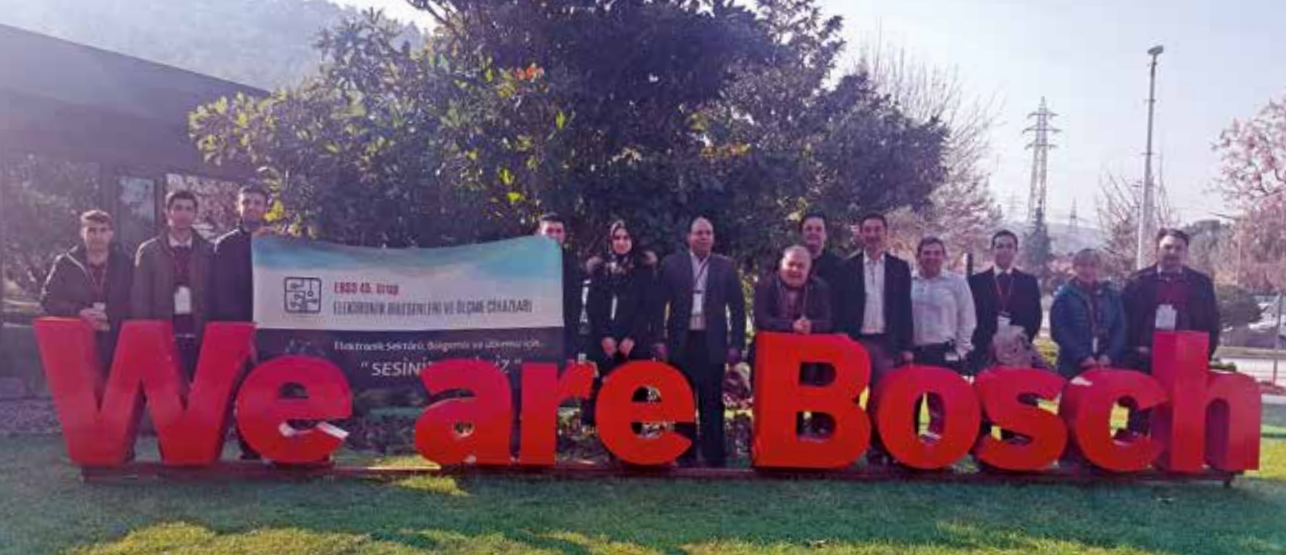
Türkiye'de faaliyet gösteren Ar-Ge merkezleri 32 ile yayılıyor.

En fazla Ar-Ge merkezine sahip illerin başını İstanbul çekiyor. İstanbul'da 104 Ar-Ge merkezi faaliyet gösteriyor. Bursa'da 44, Ankara'da 39, Kocaeli'de 37, İzmir'de 31, Manisa ve Tekirdağ'da 13 merkezde Ar-Ge çalışması yapılıyor. Balıkesir, Bolu, Çanakkale, Çorum, Kahramanmaraş, Kayseri, Malatya, Mersin, Samsun, Sivas, Yalova, Zonguldak, Antalya ve Adıyaman'da birer Ar-Ge merkezi bulunuyor.

Özel sektör Ar-Ge merkezleri, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında kuruluyor ve faaliyet gösteriyor. Bu kapsamda, Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için teknolojik bilgi üretilmesi, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılması, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesi, verimliliğin artırılması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi, teknolojik bilginin ticarileştirilmesi, rekabet öncesi işbirliklerinin geliştirilmesi, teknoloji yoğun üretim, girişimcilik ve bu alanlara yönelik yatırımların, nitelikli iş gücü istihdamının desteklenmesi ve teşvik edilmesi amaçlanıyor.

Verimlilik ve rekabet gücünü artırmak isteyen özel sektör firmalarının Ar-Ge yatırımlarına geçen yıl yenileri eklendi, faaliyette olan Ar-Ge merkezi sayısı geçen yıl bir önceki yıla göre 102 artarak 334'e ulaştı. 30 bin 534 personelin çalıştığı merkezlerde patente konu 5 binden fazla çalışmaya imza atıldı.

Elektronik sanayicilerinden Bosch'a teknik ziyaret

Ege Bölgesi Sanayi Odası 45.Grup Elektronik Bileşenleri ve Ölçme Cihazları Sanayi Meslek Komitesi üyeleri, Ar-Ge, iş akışı ve üretim süreçleri hakkında görüş alışverişinde bulunmak üzere Bosch'un Manisa'daki fabrikasına sektörel teknik gezi düzenledi.

Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Manisa Teknik Genel Müdürü İrfan Bayrak, İnovasyon Merkezi Müdürü İbrahim Özyeşilova ile Bosch Ar-Ge Merkezi ekibi, EBSO 45. Grup Meslek Komitesi Başkanı Sayıl Dinçsoy, Meclis Üyesi Erdem Dinçsoy, Meslek Komitesi Üyesi İsmi Ferahnur Özyönüm ile grup üyelerinin ziyaretinin sektörel işbirliklerine olanak sağlaması

dileğinde bulundu.

Bosch Termoteknik Manisa Teknik Genel Müdürü Bayrak, İnovasyon Merkezi'ndeki toplantıda fabrika kurumsal sunumunu yaparken üretim yelpazesi, çalışanlar, kalite yaklaşımı, yetkin geliştirme mühendisliği, Manisa Ar-Ge Merkezi'nin başarıları, test merkezi, dünya çapındaki proses uygulamalarıyla çalışma ortamları ve müşteri profiline ilişkin ayrıntılı bilgiler verdi.

Elektronik Bileşenleri ve Ölçme Cihazları Sanayi Meslek Komitesi üyelerinin Bosch fabrika ve Ar-Ge Merkezi gezisi sırasında da sektöre yönelik görüş ve öneriler paylaşıldı.

EBSO'dan sanayiciye on-line hizmet

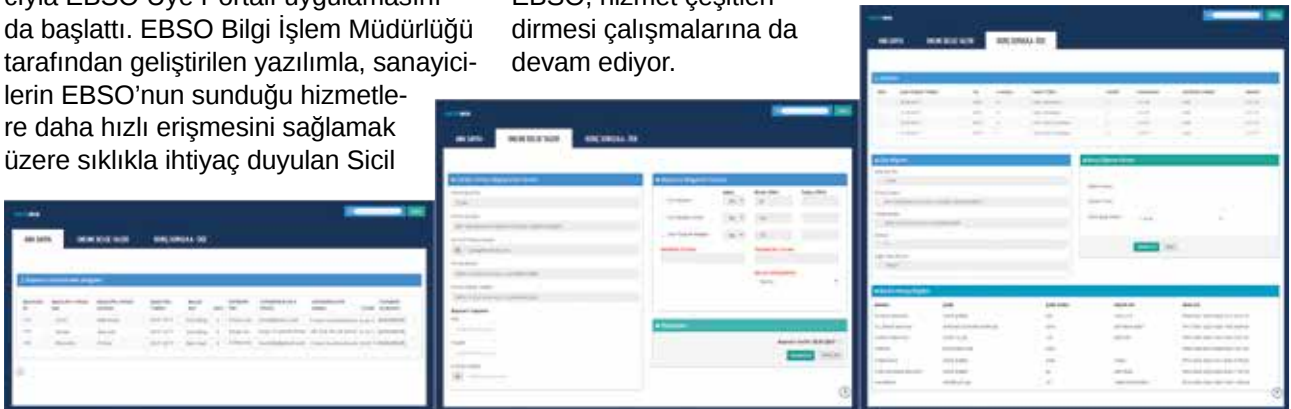

Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmirli sanayicilerin sıklıkla ihtiyaç duyduğu belge hizmetlerini elektronik ortama taşıdı. Sanayiciler EBSO'ya gelmeden Sicil Sureti, İngilizce Sicil Sureti ve Hali Faaliyet Belgesi'ni EBSO Üye Portalı'ndan alabilecekler.

Türkiye'de ilk internet sitesini kuran Ege Bölgesi Sanayi Odası, teknolojinin hızla geliştiği, rekabetin her geçen gün arttığı, adete zamanla yarışır duruma geldiğimiz günümüzde üyelerinin ihtiyaçlarına daha hızlı cevap verebilmek amacıyla EBSO Üye Portalı uygulamasını da başlattı. EBSO Bilgi İşlem Müdürlüğü tarafından geliştirilen yazılımla, sanayicilerin EBSO'nun sunduğu hizmetlere daha hızlı erişmesini sağlamak üzere sıklıkla ihtiyaç duyulan Sicil

Sureti, İngilizce Sicil Sureti ve Hali Faaliyet belgeleri elektronik ortamda temin edilebilecek. Talep edilecek belgelerin hızlı, güvenli ve kolaylıkla elektronik imzalı olarak e-posta veya ıslak imzalı olacak şekilde kargo ile sanayicilere ulaştırılacağı sistemin kullanım detayları ise <http://uyportal.ebso.org.tr> adresinde yer alıyor.

2010 yılından bu yana online aidat ödeme uygulamasının ardından sanayicilere ihtiyaç duydukları belgeleri de yine elektronik ortamda vermeye başlayan EBSO, hizmet çeşitlendirmesi çalışmalarına da devam ediyor.

6789 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu

Av. Murat ULUSU
Hukuk Danışmanı

Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yeni Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK) ile getirilen düzenlemeler kısaca aşağıdadır:

MARKALAR

● Yeni marka türleri benimsendi. Bu kapsamda ses, hologram, pozisyon ve hareket markaları gibi geleneksel olmayan işaretlerin marka olabileceği kabul edildi. ● Onay mektubu kabul edildi. Böylece önceki marka sahibinin izniyle aynı ya da benzer olan sonraki marka tescillerinin önü açıldı. ● Kullanılmayan markalar işlevsizleştirildi. Yine kullanılmayan tescilli markaların Türk Patent tarafından iptal edilebilmesinin önü açıldı. Mahkemeye gitmek yerine Türk Patent nezdinde marka iptal talepleri sürülebilir. Oldukça radikal olan bu düzenleme, 2023'ten sonra yürürlüğe girecek. ● Markaların yayınına itiraz süresi 3 aydan 2 aya indirildi. ● Sessiz kalma nedeniyle hak kaybı ilkesine yasada açıkça yer verildi. Beş yıl boyunca tesciline ses çıkarılmayan markaların artık hükümsüzlüğü ve iptali istenemeyecek. Tecavüz davaları bakımından SMK sessiz kalmayı düzenlemedi. Uygulamada mahkemeler, tecavüz davaları bakımından da bu ilkeyi uygulamaktadır. ● Marka suçlarının kapsamı genişletildi. Buna göre bir markaya tecavüz ederek; a) mal üreten veya hizmet sunan, b) satışa arz eden, c) satan, d) ithal veya ihraç eden, e) ticari amaçla satın alan, f) bulunduran, g) nakleden veya h) depolayan kişiye 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezası verilecek.

PATENTLER VE FAYDALI MODELLER

● Patent ihlaline cezai yaptırım kaldırıldı. SMK'da sadece marka suçları düzenlendi. Bunun dışında patent, faydalı model, tasarım, coğrafi işaret ve geleneksel ürün adları bakımından cezai yaptırım kabul edilmedi. Bunlar

yönünden sadece hukuk davaları açılabilir. ● Patentlerde tescil sonrası itiraz kabul edildi. Tescil edilen bir patente karşı altı ay içinde üçüncü kişiler itiraz edebilecek. ● İncelemesiz patent sistemi tümüyle kaldırıldı ● Faydalı modellere araştırma raporu geldi. Böylece yeni ve sanayiye uygulanabilir olmayan buluşlara artık belge verilmeyecek. ● Üniversitelerde geliştirilen öğretim elemanlarınca geliştirilen buluşların sahibi, artık üniversitelere ait olacaktır. Ancak üniversite, buluştan bir gelir elde ederse gelirin en az 1/3'nü buluş sahibi olan öğretim elemanları veya öğrencilere verecektir. Böylece üniversitelerdeki patent potansiyeli harekete geçirilmek istenmektedir. ● Çalışanların buluşları, önceden olduğu gibi yine işverene aittir. Çalışana makul bir bedel ödenecektir. Buna karşılık kamu çalışanlarının buluşlarından elde edilen gelirin en az 1/2'si buluşu yapan çalışanlara verilecektir. ● Kamu destekli projelerde ortaya çıkan buluşların sahibi kural olarak kamu kurumu değil; destekten yararlanan gerçek ve tüzel kişilerdir. ● Patent-ıslahçı hakkı kesişiminde/kümülyasyonunda küçük çiftçi istisnası kabul edildi. Ayrıca ıslahçının, önceki bir patente tecavüz etmeden yeni bir bitki çeşidi geliştirememesi halinde söz konusu patent zorunlu lisansa konu olacaktır. ● Hakların yeniden tesisi yoluyla hak kayıplarının önüne geçildi. Böylece basit işlem hataları 2 ay, mücbir sebep hallerinde ise 1 yıl içinde telafi ücretleri ödenerek işlem hataları giderilebilecektir.

TASARIMLAR

● Tescilli tasarımın yanında tescilsiz koruma da kabul edildi. Tescilsiz tasarım korumasının kapsamı daha sınırlı tutuldu. Üç yıllı sınırlı tutulan tescilsiz tasarımlar, sadece kopyalamaya karşı korunmaktadır. ● Otomobil gibi bileşik ürünlerin görünmeyen tasarımları koruma dışında bırakıldı. Bu bağlamda bir otomobilin motor kapağı altındaki klakson, buji, rezistans, akü gibi par-

Yeni Sınai Mülkiyet Kanunu, patentler yönünden 1879 yılında kabul edilen mülga İhtira Beratı'ndan sonra ülkemizde yapılan en kapsamlı düzenleme olma özelliğine de sahip.

Başkasına ait marka hakkına iktibas veya iltibas suretiyle tecavüz ederek mal üreten veya hizmet sunan, satışa arz eden veya satan, ithal ya da ihraç eden, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacak.

çalarının tasarımları koruma dışında bırakıldı. ● Eşdeğer parçalar koruma dışında bırakıldı. Buna göre Bilim, Sanayi ve Teknoloji bakanlığınca yayımlanacak eşdeğer parça listesinde yer alan parçaların tasarımları korumadan faydalanamayacak. Böylece bir otomobilin kapısı, motor kapağı, çamurluğu gibi parçaların tasarımları koruma dışında tutulabilecektir. ● Çoklu başvuru imkânının kapsamı genişletildi. Daha önceden aynı alt sınıftaki ürünler çoklu başvuruya konu olabilirken SMK'ya göre, aynı sınıftaki tüm ürünler bu imkandan faydalanabilecek. ● İtiraz süresi, altı aydan üç aya indirildi. ● Türk Patent tarafından yeni olmadığı anlaşılan tasarım başvurularına tecil belgesi verilmeyecek. Böylece yenilik incelemesi öngörülerek sadece özgün tasarımların tescillenmesi hedeflenmektedir. ● Kısmi ret ve kısmi hükümsüzlük kabul edildi ● Üniversite öğretim elemanlarının geliştirilen tasarımların sahibi üniversite olacak. Ancak elde edilen gelirin en az yarısı öğretim elemanına verilecek.

COĞRAFI İŞARETLER VE GELENEKSEL ÜRÜN ADLARI

● Gıda, tarım, maden, el sanatları ve sanayi ürünleri coğrafi işaretlere ilişkin düzenlemelerle koruma altına alındı. Ayrıca döner ve pastırma geleneksel ürün adları da ayrıca korunacaktır. ● Tescil prosedürü ve maliyetleri iyileştirildi. Bu kapsamda coğrafi işaret tescillerinde maliyetler 5.000 – 8.000 TL daha düşürüldü. ● Coğrafi işaret ile marka çakışmasının hukuki sonuçları belirlenleştirildi. ● Denetim mekanizması güçlendirildi. Denetimler 10 yıldan 1 yıla

düşürüldü. ● Tescilin içeriğinde ve hak sahipliğinde değişikliğe imkân verildi. Özellikle iklim ve benzeri unsurların etkisiyle üründe yaşanabilecek değişikliklerin tescile yansıtılması imkânı getirildi.

ORTAK HÜKÜMLER

● Türk Patent Enstitü'nün adı değiştirilerek Türk Patent ve Marka Kurumu oldu. Kurumun kısa adı Türk Patent kabul edildi. ● Uluslararası tükenme ilkesi benimsendi. Böylece paralel ithalat serbestisi benimsendi. ● Sonradan alınan bir sınai mülkiyet belgesi, önceki belge sahibinin açacağı bir tecavüz davasında bir savunma gerekçesi olarak ileri sürülemeyeceği benimsendi. Artık bundan sonra "benim de belgem var" söylemi kabul görmeyecek. ● Hukuki işlemler yazılı şekle tabidir. Ancak devir işlemleri, noterden yapılması gerekiyor. ● Taklit markalı mallara ekspres imha prosedürü getirildi. Böylece dava kesinleşinceye kadar depoları işgal eden taklit ürünler daha davanın başında imha edilebilecektir. ● Türk Patent'in kurumsal kapasitesi ve insan gücü artırılıyor. 281 yeni istihdam öngörüldü. ● Fikri Mülkiyet Akademisi kurulacak. Böylece hem sınai mülkiyet hem de telif haklarının eğitimi tek çatı altında ilgili kesimlere dönük olarak sağlanması hedefleniyor. ● Daha önce KHK'larla düzenlenen marka ve patent vekilliği mesleği yasal statüye kavuştu. Vekillerin denetimine ilişkin bazı düzenlemeler yapıldı. ● Tebligatta elektronik sisteme geçiliyor. Türk Patent'in 2016 yılında uygulamaya koyduğu TURKKEP uygulaması, yasal statüye kavuştu.

Küçük buluş olarak tabir edilen faydalı model belgeleri için yenilik araştırması zorunluluğu getirilmiştir. Artık faydalı model müracaatlarında yeni olmayan buluşlar reddedilecektir. Bu sayede aslında dünya üzerinde kullanılmasına rağmen tescil edilen Faydalı Modellerin de tescil edilmesi ile yaşanan sorunlar ortadan kalkacaktır.

Özel sektörün döviz borçları korkutuyor

İç siyasi gelişmeler ve Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) faizleri artırma baskısı, Türk Lirası'ndaki aşınmayı hızlandırdı. Döviz kuruna ilişkin yıl sonu tahminleri yılın ilk 10 gününde aşıldı. Yılı 3.53 TL seviyesinden kapatan dolar kuru 11 Ocak'ta tarihi bir rekorla 3.80 TL sınırını geçerken, euro da 4 TL'yi aştı. Böylece 2017'nin başından bu yana TL'nin dolar karşısındaki kaybı yüzde 7'nin üzerine çıkarken euro karşısındaki kaybı da yüzde 7.5 düzeyinde gerçekleşti. TL'nin dolar karşısındaki son bir yıllık kaybı ise yüzde 20'yi aştı. Bu hızlı düşüşle birlikte TL, diğer gelişen ülke paralarından da hızlı bir şekilde negatif yönde ayrıştı. Bu arada, döviz kuruna ilişkin yıl sonu tahminlerinin 7 iş günü gibi kısa sürede içinde hızla erozyona uğraması piyasalarda tedirginlik yarattı.

Dolar kuru yükselişe geçince ilk bakılan özel sektörün döviz borçları oluyor. Kur yükselirken sıkça şirketlerin döviz borcunu ödeme ihtiyacından söz ediliyor. Merkez Bankası verilerine göre 38.7 milyar doları reel

sektör olmak üzere 102 milyar dolar kısa vadeli yani 1 yıldan az vadeli yurtdışı kredi geri ödemesi bulunuyor. Bankalar ve şirketler bu borçlarını faiz biraz yüksek olsa da yenilemekte sorun yaşamıyor.

Bankalar ve şirketlerin aldığı uzun vadeli olan bu kredilerin toplam tutarı ise 207 milyar lira. İşte bu kredilerin 2017'deki anapara geri ödemeleri 49.3 milyar dolara çıkmış durumda. Vadesi gelmiş borçların 2017'de birikmesi bir yana bu borçları uzun vadeli döndürme olasılığı da düşük olduğu için şirketlerin iç piyasaya yönlendiği ve içeriden dolar alırken kuru tırmandırdığı ve tırmandırmaya devam edeceği korkusu hâkim.

2017'nin başından bu yana TL'nin dolar karşısındaki kaybı yüzde 7'nin üzerine çıkarken euro karşısındaki kaybı da yüzde 7.5 düzeyinde gerçekleşti. TL'nin dolar karşısındaki son bir yıllık kaybı ise yüzde 20'yi aştı.

	Bankalar+ finans kur.	Reel sektör	Toplam
TOP.	107.256	100.381	207.637
2016	5.598	3.329	8.927
2017	34.393	14.889	49.283
2018	13.757	14.043	27.800
2019	12.855	15.856	28.711
2020	8.123	10.945	19.068
2021	7.175	9.625	16.800

27 bin şirketin döviz borcu var

Hükümetin de döviz borçları için harekete geçtiği reel sektörde 27 bin şirketin yabancı para cinsinden borcunun bulunduğu anlaşıldı.

Merkez Bankası'nın çalışmasına göre 27 bin firma içinde 100 milyon lira üzeri yabancı para borca sahip 1100 firma bulunuyor. Hükümetin, şirketlerin kur riski için incelediği Hindistan modelinin, "Kur riski yüksek firmalara daha yüksek risk ağırlığı ve genel karşılık uygulamasına" dayandığı, Endonezya modelinin ise firmaların, "Yurtdışından borçlandığında belirli bir oranını hedge etmek (vadeli)" esasına dayandığı belirtildi.

30 ŞİRKET BORÇ LİDERİ

Merkez Bankası, Kasım ayı Finansal İstikrar raporunda şirketlerin reel sektör kur riski başlığı altında döviz borçlarına ilişkin ayrıntılara yer verdi. Raporda, finansal olmayan özel sektör firmalarının net döviz açık pozisyonunun artış eğilimini sürdürdüğüne dikkat çekilerek, açık pozisyonunun Merkez Bankası döviz rezervlerine oranının yüzde 200 ve bir yıllık toplam mal ve hizmet ihracatına oranının da yüzde 100'e yaklaştığı vurgulandı. Kısa vadeli

açık pozisyonun sıfıra yakın olduğu ve bunun olumlu bir gösterge olduğuna değinilen raporda, buna karşın uzun vadeli açık pozisyonunda süregelen yükselişin kur risklerini canlı tuttuğu kaydedildi.

Raporda, 27 bin firmanın yabancı para borca sahip olduğu, 100 milyon lira üzeri yabancı para borca sahip bin 100 firmanın toplam borcun yüzde 75'ine denk geldiği belirtildi. Raporda, toplam yabancı para kredilerin yüzde 20'sini oluşturan en yüksek tutarlarda yabancı kredi kullanan 30 firma incelendiğinde bu firmaların enerji, havalimanı, otoyol, şehir hastanesi ve telekomünikasyon gibi Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projesi, yüksek ihracata sahip otomotiv ve metal sanayi gibi sektörlerde toplandığı anlatıldı.

Şirketlerin döviz kredileri

Borç	Şirket Sayısı
0-100 bin TL	2.741
100 bin TL – 1 milyon TL	8.362
1 milyon – 5 milyon TL	7.335
5 milyon – 10 milyon TL	2.341
10 milyon – 50 milyon TL	3.833
50 milyon – 100 milyon TL	836
100 milyon – 1 milyar TL	1.009
1 milyar TL ve üzeri	105

Toplam yabancı para kredilerin yüzde 20'sini oluşturan en yüksek tutarlarda yabancı kredi kullanan 30 firma; enerji, havalimanı, otoyol, şehir hastanesi ve telekomünikasyon gibi Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projesi, yüksek ihracata sahip otomotiv ve metal sanayi gibi sektörlerde toplandı.

Güçlü Kadın Güçlü Ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası, özel politika gerektiren dezavantajlı bölgelerde yaşayan kadınların ilgi ve yeteneklerini değerlendirerek meslek edindirmek, çalışanların becerilerini üst seviyelere çıkararak mesleki yeterlilik kazandırmak, girişimciliği özendirmek ve firmaların ihtiyaç duyduğu nitelikli personel açığını karşılamak amacıyla "Güçlü Kadın Güçlü Ekonomi" projesi başlattı.

Avrupa Birliği ve Türkiye tarafından finanse edilen projenin ortakları, Milano Ticaret ve Sanayi Odası ile İzmir Pas-tacılar ve Fırıncılar Derneği oldu. İzmir

Büyükşehir Belediyesi de iştirakçi ortak olarak yer aldı. Proje kapsamında geceköndü bölgelerinde yaşayan 100 kadına mesleki eğitimler İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası'nda tahsis edilen mekanda verilecek. Yasal, psikolojik, sağlık, girişimcilik ve iş geliştirme konularındaki danışmanlık desteği ise EBSO'da kurulan Proje Ofisi tarafından sağlanacak. Mesleki eğitim, doğrudan istihdam ve iş kurma yoluyla kadınların iş piyasasının aktif birer üyesi haline gelmesinin desteklendiği proje kapsamında eğitim verilen kadınların yarısı firmalarda istihdam edilecek, yarısı da

Olga
Nogaeva

Aytuğ
Balcıoğlu

Nazife
Özmen

kendi işlerini kurmak için girişimcilik eğitimi alacak.

ATATÜRK'ÜN İZİNDE

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, projenin açılış toplantısında yaptığı konuşmada, bir ülkenin ilerlemesinde büyük önem taşıyan kadınları destekleyen Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde hareket ettiklerini ve güçlü ekonomi kavramını kadınlarla yaşatmayı amaçladıklarını vurguladı.

Kadın girişimciliğini ülkenin kalkınmasını hızlandıran bir faktör olarak gördüklerini söyleyen Gökçüoğlu, "Ekonominin güçlü olmasında önemli ve gizli kahraman olan kadınlar için en kapsamlı çalışmaları yapmak zorundayız. Gecekondu bölgesindeki kadınların sosyal marjinalitelerinin azaltılması ve gelir elde etme imkanı sağlaması için paydaşlarımızla bu projeyi gerçekleştiriyoruz ve Türkiye'nin batıya açılan kapısı olan İzmir'de kadın istihdamına yönelik projeyi önemsiyoruz" dedi.

İbrahim Gökçüoğlu, EBSO olarak Avrupa Birliği projelerinin takipçisi olduklarını, bugüne kadar pek çok proje gerçekleştirdiklerini de hatırlatırken, sözlerini şöyle sürdürdü:

"EBSO olarak girişimciliği sosyal bir unsur olarak görmekteyiz. Ülke ekonomileri artık devlet eli ile değil özel sektör eli ile kalkınmaktadır. Girişimcileri ne kadar çok desteklersek ülkemiz o kadar kazançlı çıkar. Gecekondu bölgelerindeki kadınlar sözkonusu olduğunda ise hassasiyetimiz ikiye katlanmaktadır. Kadınların kendi ayaklarının üstünde durmasını hem kadınlar için hem de yetiştirdiği yarınlar için önemsiyoruz.

Proje ortaklarımızı da uzun ama keyifli mesailer bekliyor. Sonunda her birinin fahri hemşehrimiz olacağını ve bu dostluğun baki kalacağını umuyoruz."

Projenin 1 yıl süreceğini haber veren Gökçüoğlu, kadınlara "Girişimcilik ruhunuzu kaybetmeyin. Bizlere güvenin, biz sizlere güveniyoruz. Öncelikle inanmak geliyor. İncancınızı kaybetmeyin. Hedefinizden şaşmayın. Sizleri örnek bir projeci olarak görmek istiyoruz" diye seslendi.

ÖNÜ AÇIK BİR PROJE

İzmir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Projeler Daire Başkanı Aytuğ Balcıoğlu da, "Proje kadınlar için çok önemli. Küçük bir dokunuş ile kadınların iş yaşamında da yer almalarına katkı sağlamak istiyoruz. İBB olarak kurduğumuz meslek fabrikası ile dezavantajlı grupların ve kadın işsizlerin iş hayatında yer alması üzerine çalışma gerçekleştiriyoruz. İŞKUR ile yeni projelerimiz var. Üniversiteler ve meslek liseleri ile işbirliği yapıyoruz. Dernek ve STK'lar ile işbirliği yapıyoruz. "Güçlü Kadın Güçlü Ekonomi" 12 aylık proje ama önü açık. Bu alandaki projeleri sürdürmeye devam edeceğiz. Proje sonunda güçlenmiş, girişimci olmuş işe girmiş kadınlarımızı göreceğiz" ifadelerini kullandı.

ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNCELERİ

Milano Ticaret Odası'nın girişimcilik konusunda eğitim ve teknik yardımdan sorumlu ajansı (FORMAPER) Proje Yöneticisi Olga Nogaeva, 3 yıl önce AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında 3 yıl önce öneride buldukları projenin hayata geçtiğini anlattı. Kadınların istihdamı ve sosyal entegras-

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, bir ülkenin ilerlemesinde büyük önem taşıyan kadınları destekleyen Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde hareket ettiklerini ve güçlü ekonomi kavramını kadınlarla yaşatmayı amaçladıklarını vurguladı.

Yasal, psikolojik, sağlık, girişimcilik ve iş geliştirme konularındaki danışmanlık desteği ise EBSO'da kurulan Proje Ofisi tarafından sağlanacak.

yonu için 2 bin 200'den fazla projenin teklif edildiğini, bunlardan seçilen 150 tanesi için 23 milyon euro tutarında hibe sözleşmesi yapıldığını söyleyen No-gaeva, "Halihazırda, 12 ay için verilen hibeler ile Türkiye'nin farklı bölgelerinde projeler uygulanmaktadır. Bizim projemiz de bunlar arasında İzmir'de gerçekleşiyor. Tüm paydaşların faaliyetlere katılmalarını ve bunları yaymaya destek vermesini istiyoruz. Kadınlara yardım etmeyi sizinle birlikte tasarlayacağız. Kemal Atatürk'ün düşüncelerinden biz de yararlanıyoruz. 5 yıl önce Trabzon'da proje sunduk. Kemal Atatürk'ün düşüncelerini kullandık. 'Kadınlara kanat vermezsek nasıl göklere uçabiliriz' demişti. Sizin yardımınızla bu projeyi yapacağız. Çalışmanın sonuçlarını almak için sabırlanıyoruz" dedi.

BU ÜLKE KADINLARLA KALKINACAK

Proje katılımcılarından Nazife Özmen ise, Türkiye'nin gelişimi için kadınlara ihtiyaç olduğunu ifade ederken, "Bu kadar ciddi ve güçlü proje içinde olmaktan dolayı mutluyum. Bu ülke kadınlar ile kalkınacak. Biz pasta börek yapmak için burada değiliz. Bunu yaparak ihtiyacı olan bayanlar ile paylaşmak için buradayız. İhtiyacı olan aile içinde şiddet gören, kendini ifade edemeyen, zincirini kıramayanlar var. Bu kişilerin projeye dahil edilmesini sağlamalıyız" diye konuştu.

292 bin euroluk proje

- Dezavantajlı kişilerin iş piyasasına dahil edilmesini hedefleyen hibe programı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi tarafından yönetiliyor.
- İŞKUR, TOBB ve KOSGEB'in de desteklediği proje kapsamında "dezavantajlı kişilerin sosyal entegrasyonu ve istihdam edilebilirliklerinin geliştirilmesi" amaçlanıyor.
- Avrupa Birliği ve Türkiye tarafından finanse edilen projenin ortakları Milano Ticaret ve Sanayi Odası ile İzmir Pastacılar ve Fırıncılar Derneği oldu. İzmir Büyükşehir Belediyesi de iştirakçi ortak olarak yer aldı.
- Proje kapsamında gecekondü bölgelerinde yaşayan 100 kadına mesleki eğitimler İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası'nda tahsis edilen mekanda, proje desteği ile kurulacak pastacılık laboratuvarında verilecek.
- Mesleki eğitim, doğrudan istihdam ve iş kurma yoluyla kadınların iş piyasasının aktif birer üyesi haline gelmesinin desteklediği proje kapsamında eğitim verilen kadınların yarısı firmalarda istihdam edilecek, yarısı da kendi işlerini kurmak için girişimcilik eğitimi alacak.

'2017 Yılı Yatırım Programı' belli oldu

Yatırım hedefleri doğrultusunda hazırlanan "2017 Yılı Yatırım Programı"nda proje tutarı 636 milyar lira, 2016 sonu kümülatif harcaması 251 milyar lira, 2017 ödeneği 80 milyar lira olan 3 bin 42 proje yer aldı.

2017 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki, Resmi Gazete'nin 14 Ocak 2017 tarih ve 29948 mükerrer sayısında yayımlandı. Buna göre, program, Onuncu Kalkınma Planı'nda, 2017-2019 Orta Vadeli Programı'nda ve 2017 Yılı Programı'nda öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlandı.

2017 Yılı Yatırım Programı'nda, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, kamu payı yüzde 50'nin üzerindeki iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıkları, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar, sosyal güvenlik kurumları, döner sermayeli kuruluşlar, İller Bankası, dış proje kredisi kullanan büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyeler tarafından gerçekleştirilecek yatırım projeleri sektörel bazda düzenlendi.

Yatırım projeleri; etüd proje işleri, devam eden projeler ve yeni projeler olarak tasnif edildi. Her proje için, proje numarası, adı, yeri, karakteristiği, başlama ve bitiş tarihi, proje tutarı, 2016 sonuna kadar tahmini harcama miktarı ve 2017 yılı ödeneği ayrı ayrı gösterildi.

2017 Yılı Yatırım Programı, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın yasalaşması sürecinde TBMM tarafından yapılan değişiklikleri kapsıyor.

Kuruluşların 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda yer alan sermaye transferi ödeneklerinden sadece kamu yatırımı niteliğini taşıyanlar, kuruluş ve sektör yatırım ödeneği toplamına dahil edilerek kamu yatırımı niteliğinde olmayıp kamu sektörü dışına transfer niteliğinde olan ödeneklerin bir kısmı ise kuruluş ve sektör yatırım toplamına dahil edilmeden 2017 Yılı Yatırım Programı ile ilişkilendirildi. Genel ve özel bütçe

kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım ödeneklerine yatırımlarla ilgili personel giderleri ile gayrimenkul alımı ve kamulaştırma ödenekleri dahil edilmedi.

Düzenleyici ve denetleyici kurumların gayrimenkul alımı ve kamulaştırma ödenekleri hariç olmak üzere, yatırım nitelikli projelerine bilgi amacıyla 2017 Yılı Yatırım Programında yer verildi.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine kullanılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili 839 milyon 808 bin lira ödenek tahsis edildi. Yatırım programı toplamına dahil olmayan ödeneğin kullanımı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecek. Söz konusu ödeneklerde yıl içinde ihtiyaç duyulacak revizyonlar, 2017 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararındaki hükümlere tabi olmayacak.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atıksu projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketi'ne tahakkuk ettirmek üzere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinde 676 milyon lira ödenek tahsis edildi.

2017 Yılı Yatırım Programı'nda proje tutarı 636 milyar lira, 2016 sonu kümülatif harcaması 251 milyar lira, 2017 ödeneği 80 milyar lira olan 3 bin 42 proje yer aldı

Kişiye özgün tıp / Hassas tıp

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

“Personalized / Precision medicine” kavramını bundan böyle sık sık duyacaksınız. O nedenle alışsanız ve sağlığınız için bu konuyu araştırmaya başlasanız çok iyi edersiniz. Bu kavram, araştırma kabiliyeti yüksek ve sağlık yönünden gelişmiş ülkelerde, son yılların en çok üzerinde çalışılan konusu.

Kişiye özgün tıp, hem hasta tedavisinin en doğru şekilde yapılmasının yolunu gösteriyor, hem de sağlık hizmetini veren hükümetlerin tedavi masraflarını minimize etmesini sağlıyor. O nedenle hem tıp dünyası, hem hükümetler güçlü bir şekilde destekliyor. Zira ABD’de en çok satılan ilk 10 ilaç için yapılan önemli bir çalışma gösterdi ki, bu ilaçlarla tedavi edilen her 4 hastadan 1 hasta, bazı ilaçlarda, her 25 hastadan sadece 1 hasta ilaçtan fayda görüyor, gerisi faydası olmayan ilaç alıyor, hatta sağlığını zararlı olabilecek bir ilacı almak zorunda kalıyor. İlaç harcamalarının yüzde 75-96’sı hastaya faydası olmayan, yani gereksiz harcama olarak hükümetlerin dikkatini konu üzerine çekiyor ve kişiye özgü tıbbi sağlık gündeminin tam göbeğine oturtuyor. (Araştırma: Nicholas J. Schork, Nature 520, 609 – 611, 30 Nisan 2015)

Son günlerde sağlık haberlerinde en çok bağışıklık sisteminden bahsedilir oldu. İmmün sistemin gündeme gelmesinde, tıptaki yeni gelişmeler, bulunan yeni tedavi yöntemleri gibi güncel konular sebep oluyor. Öyle ki konvansiyonel tedavi yöntemlerinin gelişmiş ülkelerde çöktükten pabucu dama atıldı. Adeta tıbbın, eczacılığın kitabı yeniden yazılıyor desek abartmış olmayız. İmmünoterapi diye bir kavram her şeyi alt üst ediyor ve bu konuda çalışmalar tüm hızıyla sürüyor. Örneğin kanser hücrelerinin hedeflenmesinde vücudun bağışıklık sistemi kullanılıyor. Yeni tedavi yöntemlerinden söz ederken gen düzenlemesi, kök hücre tedavisi ve immünoterapiden bir bütün olarak söz etmeliyiz. Hatta buna biyoteknolojik ilaçları, biyobenzer ilaçları, immüno-

dülatör ajanları, Dentritik hücre tedavisi gibi yeni uygulamaları da katmak gerek.

Bu yazıda, daha ziyade immün sisteminden söz etmek isterim. İmmün sistem dediğimiz şey nedir; İmmün sistem yani bağışıklık sistemi, vücudumuzu zararlı madde veya mikroskopik canlılara karşı koruyan, savunma sistemimizdir.

Peki immün sistemimize neler zarar verebilir? Başta stres, depresyon, alkol, sigara gibi zararlı alışkanlıklar, beslenme bozuklukları, çevre kirliliği, genetik problemler, immün sistemimizde bozukluklar oluşturabilir. Tüm bu zararlılardan mümkün olduğunca kaçınmak, daha önceleri bizi sağlık sorunlarından uzak tutuyordu ama şimdi insanlığın önünde bambaşka bir dünya var. Artık immün sistemimizi bir silah gibi, bir ilaç gibi kullanma yollarını bilim önümüze serdi.

Yazımın başında da sözünü ettiğim gibi, ilaç harcamalarının büyük çoğunluğu faydasız gereksiz harcamalardır. Bu durum yapılan bilimsel çalışmalarla açıkça ortaya konmuştur. Dünya da en çok satılan ilk on ilaç ile yapılan çalışmalarda tedaviye alınan her 4 ya da 25 hastadan sadece 1 hasta ilaçtan fayda görmektedir. İlacın hangi hastaya iyi geleceği önceden belirlenebilirse, harcamalarda büyük ekonomi sağlanabileceği gibi, hasta da kendisine faydası olmayan, hatta zararlı olabilecek bir ilacı almak zorunda kalmayacaktır. İşte kişiye özgün tıp / hassas tıp (personalized-precisionmedicine) olgusu bu sözünü ettiğim, tıbbın kitabını, eczacılığın kitabını yeniden yazma gereğini doğuracaktır. Tabii bu tedavi yöntemlerine biyoteknolojik ilaçlardaki buluşları, ya da kişideki hastalığın benzerini, bir hayvanda yaratarak onun üzerinde ilaçların etkisini araştırıp, hastaya zarar vermeden, kesin yararı tespit edildikten sonra, hastaya uygulanması gibi yöntemler bizlere yepyeni tedavi şansı verecektir.

Yeni tedavi yöntemlerini, yeni buluşları sizlerle daha sonraki yazılarımızda paylaşmaya çalışacağım.

Kalın sağlıcakla...

İzmir Adalet Sarayı'na bombalı araçla düzenlenen terör saldırısında büyük bir faciayı önlerken şehit düşen Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü'nde görevli polis memuru Fethi Sekin, kentin kahramanı oldu. Sekin'in adı; İzmir'de Bayraklı Merkez İlköğretim Okulu'na, Büyükşehir Belediyesi'nin 40 dönüm alana yaptığı parka, İzmir Adalet Sarayı'nın önündeki caddeye, oturduğu semtteki camiye ve evinin bulunduğu siteye verildi. Ege Bölgesi Sanayi Odası da, vakfı aracılığıyla Sekin'in öğrenim gören çocuklarına burs verme kararı aldı.

5 Ocak günü meydana gelen olayda, İzmir Adalet Sarayı önünde yaklaşık 9 yıldır görev yapan 43 yaşındaki trafik polisi Fethi Sekin, binanın C kapısı istikametine seyreden şüpheli aracı gördükten sonra dikkati ve tecrübesi sayesinde çok sayıda insanın yaşamını kurtardı. Teröristleri fark edince silahını çeken Sekin, son mermisine kadar çatışarak uzun namlulu tüfeklerle ateş açan teröristlerden birini öldürdü. Ancak kendisi de şehit düştü. Saldırıda ayrıca mübaşir Musa Can da şehit oldu. İzmir Emniyet Müdürü Hüseyin Aşkın'ın yönettiği operasyonda saldırıyı gerçekleştiren ikinci terörist de ölü ele geçirildi.

Başbakan Binali Yıldırım, gece saatlerinde İzmir'e gelerek şehidin eşi Rabia, oğlu Tolunay, kızları Dila ve Nisa Sekin'e başsağlığı ziyaretinde bulundu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da telefonla taziyelerini ilettili.

Şehit polis Fethi Sekin'in cenazesi, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın katıldığı törenle İzmir'den memleketi Elazığ'a uğurlanarak Baskil ilçesi Doğançık köyünde toprağa verildi. Şehit polisin İzmir'deki cenaze törenine Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, Yönetim Kurulu Üyeleri Kamil Porsuk, Haluk Tezcan, Hakan Ürün, Eyüp Sevimli, Muhsin Dönmez, Ateş İlyas Demirkalkan, Deniz Gündüz ile Meclis Üyeleri de katıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, yaptığı yazılı açıklamada terörü lanetlerken, "Umudumuzu, birliğimizi, huzurumuzu, geleceğimizi yok etmek için topyekün sistemli bir ateş hattına sürüklenmek istenen ülkemiz de, insanımız da bu kahpe saldırılara sonuna kadar direnecektir" dedi.

Esen'den meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında; çok zorlu bir yılı geride bırakmak üzere olduklarını, 2016 yılının adeta yeni bir kurtuluş savaşı mücadelesi ile geçirildiğini, son olarak Ankara'da Rusya Federasyonu Büyükelçisi'ne düzenlenen suikastın, ülkemizin içine çekilmek istenen durumu çok net ortaya koyduğunu söyledi.

Terörün vahşi yüzünü; 2016'nın başından sonuna dek, yerli, yabancı, asker, polis, sivil ayrımı olmaksızın dört bir yanda ve çok kanlı biçimde gösterdiğini, büyük şehirlerimizin meydanlarının, havaalanlarımızın, güvenlik merkezleri ve lojmanların bombalı olayların asıl hedefi haline geldiğini, bir taraftan terör olaylarıyla sarsılırken, diğer taraftan da güvenlik altyapımızın zayıflığının şaşkınlığını ve endişesini yaşadığımızı, son olarak İstanbul Beşiktaş'ta ve Kayseri'de gerçekleştirilen saldırıların yine aynı tarzda gerçekleştiğini belirtti. Esen, bu hain saldırılarda ve Fırat Kalkanı Operasyonu'nda hayatını kaybeden,

polis, asker ve sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diledi.

ACILAR ORTAK

Terörün, çarşı iznine çıkmış erleri, görev başındaki polisleri, o an sokakta bulunan masum vatandaşları hedef alacak kadar alçaldığını, bununla birlikte, yaşanan olaylarla ilgili, öyle akıl almaz yorumlarla karşılaştıklarını ki, zihinlerde zaten çoktan bölündüğümüze üzülen şahit olduklarını vurguladı. Esen, vatanımızın birliğinden, acılarımızın ortaklığından bahsederken, birilerinin kalkıp, "İzmir'de neden hiç bomba patlamıyor?" şeklinde çirkin bir ifadeyle ortalığı bulandırmasının pek çok kişinin galeyana gelip benzer yorumlarda bulunmasına neden olduğunu, oysa İzmir ya da Hakkari fark etmeksizin yaşanan acının aynı olduğunu belirtti.

HAINLER HER YERDE

Salih Esen, 15 Temmuz darbe girişiminin, vatan hainlerinin sadece

Tüm bu yaşanan olayların uzun vadedeki asıl etkisinin iş dünyası üzerinde olacağını ve önceliğimizin ekonomi olması gerektiğini pek çok kez dile getirdiklerini hatırlatan Esen, bugün o etkileri, başta döviz kurlarının değer kazanması olmak üzere, pek çok farklı alanda yaşamaya başladıklarını söyledi.

dağlarda değil devlet kadrolarında da nasıl yuvalanabileceğini açıkça gösterdiğini, Rusya Federasyonu Büyükelçisi Andrey Karlov'un öldürülmesinin de bunun somut göstergesi olduğunu, bu noktada, uluslararası ilişkilerimizin büyük önem kazandığını, çünkü küresel ölçüde bu denli dahil olmuş bir konunun mevcudiyeti altında, ülkemizin gideceği yolda da, diğer ülkelerle sürdürdüğü diyalogun belirleyici olacağını, bu kadar belirsizliğin olduğu ve küresel dengelerin yeniden belirlendiği bir ortamda ülkemizin yeni bir yol ve güvenilir stratejik ortaklar aramasının çok doğal olduğunu söyledi.

ÖNCELİĞİMİZ EKONOMİ OLMALI

Tüm bu yaşanan olayların uzun vadedeki asıl etkisinin iş dünyası üzerinde olacağını ve önceliğimizin ekonomi olması gerektiğini pek çok kez dile getirdiklerini hatırlatan Esen, bugün o etkileri, başta döviz kurlarının değer kazanması olmak üzere, pek çok farklı alanda yaşamaya başladıklarını söyledi. Salih Esen, Türkiye ekonomisi ve piyasaların yanılmayı çok istemekle birlikte önümüzdeki yıl hem içeriden hem dışarıdan gelecek olumsuzluklarla karşı karşıya kalabileceğini ancak bu yıl edindiğimiz deneyimlerle Türkiye ekonomisinin şoklara son derece dayanıklı olduğunu gördüklerini, sıkıntıların üstesinden gelmek için hiç kimsenin hata yapma lüksü kalmadığını, kimsenin kötümser, karamsar olma lüksü de bulunmadığını, hala geleceğimize umutlu olmamız için çok nedenimizin bulunduğunu dile getirdi.

Asya ile Avrupa kıtalarını tüp geçişiyle birbirine bağlayan Avrasya Tüneli'nin, dünyada deniz altında en derin bölgeden geçen tünel olup, 100 dakikalık yolu 15 dakikaya kadar indirdiğini, böylesi

projelerde emeği geçenlere teşekkür ettiğini söyleyen Esen, İzmir için de bir tüp geçit projesi beklediklerini dile getirdi.

EBSO AİLESİ

Odamız Meclis Üyesi Mehmet Murat Bilgi'nin vefat etmesi nedeniyle Odamız Meclis Üyeliğine 1. yedek üye Hürriyet Gazetecilik A.Ş. firmasını temsilen Barış Erel'in getirildiğini, yine Star Yağcılar Damper Dorse Demir Çelik San. Tic. Ltd. Şti. firmasının temsilci değişikliği talebi nedeniyle Meclis Üyeliğine Hüseyin Yağcı'nın getirildiği söyleyen Esen, yeni görevlerinde Erel ve Yağcı'ya başarılar diledi.

Meclis Üyemiz Şükrü

Eroğlu'nun, oğlunun evlendiğini belirterek genç çifte mutluluklar diledi. Meclis Üyesi Osman Öz'ün torunu olduğunu, kendisine dedeler kulübüne hoş geldin demek istediğini söyleyen Esen, Mustafa Dirin nezdinde tüm Dirin ailesini tebrik etmek istediğini, zira "Yapılmayarı yapmanın heveslisiyiz diyerek" yine bir teknoloji harikası makinenin üretimini gerçekleştirerek, Türk sanayicisinin hizmetine sunduklarını belirtti.

Salih Esen, 2017 yılının, 2016 yılını aratmayacak derecede bir yıl olmasını, yüzlerden gülümsenin eksik olmadığı, ülkemizde huzur, barış ve büyüme imkânlarının bulunduğu bir yıl olmasını diledi.

Meclisin 24 üyesi değişti

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, göreve başladıkları 2013 yılından itibaren günümüze kadar geçen süre zarfında çeşitli nedenlerle 24 Meclis Üyemizin görevden ayrıldığını, yerlerine yeni üyelerin geldiğini bildirdi.

Esen, bu değişiklikleri Meclis Üyeleri ile paylaşırken, Meslek Komitelerindeki devamsızlıkları nedeniyle Kazım İter Gürel'in yerine Ayhan Ömeroğlu'nun, Süha Cem'in yerine Serdar Mete'nin, vefat nedeniyle Kani Aydoğdu'nun yerine Mert Aydoğdu'nun, Murat Bilgi'nin yerine Barış Erel'in, temsil ettikleri firmalarında yetkileri kalmamaları nedeniyle Mustafa Güçlü'nün yerine İsmail Ali Özinoğlu'nun, Halit Turgut Salaçin'in yerine Mustafa Kemal Yapan'ın Meclis Toplantılarına devamsızlıkları nedeniyle Ayhan Ömeroğlu'nun yerine Mehmet Duran'ın, Murat Aktün'ün yerine Işın Sağiroğlu'nun, İsmail Ali Özinoğlu'nun yerine Saim Sivri'nin, Savaş Başnak'ın yerine Ayhan Işık'ın, Serhan Sakıpağa'nın yerine Esra

Boyacıoğlu'nun, Meclis Üyeliğinden istifaları nedeniyle Yılmaz Şahin'nin yerine Nüvit Vardarlı'nın, Ersan Yıldırım'ın yerine Cumhur Karakaş'ın, Cumhur Karakaş'ın yerine Yaşar Uçak'ın, Fahrettin Göksel'in yerine Fatih Güven'in, Süleyman Özbay'ın yerine Cenk Hasan Karace'nin, Muzaffer Pınarbaşı'nın yerine Ali İhsan Kılıç'ın firmasının temsilci değişikliği talebi nedeniyle Şahin Çalbıyık'ın yerine Sinan Önceler'in, Işın Sağiroğlu'nun yerine Süleyman Hançerli'nin, Hasan Yağcı'nın yerine Hüseyin Yağcı'nın, firmasının sanayi sicil belgesinin iptal edilmesi nedeniyle Mahmut Özgener'in yerine Murat Aktün'ün Meclis Üyeliğinden affını istemesi nedeniyle Sayıl Dinçsoy'un yerine Erdem Dinçsoy'un, firmasından ayrılmış olması nedeniyle Sadettin Korkut'un yerine İsmail Hakkı Metecan'ın, Mecliste temsil ettiği şirketin değişmesi nedeniyle Hüseyin Şairoğlu'nun yerine Kemal Gündoğdu'nun göreve geldiğini söyledi.

Gökçüoğlu'ndan gıda ve su krizi uyarısı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın yurt dışında bulunduğunu, Meclis Üyelerine selamları olduğunu söyledi. Eroğlu ile Öz'ün mutluluklarını kendisinin de paylaştığını dile getiren Gökçüoğlu, tebriklerini ilettili.

15 Temmuz'dan itibaren ülkemizde çok zor günler geçirdiğimizi özellikle devam eden Fırat Kalkanı Operasyonunda art arda şehit haberleri alınırken, İstanbul Beşiktaş, ardından Kayseri'de alçak, menfur saldırılar gerçekleştirildiğini, bu saldırıların en kısa sürede son bulmasını ümit ettiklerini söyleyen Gökçüoğlu, tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize acil şifalar diledi. Yaşananlar karşısında ülke olarak tek yürek olduğunu, birlik mesajları verildiğini, vermeye de devam edileceğini ifadeyle, Türk dostu ve uzlaştırmacı ülkeler arasındaki vaka-

ları kendi özel yöntemi ile çözen Rus Büyükelçisinin ülkemizde öldürülmesinin de Türkiye'nin dış ülkeler nezdindeki konumunu, düşüncesini değiştirdiğini, yaşanan olayın daha büyük boyutlara ulaşmamasını ümit ettiğini söyledi.

Gökçüoğlu, Soçi açıklarında meydana gelen uçak kazası ile dünya şarları olan Kızıldordu Korosu'nun kaybedildiğini belirterek, Tanrı'dan topraklarının bol olmasını diledi.

Yaşanan her şeye rağmen umudumuzu yeşertmek ve devamlı ayakta tutmak zorunda olduğumuzu belirten Gökçüoğlu, birlikteliğimizi ayakta tutmamız gerektiğini, ancak bu sayede ülkemizi bölmeye çalışanlara dur diyebileceğimizi söyledi.

Gökçüoğlu, İzmir'in duayen sanayici ailesi Dirin'lerin Sanayi 4.0 noktasında üretim yapabilen gerçek bir makinayı hizmete sunduklarını, Mustafa Dirin şah-

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, 2050 yılına kadar mevcut çevre koşulları nedeniyle dünyayı gıda ve su krizinin beklediğini belirterek, Türkiye için tarım ve tarıma dayalı sanayinin önemini söyledi.

sında tüm aileye ve emek veren herkese teşekkür ederek, başarılarının devamını diledi.

GELECEK İÇİN TARIM

Gökçüoğlu, 2050'ye kadar dünya nüfusunun 10 milyara yaklaşmasının, önümüzdeki 20 yıl, her dakika ekilebilir arazinin 27 hektarının kaybedileceğinin, dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 40'ının susuzluk riskiyle karşı karşıya kalacağını, artan nüfusla birlikte iki kat fazla gıda üretimine ihtiyaç duyulacağını öngördüğünü, dünyayı bekleyen yeni krizin adının "gıda ve su krizi" olduğunu, dolayısıyla tarımda izlenen yol ve tarımsal sanayi konularının ön plana çıktığını vurguladı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, gelişmiş ülkelere genel olarak bakıldığında; ABD milli gelirinin içinde sanayinin payının yüzde 20.7, tarımın payının yüzde 1.3, tarım ihracatının payının 141 milyar dolar, tarım ihracatının toplam ihracat içindeki payının yüzde 9.4, milli gelir içindeki payının yüzde 1.3 olduğunu söyledi.

HOLLANDA'NIN TARIM BAŞARISI

Hollanda milli geliri içinde tarımın payının yüzde 1.8, ihracat-taki payının yüzde 15.1 olduğunu, Ar-Ge yapan, verimli tarım üretimi gerçekleştiren, bilimi tarıma yansıtan bütün gelişmiş ülkelerin tarımlarının geliştiğini, tarım ihracatında ilk 10 ülkeye bakıldığında dünyanın en büyük ülkelerinin tarımı nasıl avantaja çevirdikleri, nasıl doğru kullandıklarının ortaya çıktığını, verimli büyük arazileri olsun olmasın, güneş görsün görmesin, dünyayı beslemeye, geleceklerini garanti altına almaya gayret gösterdiklerini belirtti.

En büyük ilimiz Konya kadar olan Hollanda'nın, İstanbul'u biraz aşan nüfusu, deniz seviyesinin 1 metre altında kalan toprakları ile

dünya tarım ihracatında ABD'den sonra 2'nci sırada yer aldığını, dünya domates, salatalık ve biber ihracatının 1/3'ünü gerçekleştirdiğini, tarım ihracatının büyük bir kısmını tohumculuğun oluşturduğunu, dünyanın en büyük tarım üniversitesine sahip ülkede nesilden nesile çiftçiliğin devam ettirildiğini, et ihracatında dünya 4'ncüsü, süt ve süt ürünleri ihracatında dünya 7'ncisi olduklarını, günde 70 litre süt veren holstein ineklere sahip Hollanda'nın süs bitkileri ve sebze ihracatında dünyada 1'nci sırada, sıvı ve katı yağ ihracatında ise dünyada 2'nci sırada yer aldığını söyledi.

Gökçüoğlu, Hollanda'nın tarımsal başarısının altında temel olarak; ileri teknoloji kullanımı, Ar-Ge harcamalarının bütçelerinin çok üstünde bulunması, izlenen kooperatifleşme stratejisi, pazarlama politikaları, uzun vadeli sürdürülebilir tarım politikaları, eğitim ve uzmanlaşma bulunduğunu dile getirdi. Ülkemizde ise ileri teknolojiyi kullanan firmaların sayısının çok az olduğunu, devletin tarımdaki Ar-Ge harcamasının neredeyse olmadığını, kooperatiflerimizin kapatıla kapatıla yok denecek seviyelere getirildiğini, çiftçinin kendi ürününü kendi satmak durumunda kaldığını, uzun vadeli sürdürülebilir tarım politikamız bulunmadığı için sürdürülebilirliğin de sergilenemediğini ifade etti.

İSRAİL'DEN 3 MODEL

Bir başka örnek İsrail'e bakıldığında; çölde küçücük bir ülkenin göze çarptığını, topraklarının sadece yüzde 20'si tarıma elverişli olan ülkenin Antalya şehrimiz kadar yüzölçümü bulunduğunu, İstanbul nüfusundan daha az nüfusa sahip ülkenin yılda sadece 2-3 kez yağmur gördüğünü, su kaynakları olmadığı için deniz suyunun arıtılarak, toprakların sulandığını ve çölün ortasında tarım mucizesi yaratıldığını vurguladı. Tarım ve

hayvancılıkta en yüksek verimi elde eden, özel ürettikleri çekirdeksiz ürün tohumları ihracatçısı olarak dünyada en fazla bilimsel akademi yayınlayan üniversitelere sahip olduklarını ki bunu da Kibbutz, Moshav ve Aro olarak tabir edilen üç sistem ile gerçekleştirdiklerini dile getirdi.

Kibbutzlarda üretimden, ailelerin çocuklarının bakımına kadar birçok yaşam koşullarının toplu olarak düzenlendiğini, üretimde örgütlenmenin sağlandığını, çiftçi ailelerin eşit bir şekilde ödüllendirildiğini, ihtiyaca göre üretim ve tüketimin paylaştırıldığını, emeğin ahlaki değerinin öne çıkartıldığını, üretimde katkı ve kimyasal maddelerin asla kullanılmadığını, köy enstitüleri modelinin bir çeşidi olduğunu dile getirdi. Her bir Kibbutzun kendi uzmanlık alanında belli bir ürünün üretilmesi ile ilgilendiğini, her bölgede farklı stratejik ürün üretilendiğini, 100 bin nüfuslu yaklaşık 250 tane Kibbutz bulunduğunu, burada yaşayan ailelerin kendilerine ait herhangi bir mal varlıkları olmadığını, sadece Kibbutzlarda yaşama ve çalışma hakkına sahip olduklarını, haftada 6 gün çalışıldığını, ortak üretim araçlarının kullanıldığını, ticari faaliyetin kooperatif benzeri bir yapı aracılığıyla gerçekleştirildiğini söyledi.

Moshav kooperatiflerinin; ülkenin tarımsal üretim merkezleri olduğunu, kibbutzlardan farklı olarak, ailelerin kendisine ayrılan alanda geliri kendisinde kalmak üzere çalıştıklarını ama arazinin yine devlete ait olduğunu, bir kooperatif etrafında bir araya gelen Moshavlarda her aileye eşit büyüklükte toprak verildiğini, bugün yaklaşık 200 bin İsrailinin bu Moshavlarda yaşadığını, teknoloji yoğun üretim gerçekleştirildiğini söyledi.

Aro'nun, tarımsal araştırma kuruluşu olduğunu, kibbutz ve moshavları devlet eliyle Ar-Ge çalış-

maları ile desteklediğini, devletin ihracat gelirlerinin yüzde 10'unu Ar-Ge'ye ayırdığını, 4 farklı enstitü ile uzmanlaşma sağlamaya çalışıldığını bunların; bitki ve hayvan bilimi, bitki koruma, gübre, su ve çevre bilimleri, tarım mühendisliği, ürünlerin korunması ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi olduğunu, açık ve kapalı sera teknolojisi sayesinde avokadodan, tıbbi bitkilere kadar farklı iklimlerde pek çok çeşit bitki üretimi yapıldığını, deniz seviyesinin 150 metre altında 30 bin dönüm alana kurulu Arava Çölü'ndeki 7 çiftlikte yaş meyve ve sebze ihracatının yüzde 66'sının gerçekleştirildiğini söyleyen Gökçüoğlu, konuyla ilgili videoyu Meclis Üyeleri ile paylaştı.

Türkiye nüfusunun yüzde 20,6'sı, İsrail nüfusunun yüzde 4'ü, Hollanda nüfusunun sadece yüzde 2'sinin tarımla uğraştığını, tarımın ülke ekonomisindeki yerinin İsrail'de yüzde 2,2, Türkiye'de yüzde 9, Hollanda'da yüzde 2, kişi başı milli gelirin Hollanda'da 44 bin 300 dolar, İsrail'de 35 bin 728 dolar, Türkiye'de 11 bin 14 dolar olduğunu, bu bilgiler ışığında Türkiye'nin tarıma elverişli alanının daha fazla, tarımla uğraşan işgücünün daha çok olmasına rağmen, tarımdan daha az kazandığı, veriminin daha düşük olduğu sonucunun ortaya çıktığını söyledi.

Gökçüoğlu, Türkiye'nin tarımsal üretimde Avrupa'da 1'nci, dünyada 7'nci olmasına rağmen tarımın stratejik girdisi olan tohumculukta istenen seviyede olmadığını, bu nedenle tarımda yol alınamadığını belirtti.

EĞİTİM DE SORUNLU

15 yaş üstü öğrencilere 3 yılda bir uygulanan PISA testi sonuçlarına bakıldığında, 2003'ten bu yana ülkemizin en kötü sonuçları elde ettiğini, fende 52'nci, okuduğunu anlamada 50'nci sırada olan çocuklarımızla hedeflerimize ulaşmanın her geçen gün zorlaştığını, en az bir başlıkta en yüksek performans gerçekleştirenlerin OECD ortalaması yüzde 15 iken Türkiye ortalamasının yüzde 1.6 olduğunu, bu sonuçların ekonomik etkisinin göz ardı edilemeyeceğini dile getiren Gökçüoğlu, sonuçlar açıklandıktan sonra bir yetkilimizin beyanatında, "O ülkelerdeki milli gelire bakın. Bizim ülkedeki milli gelire bakın tabii ki bu seviyede olacağız" ifadelerine inanmadığını, zira Köy Enstitülerinin kurulduğu ve başarının elde edildiği dönemde ülkenin halinin herkesçe bilindiğini vurguladı.

Eğitimi iyileştiremediğimiz sürece bu kürsüden daha çok konuşmaları gerekeceğini, ellerine geçen her fırsatta eğitimin önemini anlatmaya çalıştıkla-

Gökçüoğlu:
"15 yaş üstü öğrencilere 3 yılda bir uygulanan PISA testi sonuçlarına bakıldığında 2003 yılından bu yana en kötü sonuçları elde etmişiz. Fende 52'nci, okuduğunu anlamada 50'nci olan çocuklarımızla hedeflerimize ulaşmak her geçen gün biraz daha zorlaşıyor."

rını, önerilerde bulduklarını, İzmir'in veya Ege Bölgesi'nin pilot bölge seçilebileceği, işe yarar ise ülke geneline uygulanabileceği gibi birçok konuda fikirlerini dile getirmelerine rağmen, maalesef hiçbir çalışma başlatılmadığını ifade etti.

Inovasyon endeksi ile PISA sonuçlarının birbiri ile örtüştüğü hususundaki slaytı Meclis Üyeleri ile paylaşan Gökçüoğlu, bu slayt ile neden bugün hala yüksek teknoloji üretimde geride kaldığımızı da çok net görebileceklerini söyleyerek, aslında açıklanacak halimize biraz olsun gülebilmek için Meclis Üyeleri ile bir video paylaştı.

Gökçüoğlu, ülkemizin gerçeğini görmemiz ama umudumuzu yitirmememiz, eksiklerimizi gidermek için önce karar vermemiz sonra uygulamaya geçmemiz gerektiğini, Türk insanındaki girişimcilik ruhunun, zekanın ve pratikliğinin yabancılarda olmadığına inandığını ama bu var olan hazinenin işlenmesi gerektiğini söyledi.

2016 yılının son meclisini gerçekleştirdiklerini, bu süreçte Genel Sekreterimiz Mustafa Kalyoncu şahsında tüm çalışanlara ve Yönetim Kurulu'na, desteklerini esirgemeyen herkese teşekkür ederek, yeni yılın ülkemize sağlık, huzur, başarı getirmesini, terör derdinin ülkemizden silinmesini diledi.

GÖKÇÜOĞLU KONULARI DEĞERLENDİRDİ

Meclis Üyesi Sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendiren EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, Hilmi Uğutaş'ın ifade ettiği proje çalışmalarının en kısa sürede neticeye ulaşmasını temenni etti. İbrahim Gökçüoğlu, okul kurma sevdalısı olmayıp, eğitim sevdalısı olmayıp, sadece sermaye biriktirerek OSB'lerde bu günkü devlet okullarının yaptığı eğitimden farklı olmayan hatta daha düşük kalitede eğitim yapanların olduğunu dile getirmek

istediğini söyledi.

Meclis Başkanı Salih Esen de, eğitim gerçeğinin sadece organize sanayi bölgelerinde yapılan okullarla ilgili olmadığını, çevremizde çok fazla örneği bulunduğunu, bunun da bugünkü eğitim sistemimizden kaynaklandığını belirtti.

Esen'e katıldığını dile getiren İbrahim Gökçüoğlu, kendi okulumuzu açıp, kendi eğitimimizi yapmamamız gerektiğini, sanayiciler olarak üretim yapmak için gayret ederken bir de eğitim ile uğraşmak durumunda kaldıklarında performanslarının ikiye bölündüğünü, eğitimin devletin işi olduğunu, yöneticilerin bu noktada iyice düşünmesi gerektiğini, bu ülkenin çarçur edecek parasının olmadığını belirtti.

Nedim Anbar'ın dile getirdiği limanlar konusundaki çelişkili durumun ortadan kaldırılması için çalışma yapılmasında fayda gördüğünü söyleyen Gökçüoğlu, Çeşme'de yaşanan olaydan üç gün sonra hala önlemler alınmıyorsa daha çok yol kat etmemiz gerektiğini, duyarsız davranılarak bu olayın peşinin bırakılmayacağını, basının da çevre katliamı yaratan olayı manşetlere taşınması gerektiğini dile getirdi.

Feyyaz Ünal'a gayet net olarak yaptığı bilgilendirme için teşekkür eden Gökçüoğlu, bizim ülkemizin sorununun maalesef projersizlik olduğunu, proje yapamadığımız için her seferinde bozup tekrar yapmaya çalıştığımızı ki özellikle yollarımızda, kaldırım çalışmalarında bunu çok sık gördüklerini, kimsenin de ses çıkarmadığını, basının boşa heba edilen kaynakları haber yapmadığını ifadeyle, oysa yabancı bir ülkede bizdeki gibi uygulama yapılsa herkesin sokağa döküleceğini vurguladı.

Mustafa Dirin'e yapmış oldukları girişim için tekrar teşekkür eden Gökçüoğlu, bir ülkede makine sektörünün olmazsa hiçbir sek-

törün olamayacağını, çünkü her sektörde üretimin makinalar ile gerçekleştirildiğini ama bu ülkede makine sanayicilerinin hiç sesinin çıkmadığını, çünkü devletten çok fazla talepkâr olmadıklarını, hala 40 yıllık makinaların bir şekilde ülkemize girdiğini söyledi. Otomotiv sektörünün kâr marjı düşük ama lobisi çok fazla olduğu için her türlü desteği alabildiğini belirtti.

Gökçüoğlu, TÜİK'in açıkladığı rakamları kabul etmek durumunda olduklarını, Yunanistan'la Türkiye'yi karşılaştıramayacaklarını, çünkü Yunanistan'ın, üretmeyen, turizme dayalı bir ülkeyken, Türkiye'nin ciddi şekilde üreten bir ülke olduğunu söyledi. 2001 öncesi krizlerin bu ülkede yaşanmayacağına inandığını, zira devletin dış borcu çok iyi bir stratejiyle özel sektörün üzerine yapılandırıldığını, dolayısıyla özel sektörün aktivitesinin, iş yapma yeteneğinin yüksek olduğunu, ancak Türkiye'ye karşı tüm batının cephe alma durumu olduğunun da göz ardı edilmemesi gerektiğini ifade etti.

Gürcan Ekler'in işin içinde olduğu için tarımsal konuyu bildiğini, bugün Tarım Kredi Kooperatiflerinin çalışma düzeni bittiği için işleyen yapının bozulduğunu ama yapı yeniden kurulduğu takdirde harikalar yaratılacağını dile getirdi. Gökçüoğlu, insanların reçetesiz ilaç kullanmadığını, bazı reçetelerin belli miktardan fazla ilaç alamadığını, ancak zirai ilaçlarda reçete uygulaması yapılmadığı için bilinçsizce kullanıldığını, gerekli denetim yapılmadığı, ziraat mühendisleri yerinde kontrol yapmadığı için bu ilaçların ürünlerle halka ulaştığını söyledi.

İbrahim Gökçüoğlu, EBSO Meclisi'nde yer aldığı TUBİTAK ve KOSGEB'i çok iyi kullanan bir sanayiciyken, 7 yıldır TUBİTAK'a proje vermediğini, çünkü devlette para kalmadığı için ödemelerin çok geç yapıldığını sözlerine ekledi.

Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, Anayasa değişikliği tartışmaları ve iç politik gelişmeler, terörle mücadele ve Suriye'deki iç savaş ortamının Türkiye'ye etkilerinin gündeme hakim olduğu ortamda, üreten sektörlerin konuları üzerinden ekonomiye dikkat çekti. Sanayinin nitelikli eleman ihtiyacı için organize sanayi bölgelerinde açılan meslek liselerine verilen desteklerin doğru kullanılmasını savunan sanayiciler, Türkiye'nin geleceği açısından büyük önem taşıyan tarım sektöründeki Ar-Ge desteklerinin de hedefine ulaşması, üreticilerin ve ziraat mühendislerinin bilinçlendirilmesi gerektiğini ifade etti. EBSO Meclis Üyesi sanayiciler, altyapı yatırımlarında yerli kaynakların kullanılmasını, ülke ekonomisinin büyümesine katkı sağlayan sektörlerin daha fazla desteklenmesini isterken, doğru veri üretiminin önemini de gündeme getirdi.

Sanayinin nitelikli eleman ihtiyacı için organize sanayi bölgelerinde açılan meslek liselerine verilen desteklerin doğru kullanılmasını savunan sanayiciler, Türkiye'nin geleceği açısından büyük önem taşıyan tarım sektöründeki Ar-Ge desteklerinin de hedefine ulaşması, üreticilerin ve ziraat mühendislerinin bilinçlendirilmesi gerektiğini ifade etti.

Hilmi Uğurtaş OSB'lerdeki teknik okullarda MEB destekleri doğru kullanılmalı

EBSO Meclis Üyesi Hilmi Uğurtaş, organize sanayi bölgelerinde meslek lisesi kurulması konusunda MEB'in yapmış olduğu desteklerin doğru kullanılması gerektiğini, eğer bunlar doğru kullanılmazsa, öğrencilerimizden nema lanma çalışmaları yapılmaya çalışılırsa bunun karşısında duracağını daha önce EBSO kürsüsünden ifade ettiğini söyledi. Uğurtaş, İAOSB Nedim Uysal

Meslek Teknik ve Anadolu Lisesi'nde makine, CNC, endüstriyel kalıp, elektrik elektronik teknolojisi, endüstriyel bakım onarım, endüstriyel otomasyon teknolojileri, mekatronik gibi alanlarda eğitimlerin verildiğini, okulun yapımından bugüne kadar müteahhite 18 milyon 800 bin lira hak ediş ödendiğini, peyzaj, derslik ve tüm mekânların teşrifatı, atölye ekipmanları, laboratuvar, proje ve zemin etüdü ile müşavirlik giderlerinin 3 milyon 200 bin TL, atölye yatırımlarının 2 milyon 100 bin TL, arsa maliyetinin 15 milyon TL tuttuğunu, toplamda 39 milyon 100 bin TL gibi rakama mal olduğunu, bu bedelin

7 milyon 250 bin TL'sini Nedim Uysal'ın karşıladığını belirtti. Okulun 2017 yılı içinde işletme ve personel giderlerinin 4 milyon 230 bin lira, devletin katkısının 1 milyon 800 bin lira, İAOSB bütçesinden konulan katkının 2 milyon 430 bin lira, öğrenci başına yıllık maliyetin 12 bin 500 lira, devletten öğrenci başına ödenen yıllık katkının 5 bin 300 lira olduğunu, sonuçta İAOSB'nin öğrenci başına 7 bin 200 lira katkıda bulunduğunu söyledi.

Uğurtaş, 39 milyon 100 bin lira yatırım yapılacaksa, OSB tarafından öğrenci başına 7 bin 200 lira her sene ödenecekse, dışarıdan bir yatırımcının gelip, arsa satın alıp, okul yapıp, 5 bin 500 lira da para alıp kâr edecekse bu işe girişilmesi gerektiğini, ayrıca bu okuldan nasıl bir eğitim beklendiğinin de çok önemli olduğunu ki, Gökçuoğlu'nun bahsettiği PISA testi konusuna inandığını ve okullarından mezun olan öğrencilerin, birçok üniversite öğrencisinden çok daha iyi iş yapacağına inandığını vurguladı.

Sanayiciler olarak yetişmiş, teknik eleman konusunda ciddi sıkıntı yaşadıklarını, bir okul kurarak istedikleri nitelikte eleman yetiştirmeleri konusunda, devlet öğrenci başına 5 bin 500 lira katkı yapıyorken, bu çalışmanın birilerine peşkeş çekilmek için kullanılmasına söyleyecek ifade bulamadığını belirtti.

Uğurtaş, EBSO Meclisini İAOSB'deki okula davet etmek istediğini, güzel bir konferans salonu bulunduğunu, uygun görürse burada bir meclis toplantısı yapabileceklerini akabinde de İAOSB'nin restoranında akşam yemeği yenilebileceğini söyledi.

EBSO'YA HİZMET BİNASI

Hilmi Uğurtaş, İAOSB'ye EBSO hizmet binası yapılması hususunda İAOSB Genel Kurulu'nun gerekli kararı aldığını, EBSO Meclisi'nin de İAOSB'ye

gitme konusunda iradesini gösterdiğini, İAOSB'nin TARIŞ'ten satın aldığı arsa ile ilgili davanın sürmesi nedeniyle yeterli kaynağa sahip olmayan organizasyonun hizmet binası yapımı için adım atmadığını, işin yarım kalması adına önce yeterli kaynağı sağlayıp ondan sonra işe başlamak istediklerini söyledi. Uğurtaş, 2017 yılında dava sürecinin sonuçlanmasını umduklarını ancak bu süre zarfında İAOSB Yönetim Kurulu'nun EBSO hizmet binasının mimari projesinin hazırlanması konusunda karar aldığını, bu kararı EBSO Yönetimine iletmeleri akabinde çalışmalarını yürütmek üzere bir komisyon oluşturulduğunu, İAOSB Yönetim Kurulu'ndan kendisi ile Atilla Baysak'ın, EBSO Yönetim Kurulu'ndan Eyüp Sevimli ve Muhsin Dönmez'in görevlendirildiğini, yapılan çalışmaların meclise getirileceğini ama bunun 8-10 ay gibi bir süreç alacağını düşündüklerini söyledi.

Uğurtaş, hem İstanbul'da hem Kayseri'de yaşadığımız hain saldırıların hepimizi çok derinden etkilediğini, devletimizin intikamcı duygular beslemeden hukuk ve demokrasi içerisinde sıkıntıları halletmek zorunda olduğunu, sivil toplum örgütlerinin bu konuda siyasilere destek olması gerektiğini, geçmişte nasıl üstesinden gelindiyse, yine bu sıkıntıların üstesinden gelineceğine inandığını ifade etti.

Uğurtaş, 2017 yılının başarılar ile dolu, sıkıntılardan uzak, özellikle ekonomi ve terör konusunda aydınlık günler olmasını diledi.

Meclis Başkanı Salih Esen de, İAOSB içerisinde EBSO'nun yeni binasına kavuşturulmasının

Hilmi Uğurtaş

İsmail Hakkı Metecan

kendilerini heyecanlandığını, bu meclisin konuya katkısının bir hayli fazla olduğunu, o nedenle en azından temel atma törenini görme imkanına kavuşulmasını diledi.

İsmail Hakkı Metecan Petkim'den ihracata liman dopingi

EBSO Meclis Üyesi İsmail Hakkı Metecan, her ne kadar ülke olarak zor günler yaşasak da bazı sevindirici olayların da gerçekleştiğini, bunlardan birinin PETKİM'in konteyner limanının hizmete açılması olduğunu, 6 Aralık 2016 tarihinde ilk kez limana gemi yanaştığını söyledi.

Metecan, Petkim Limanı'nı geliştirmek, daha ekonomik şartlarda işletilemek ve gelir artırıcı faaliyetleri daha etkin bir şekilde yapabilmek için Petkim'in yüzde 100 iştiraki olan Petlim Limancılık A.Ş.'yi kurduğunu, Aralık 2012 tarihinde kapasite testleri çerçevesinde ilk kazıkların çakıldığını, Mart 2013'de APM Terminals ile imzalanan uzun süreli işletme hakkı ve devri anlaşması sonrasında, Temmuz 2014'de bankalar ile finans anlaşmalarının gerçekleştirildiğini, Aralık 2014'de Petlim'in yüzde 30 hissesinin Goldman Sachs'a 250 milyon dolara satıldığını, Ekim 2015'de büyük vinçlerin yerleştirildiğini, Aralık 2015'de birinci etabın tamamlandığını, ikinci etap için de 2017 yılının beklendiğini söyledi.

Limanın, Türkiye'nin 3'ncü

büyük limanı, Ege Bölgesi'nin en büyük entegre limanı durumunda olduğunu, 2017'de 1.3 milyon TEU kapasiteye ulaşacağını ama kapasite arttırma durumunda 4 milyon TEU'ya kadar çevresinde nihai arttırma kapasitesine sahip 48 hektarlık lojistik alan bulunduğunu, 350 metre ilk aşamasında, 700 metre de ikinci aşamada rıhtımı bulunduğunu, 11.000 TEU kapasiteli gemilerin yanaşabileceği limanda, 14 metre su derinliği olduğunu belirtti. Metecan, limanın devreye girmesi ile Aliağa ve Nemrut Bölgesi'nin sanayi ve lojistik merkezi haline geleceğini, Türk sanayisine önemli bir avantaj sağlayacağını, inşaat aşamasında 1000, işletme kapasitesinde de 350 kişiye istihdam yaratacağını, yurt dışı yatırımcıları için de bölgeye bir prestij imkanı sağlayacağını dile getirdi.

Ismail Hakkı Metecan, bugüne kadar 4 milyon 800 bin metreküp- lük kazı, 1 milyon tonluk deniz dolgusu, 2.3 milyon tonluk dalga kıran dolgusu yapıldığını, 2500 adet yaklaşık 50 km'lik fore kazık çakıldığını, 50 bin metre küp- lük beton, 100 bin tonluk demir kullanıldığını, 400 milyon dolar harcadığını, büyük ölçekli yatırım kapsamında yatırım teşvik belgesi alındığını ve bölge sanayicisinin hizmetine girdiğini söyledi.

Metecan, tüm meclis üyelerinin yeni yılını kutlayarak, 2017 yılının daha mutlu, daha huzurlu olmasını temenni etti.

Nedim Anbar **Gemi kazası** **Çeşme'nin felaketi**

EBSO Meclis Üyesi Nedim Anbar, Metecan'a vermiş olduğu bilgiler için teşekkür ettiğini ancak maalesef ülkemizdeki bazı kanun maddelerinin sanayiciyi zor duruma sokabildiğini, nitekim Petkim için oyuncak sayılabilecek 4 bin 500 tonluk bir geminin limbo yapıp, Türk limanına para kazandıramadığını, çünkü mevcut yasala-

rımız gereği Türk limanları arasında yabancı bandıralı gemilerin veya donatanı yabancı olan gemilerin yük taşımacılığı yapmasının yasak olduğunu, bu durumda limanlarımızın değil, tahliye gerçekleştiren firmaların kazanç elde ettiğini, bu konunun çözümü için yıllardır gayret sarf etmelerine rağmen maalesef sonuç alamadıklarını söyledi.

Bilindiği üzere Ildır Körfezi açığında Panama Bandıralı Japon Mitsubishi'ye ait 4 bin 500 tonluk 120 metre boyunda Lady Tuna isimli geminin karaya oturduğunu, içinde 50 ton olduğu söylenen fueloilin denize yayılmaya başladığını, kaptanın 'önümde balıkçılar olduğu için kayalara yönelmek zorunda kaldım' şeklinde bir ifadesi bulursa da Çeşme'de olayı bizzat yaşayan balıkçıların, geminin kayalıklara gittiğini görünce uyarmak için ellerinden geleni yaptıklarını ifade ettiklerini söyledi. Anbar, netice itibari ile yakıtın türünün motorin değil de ağır yakıt fueloil oluşunun durumu daha da kötüleştirdiğini, koyların inanılmaz derecede kötü durumda olduğunu, temizlemenin 2 ay süreceğinin belirtildiğini, ancak her ne kadar deniz yüzeyi temizlense de denizin dibinde biriken yakıtın temizlenmesinin söz konusu olmadığını söyledi. Aslında yaşanan gemi kazalarında yakıt sızıntısı olduğu zaman süratle hiçbir detaya bakılmaksızın geminin etrafına yakıt engelleyici, hatta yayılan yakıtın bir kısmını emecek bariyerlerin yerleştirildiğini, bu bariyerlerin su altındaki kısmının 1 metreye kadar indiğini, akabinde geminin etrafına en az iki kat yani birinci turu müteakip en az 50 metre açığında bir ikinci

Nedim Anbar

Feyyaz Ünal

tur bariyer daha yapıldığını anlattı. Oysa Çeşme'de yaşanan kazada hiçbir önlem alınmadığını, vatandaş ve balık üreticileri olarak olayın üçüncü günü bariyer konulması için telefonlara sarıldıklarını dile getiren Anbar, rüzgarın kuzey poyrazdan estiğini, eğer lodosa dönerse balık çiftliklerindeki bütün ürünlerin harap olabileceğini, o nedenle hasadı bitirene kadar rüzgarın lodosa dönmemesi için dua ettiklerini söyledi.

Feyyaz Ünal **Beton yollar** **daha uzun ömürlü**

EBSO Meclis Üyesi Feyyaz Ünal, Amerika'da, Kanada'da, Almanya'da, Belçika'da, Avusturya'da kullanılan bir yol türü olan beton yolların bizim alışık olduğumuz asfalt ve sathi kaplama yollara kıyasla daha uzun ömürlü olması nedeniyle dünya ülkelerince tercih edildiğini, birçok ülkede yolların yüzde 50'sinin beton yol olduğunu bildirdi. Ünal, ülkemizde ilk kez 2004 yılında Afyon'da iki kilometrelik bir deneyleme yapıldığını, sonrasında 2006'da Kemerburgaz'da 3.5 kilometrelik bir yol, 2007'de Ordu'da ve 2010'da Karamürsel'de beton yol yapımının gerçekleştirildiğini hatırlattı.

Tiplerine göre derzli donatısız, hasır donatılı ve silindirik sıkıştırılmış olmak üzere 3 farklı beton yol bulunduğunu, Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nce yapılan

yolun önemli bir örnek olduğunu, büyükşehir olmayan illerde Valiliğe bağlı İl Özel İdaresi kanalıyla köy yollarının beton yapılabildiğini söyledi. Ünal, Trabzon'da meydana gelen sel felaketlerinde asfalt yolların tamamının yok olduğunu, bu kayıpların 15 milyon TL civarında olduğunu, şayet beton yollar yapılmamış olsaydı bu kaybın 50 milyon TL'ye kadar çıkabileceğinin yetkililerce dile getirildiğini belirtti.

TAMAMEN YERLİ KAYNAK

Bu güne kadar beton yolun tercih edilmeme sebepleri arasında pahalı olduğuna dair bir algı bulunması, alışkanlıklardan vazgeçilememesi, IRI Uluslararası pürüzlülük endeksinin çok başarılı sonuçlar vermemiş olmasının bulunduğu ki bunda belli bir uygulama hatasının ön plana çıktığını söyledi. Ünal, beton yolun ülkemiz için faydalarından da söz etmek istediğini, öncelikle ve en önemlisinin tamamının yerli üretim olması, hiçbir ithal malzeme kullanılmadığı için cari açık artışına sebep olmaması olduğunu belirtti. Kaynak kullanımını azaltabilecek çok ciddi bir alternatif olduğunu, daha düşük maliyeti bulunduğunu, Türkiye'de çok yaygın kullanılan sathi kaplamanın ömrünün 3 yıl, bir kilometrelik yolun maliyetinin 228 bin TL, betonun yolun ömrünün 15-20 yıl, maliyetinin 258 bin TL, asfalt yolun ömrünün 7-10 yıl, maliyetinin 387 bin TL olduğunu söyledi. Eğer hakkı ile yapılır ve uygulayıcı firma yapması gerekenleri gerçekleştirirse beton yolların ömrünün 50 yıla kadar çıktığını dünyadaki örneklerinden görebildiklerini söyledi.

Feyyaz Ünal beton yolların daha az bakım gerektirmesinin dayanıklı olmasından kaynaklandığını, sanayi atıklarının değerlendirilebildiği malzemesi ile daha çevreci olduğunu, bir yılda sathi kaplamanın yüzde 50'sinin değiştirilmesi gerekirken ve yapım

maliyetinin yüzde 10'u kadar bakım maliyeti gerektirirken, beton yolda yüzde 2 gibi çok düşük bakım maliyeti çıktığını belirtti. Yapım aşamasında araçlar daha az kullanıldığı için enerji tüketiminin daha az olduğunu akademik çalışmalarda kanıtlandığını, açık rengi sayesinde gece görüşünü kolaylaştırdığını, daha güvenli bir sürüş imkânı sağladığını, daha düşük kayma riski bulunduğunu, alternatiflerine kıyasla yangından etkilenmediğini vurguladı.

Türkiye'deki yük taşımacılığının yüzde 92'sinin karayolu ile gerçekleştirildiği düşünülürse karayolu yapmanın, karayoluna bakmanın önemli bir gider olduğunu, Türkiye'de son 10 yılda 24 bin 813 km'lik bölünmüş yeni yol yapıldığını, beton yol şartnamesi olmadığı için bu yolların alternatif malzemeler ile gerçekleştirildiğini söyledi. Ünal, 12 Aralık 2016'da Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği ve Türkiye Hazır Beton Birliği işbirliğinde beton yol teknik şartnamesinin oluşturularak, yayınlandığını ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yapmış olduğu ihalelerde teknik olarak, mevzuat açısından beton yolların artık kullanılabilir hale geldiğini bu bağlamda belediyelerin, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün ve OSB'lerin yapmakta veya yapmayı planladığı yollarda beton yolun alternatif olarak tercih edilmesini temenni etti.

Mustafa Dirin Makine sanayi çalışıyor Türkiye kalkınıyor

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Dirin, ülkemizde son dönemde yaşananlardan sonra gerçekten sözün bittiği yerde bulunduğumuzu,

Mustafa Dirin

şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı dilediğini söyledi. Dirin, her ne kadar içimiz kan ağlasa, üzüntümüz sonsuz olsa da motivasyonumuzu yüksek tutmak, topluma pozitif mesajlar vermek zorunda olduğumuzu, bu bağlamda savunma sanayisine hizmet vermek üzere Sanayi 4.0'a uygun

bir makine ürettiklerini, aldıkları teşekkür mesajları ile bu ülkede güzel şeyler de oluyor itibarını, heyecanını kendilerine yaşatan herkese teşekkür ettiğini söyledi.

Çağdaş medeniyeti yakalama ülküsü ve sürekli gelişimin sahibi olmamız, çok çalışıp, çok üretmemiz ve en önemlisi birlik olmamız gerektiğini dile getiren Dirin, son günlerde televizyonlardaki reklam kuşaklarında makine imalatçılarından bir firmanın reklam filminin yayınlandığını, Türkiye'nin büyüme makinası sembolü ile ülke ekonomisi için çalıştıkları mesajının verilmeye çalışıldığını, bu ve bunun gibi firmaların daha çok desteklenmesi gerektiğine inandığını, çünkü ülkemizde makine imalatçılarının ihracatta üçüncü sırada bulunduğunu söyledi. Dirin, ihracatta üçüncü sırada olsalar da en önemli sektör olduklarını, zira ihracatta ilk sırada bulunan sektörümüzün üretiminin yüzde 80'inin ithal malzeme ile gerçekleştirildiğini, makine sektörünün yüzde 20 ithalat ile üretim yaparak yüzde 80 katma değer yarattığını vurguladı.

KALİFİYE ELEMAN İÇİN EĞİTİM

Mustafa Dirin, sadece makine üretmekle işin bitmediğini, o makineyi monte edecek, çalıştıracak, dizayn edecek elemana da ihtiyaç bulunduğunu, bir mühendis yetişmesi için 17 sene eğitim

gerektiğini ama 2023 yılına 6 yıl kaldığını bunun da 10 sene geride kalmak anlamına geldiğini, bu nedenle kendi çaplarında çıraklık okulu kurduklarını ama öğrencilerin çarpım cetvelini bilmediğini, okuduğunu anlamadığını, daireyi 6'ya bölemediğini görünce hem matematik, hem Türkçe öğretmeni tutarak mühendislerin eksik kalan bilgilerini tamamlamak için gayret sarf ettiklerini dile getirdi.

Herkesin yeni yılını kutlayan Dirin, 2017 yılının huzurlu, mutlu geçmesini temenni etti.

Mehmet Karahaliloğlu TÜİK doğru veri sağlamalı

EBSO Meclis Üyesi Mehmet Karahaliloğlu, bilindiği üzere Türkiye'deki bütün rakamları açıklayan resmi devlet kuruluşunun TÜİK olduğunu ve bir gecede milli gelirimizin 2 bin dolar arttırdığını, yapılan uygulamanın doğru olmasının sebebinin bütün Avrupa Birliği ülkelerinin hesaplamada yeni yöntem geçmeleri nedeniyle Türkiye'nin de yeni sisteme geçmesi olduğunu söyledi. Ancak yeni sistem uygulanırken AB ülkeleri 2010 yılındaki verilere göre düzenleme yaparken bizim 2009 yılı verilerine göre düzenleme yaptığımızı ileri süren Karahaliloğlu, çünkü 2008 ve 2009 yılında Türkiye'nin dünya ile birlikte ağır bir ekonomik kriz geçirdiğini, bu dönemde büyüme rakamları eksi olduğu için ve bu veri hesaplamaya dahil edilince bir anda geçmiş yıllardaki büyüme rakamlarının yüzde 2 arttığını, dolayısıyla Türkiye'nin bir anda büyüdüğünü belirtti.

Karahaliloğlu, günlük yaşantımızda fark edildiyse araba satışlarında, konut satışlarında, enflasyon rakamlarında TÜİK'in açıkladığı rakamların tamamen piyasa beklentilerinin dışında olduğunu, bunu dillendirmesinin sebebinin de 2017'nin ilk 3 ayının herkes için çok önem teşkil etmesi olduğunu, eğer 2017'nin ilk 3 ayın-

Mehmet
Karahaliloğlu

Gürcan
Ekler

Temel Aycan
Şen

da Türkiye kendini toparlayamazsa sadece 2017 yılının kaybedilme-yeceğini, gerçek anlamda ekonomik ve mali krize girilebileceğini vurguladı. Yunanistan'ın yaşadığı durumun ciddi bir örnek olduğunu belirten Karahaliloğlu, eğer aynı durumda kalmak istemiyorsak, en kısa sürede toparlanmamız gerektiğini, TÜİK'in de bu anlamda uyarılması gerektiğini söyledi.

Mehmet Karahaliloğlu, Türkiye'de genelde dolar ile ithalat, euro ile ihracat yapıldığını ama 2017 yılının ilk 3 ayında dolar ile euro kurunun bire bir gelme ihtimalinin çok büyük olduğunu, bu bakımdan dikkatli hareket edilmesinde fayda gördüğünü söyleyerek, 2017 yılının sağlıklı, neşeli, kedersiz, elemsiz geçmesini temenni etti.

Gürcan Ekler Tarımda katma değer için çiftçi bilinçlendirilmeli

EBSO Meclis Üyesi Gürcan Ekler, Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu'nun tarım konusundaki konuşmasına istinaden düşüncelerini dile getirmek için söz aldığını söyledi. İzmir'den Antalya'ya kadar gerçekleştirdikleri bayi seyahatlerinde en sık karşılaştıkları konunun, üreticinin elinde bir yaprakla ilaç bayisine gelip yaprağı göstererek tarım ilacı istemesi olduğunu, ziraat mühendisinin de tarlayı, bahçeyi görmeden, yerinde inceleme yapmadan, getirilen yaprağa

bakarak ilaç verip üreticiyi gönderdiğini söyledi. Gökçüoğlu'nun ifade ettiği gibi, çiftçiyi, ziraat mühendisini bilinçlendirmediğimiz sürece verimli tarım yapamayacağımızı, çiftçinin senede bir defa alacağı ürün ile karın tokluğuna çalışmış olacağını, ziraat mühendislerini de yerinde inceleme yapması için zorlamadığımız sürece tarımda yol almamızın mümkün görünmediğini söyledi.

Ülkemizde tarımı biraz olsun canlandıran ve çiftçiyi bilinçlendirilen Ruslar olduğunu söyleyen Ekler, çünkü ciddi bir pazar olan Rusya'nın talep ettiği ürünlerin 300 dönüm seralarda tamamen bilgisayar kontrolünde, havanın nemine, sıcaklığına göre sulama yapılan alanlarda yetiştirildiğini dile getirdi.

İsrail'deki susuzluğun Türkiye'de salma sulama yerine damlama sulamanın kullanılmaya başlamasına etki ettiğini, damlama sulamanın arı ile dölleme üretimini getirdiğini ki zaten arı ile dölleme sisteminin de İsrail'in yaptığı son sistem olduğunu, artık pazarlarımızda bu sistem ile üretilen ürünleri görebildiğimizi söyledi. Ülkemizde her alanda eğitime ihtiyacı olduğunu vurgulayan Ekler, herkesin yeni yılını kutladı.

Temel Aycan Şen Tarıma Ar-Ge desteği lafta kalmamasın

EBSO Meclis Üyesi Temel Aycan Şen, TOBB'un, üyeleri-

EBSO'nun 2017 bütçesi 13 milyon 850 bin TL

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın 2017 yılı bütçesi, Oda'nın mali yapısı ve önceki yıllar uygulama sonuçları da analiz edilerek 13 milyon 850 bin lira olarak belirlendi. Bütçe, oybirliği ile kabul edildi. EBSO bütçesi hazırlıklarında 5174 sayılı TOBB Yasası ve ilgili yönetmelikler göz önünde bulundurulurken, ülke ekonomisindeki değişimler de dikkate alınarak titiz bir çalışma sergilendi. Bütçe kaynakları, Yönetim Kurulu faaliyet programı ile kurumsal yapının, hizmet standartlarının

gelişim ve ilerlemesine, üyelerin gelişimine hizmet edecek şekilde dağıtıldı. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, bütçenin onaylanması nedeniyle Yönetim Kurulu'na gösterilen güvene, Sayman Üye Hüseyin Vatansever şahsında Hesapları İnceleme Komisyonu'na ve Mali İşler Müdürlüğü'ne teşekkür etti. Gökçüoğlu, geçmiş yıllardan bu yana aldığı görevlerin sorumluluğunu bilerek, bütçe sözkonusu olduğunda çok titiz davrandığını vurguladı.

nin TÜBİTAK ile ilgili yaşadıkları sıkıntıları kendilerine iletmelerine ilişkin talebinin Odamız aracılığı ile kendilerine geldiğini, her ne kadar henüz bir sonuç alınmasa da yapılan çalışmayı çok önem-
sediğini söyledi. Çünkü 150 yıldır aynı tip ürünleri ve ürün çeşitleri ile uğraşan sektörlerin kısa süre önce özellikle gıda firmalarının Ar-Ge çalışmalarının artırılması, teşvik edilmesi yönünde başlatılan çalışmaya firma olarak 2015 Ağustos ayında yenilenme düşüncesiyle katıldıklarını, projelerinin kabul görmesinin akabinde satın almaları yaptıklarını ancak 2016'nın Aralık ayına gelmelerine rağmen hala hiç para alamadıklarını belirtti. Bu süre zarfında TÜBİTAK'ta bir takım işlerin sekteye uğradığını, sıralamaların değiştiğini takip ettiklerini, her ne kadar kendileri için harcadıkları para çok büyük yatırım olmasa da bazı firmaları etkileyecek ciddi yatırımlar olabileceği düşüncesiyle TÜBİTAK gibi bir

kuruma güvenerek yola çıktıktan sonra hiçbir destek alınamamasının üzücü ve düşündürücü olduğunu dile getiren Şen, bu nedenle TOBB'u, başlattığı çalışmalar için tebrik ederek, yapılan çalışmadan sonuç alınmasını temenni ettiğini söyledi.

BURLAR HEDEFİNE ULAŞIYOR

Şen, Aralık ayında EBSOV Vakfı'nın öğrencilerine EBSO Kürsüsünden yaptığı konuşması sırasında EBSO'nun bu vakfı kurarak, öğrencilere destek olarak, ne kadar önemli bir iş yaptığını şahit olduğunu belirtti. Gerçekten pırıl pırıl öğrencilerin gözlerindeki ışıltı ile EBSO'yu yanlarında görmekten aldıkları destekten memnuniyet duyduklarını ifade ettiklerini, bu anlamda emeği geçen herkese, özellikle bu konuda fedakârca çalışan üyelerimizin eşlerine, Vakıf personeline teşekkür etti. Konuşmasının sonunda bir kız öğren-

cinin yanına gelerek, "Ben şehit evladıyım. Bu vesile ile EBSO'dan destek görüyorum. Hala Yaşar Üniversitesi'nde hukuk öğrencisiyim. Artık bir yerlere bir konuma geldim.

Kendimi borçlu hissediyorum, vesile olursanız EBSO'ya katkı sağlamaktan memnuniyet duyacağım" dediğini, bunun EBSO adına gurur duyulacak bir konu olduğunu vurguladı.

Nedim Anbar'ı dinledikten sonra Türkiye'nin en kıymetli tatil beldelerinden biri olan Çeşme'de, yaşanan olaya müdahalede gecikilmesinin kendisini çok üzdüğünü vurgulayan Şen, bir bayrak yüzünden, bir evrak yüzünden baş ağrıtan sahil yetkililerinin, belediyenin, kaymakamlığın, böylesine bir olayda eksik davranmasının da çok üzücü olduğunu, en kısa zamanda gereken önlemlerin alınmasını istediğini belirtirken, 2017'nin daha sağlıklı, daha mutlu, daha umutlu geçmesini diledi.

Geleceğe ışık tutun sizde bir öğrenci okutun

Cengiz KOCAGİL
EBSO VAKFI
Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı EBSOV kurulduğu 2000 yılından bu güne kadar 6 bin öğrenciye burs imkânı sağlamanın yanısıra, ihtiyaç sahibi öğrencilerimize giyim ve kırtasiye desteğinde bulunmaktadır. 2016/2017 Eğitim Öğretim döneminde Vakfımızca; 10 ilköğretim, 53 lise, 26 önlisans, 207 lisans ve 4 yüksek lisans olmak üzere toplam 300 öğrencimize burs verilmektedir. Bursiyerlerimizin 129'u erkek, 171'i kız öğrenciden oluşmaktadır.

Ülkemiz için çok kutsal sayılabilecek bir amaç uğruna, geleceğimiz adına EBSOV gönüllüleri olarak; ilk günkü heyecanla, özveriyle ve azimle çalışarak yardıma muhtaç öğrencilere maddi manevi destek vermeye devam etmekteyiz.

Bu kapsamda; başta EBSO Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Ender Yorgancılar olmak üzere, her zaman yanımızda olan geçmiş dönem Başkanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Bundan sonraki süreçte de, Sayın Yorgancılar'ın liderliğinde daha iyisini için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Vakfımız, 15.04.2010 tarih, 2010/351 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile vergi

muafiyeti alan vakıf statüsüne sahip olup, yapılacak bağışlar vergiden muaf tutulmaktadır. Bu muafiyet daha çok öğrencinin burs ve gelişim olanağına sahip olmasını sağlayacaktır.

Eşsiz İzmir manzarasında; her damak tadına hitap eden menüleri, hizmet kalitesi ve uygun fiyatı, hafta içi öğlen açık büfe, akşamları alakart hizmeti, Ege ve Akdeniz mutfağı ile Kulübümüz çok yakınınızda.

Nezih ortamı ve merkezi konumu ile sevdiğinizizi, iş dünyasından misafirlerinizi gönül rahatlığı ile ağırlamanız, kokteyl, nişan ve düğün törenleriniz ile en özel anlarınızı paylaşmanız için sizleri beklemektedir.

Sanayiciler Kulübümüzün geliri EBSO Vakfı burs hesabına aktarılarak, eğitimi ve sağlıklı bir toplum yetişmesi yönünde gençlerimize katkı sağlamaktadır. Yapılan katkıların büyümesi ve bursiyer sayımızın artması için desteğinize ihtiyacımız var. "Çorbada benim de tuzum olsun" diyorsanız, Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı artık sizin de eviniz.

Ve diyoruz ki; "GELECEĞE IŞIK TUTUN SİZDE BİR ÖĞRENCİ OKUTUN"

Sanayiciler Kulübü'nde yemekler öğrencilere burs oluyor. Eşsiz bir manzarada damak tadınızı zenginleştirirken, bir öğrenci okutmak isterseniz EBSO Sanayiciler Kulübü çok yakınınızda...

BİZ BU İŞİN ALFABESİNİ DEĞİŞTİRDİK!

Markanız için pazar daralıyor!

Bilindik ve sıradan reklam tanıtımlarının yerine;
Cesur, yenilikçi tasarımlar ve alternatif mecra çözümleriyle
tanışma vakti geldi de geçiyor...

Kahveye bekleriz...

2017
İLETİŞİM YILI

CINAR
AJANS & MEDYA

☎ 0(232) 431 0 431 📞 0.554.541 05 60 🌐 cinarajans.com.tr
✉ info@cinarajans.com.tr 📱 @cinarajansizmir
📍 Manas Blv. Adalet Mah. No. 47 K.28 D.2802
Folkart Towers A Kule Bayraklı - İZMİR / TÜRKİYE

Kulin: Atatürk mucize yarattı

Yazdığı dönem romanları ile beğeni toplayan ünlü yazar Ayşe Kulin, Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı (EBSOV) Kadınlar Birliği üyelerinin konuğu oldu. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda zor zamanlar yaşadığını hatırlatan Kulin, "Cumhuriyet ilan edildiğinde Anadolu'da hastalıktan başka bir şey yok, okuma yazma oranı yüzde 9. Bu zır cahil insanlardan 1930'lara gelindiğinde fabrikalar kuran mucize yaratmış bir adam var" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Kadınlar Birliği, öğrenci burslarına katkı yapmak amacıyla ünlü yazar Ayşe Kulin ile EBSO Meclis salonunda sohbet ve imza günü düzenledi. Etkinliğe EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ve eşi Çiğdem Yorgancılar, Urla Belediye Başkanı Sibel Uyar, EBSO Meclis Başkan Yardımcısı Işın Yılmaz, Meclis Başkanı Salih Esen'in eşi Reyhan Esen, Salihli Sanayi ve Ticaret Odası Kadınlar Birliği Başkanı Benay Oral, vakfın yönetim kurulu üyeleri ve çok sayıda kadın

katıldı.

Konuşmasını ağırlıklı olarak 1930'lu yıllarda Almanya'da başlayan 2000'lerin Türkiye'sine uzanan bir ailenin 4 kuşaklık hikâyesini anlatan 'Kanadı Kırık Kuşlar' kitabından anekdotlarla süsleyen Ayşe Kulin, "Kitabımda yazdığım ailelerden bazılarının biyografilerini okudum. Hirsch ailesinin biyografisini satır satır okudum. Kitaptaki Almanlar ve yaşadıkları gerçektir. 4 kuşak var kitapta onların aralarında Türk pasaportu alan ve dinini de değiştiren olmuş. Kimileri de sadece Türk pasaportu alarak adını Türkçe yazmış. 8 aylıkken Türkiye'ye gelen kız çocuğu herkesle kavgalı. 'Sen Almansın, dinin başka' diyorlar, 'Ben Atatürk'ün kızıyım' diyor. Kitap, bu kızın 80 küsur yaşındayken büyükanne

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda zor zamanlar yaşadığını hatırlatan ünlü yazar Ayşe Kulin, "Cumhuriyet ilan edildiğinde Anadolu'da hastalıktan, cahillikten başka bir şey yok. Bu zır cahil insanlardan 1930'lara gelindiğinde fabrikalar kuran mucize yaratmış bir adam var" dedi.

olduğu zamanda torununa 'bu memleketten gitmeni tavsiye ediyorum' diye yazdığı mektupla başlıyor. Çünkü nefret ortamından korkuyor" dedi.

MUCİZE YARATMIŞ BİR ADAM

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda zor zamanlar yaşadığını hatırlatan Kulin, "Atatürk; Hitler'in, Yahudi oldukları için kürsülerinden kovduğu bilim adamlarını Türkiye'ye davet ederek, imkansızlıklara rağmen üniversite kurulması için çalıştı. Cumhuriyet ilan edildiğinde Anadolu'da hastalıktan başka bir şey yok. Okuma oranı yüzde 9, bunların da yüzde 8'i de gayrimüslim. Osmanlı, kendi memuru dışında kimseye okuma yazma öğretmemiş. Zır cahil bir toplum. Bu zır cahil insanlardan 1930'lara gelindiğinde fabrikalar kuran mucize yaratmış bir adam var. O yıllar Türkiye Cumhuriyeti'nin en değerli, en bulunmaz, en kıymetli yıllarıdır" diye konuştu.

Atatürk'ün herkese o heyecanı geçirebildiğini söyleyen Kulin, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Herkes ayakta bu vatani uçurabilmek için çalışmış. Ben babamı göremedim, küçükken mühendis olan babam sürekli

çalışıyordu. Doktorlar ve öğretmenler de öyleydi. Cüzzamı halletmek Türkan Saylan hocamıza nasip oldu. Doktorlar cüzamlı hastalarına dokunmaya korkarken ilk defa bir doktor elini sırtına yapıştırmış hastasının ve okşamış onu. Nur içinde yatsın. Neticede hastalıklarını kurutmuş, insanını okutmuş bir Türkiye Cumhuriyeti. Atatürk İstanbul'daki darülfünunu kapatıp 50'ye yakın hocasını muhafaza ederek, Alman bilim adamlarıyla İstanbul Üniversitesi'ni kurduruyor. Bugün televizyonu açtığımızda cümle kurmaktan aciz profesörler var. Bildiğim edebiyatı, bildiğim tarihi, hatta evde öğrendiğim dini bile yanlış öğretiyorlar. Hakikaten cahiller, hakikaten merdiven altında eğitildikleri belli, liyakatin dışında bir sistemle bir yerlere geldikleri çok belli."

Ayşe Kulin, tarihsel kitaplar yazarken risk alarak toplumsal konuları irdeleyen eserler de ortaya koyduğunu anlatırken, "Yazarlar sorun çözemez ama farkındalık yaratabilir, sorunlara işaret edebilir. İlla sosyal içeriğe gerek yok, edebiyat edebiyattır" diye konuştu.

ZOR GÜNLERDEN GEÇİYORUZ

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği

Başkanı İhsan Özduran da, Türkiye'nin zor günlerden geçtiğini ifade ederken, "Ülke olarak yaşadığımız zor günler üzerine söylenecek her söz, ortak düşüncelerimizin aktarımı ve malumun ilanıdır. Sosyolojik, ekonomik ve psikolojik yıpranmaların terör saldırılarının altında yaşıyoruz hayatımızı. 15 Temmuz'dan bu yana yürek yakan şehit haberlerinden, kadına ve çocuğa yönelik şiddetten, politik söylemlerden oluşan gündemler ile abandone olmuş haldeyiz" dedi.

Türk milletinin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin bekası konusunu anlamanın Atatürk'ün mesaj içeren sözleriyle açık ve net olduğunu dile getiren Özduran, O'nun "Türk milleti zekidir, çalışkandır. Türk milleti milli birlik ve beraberlik içerisinde güçlükleri yenmesini bilmiştir" sözlerini hatırlatırken, "Bu idrak ile; yarınlarımızı barış içinde karşılamak, gelecek nesillere aydınlık yarınlar bırakmak en büyük dileğimiz ve temel ilkimiz olmalıdır" diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ve EBSOV Kadınlar Birliği Başkanı İhsan Özduran, etkinlik anısına Ayşe Kulin'e plaket verdi. Etkinlik sponsoru Ayşen Uçak'a da teşekkür plaketi verildi.

“Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır”

M. Kemâl Atatürk

İhsan ÖZDURAN
EBSO Vakfı
Kadınlar Birliği Başkanı

Son aylarda ülke gündeminden düşmeyen çok yönlü terör mücadelesi içerisindeyiz... Üzgünüz... Hem de çok üzgünüz... Ve ipotek altında yaşıyoruz savunmasız hayatlarımızı... Bu minvâlde ve başdöndürücü bir hızla değişen ülke gündemi ile dolu her anımız. Türkiye İstatistik Kurumu'nun sonuçlarına göre esef verici boyutlardaki işsizlik oranı ile ilgili çarpıcı açıklamalar...

Son derece geniş ve münbit arazilere sahip olan güzel ülkemiz, tarım politikasında yer alan buğday, bitkisel yağ, çeşitli tarım ürünleri vb. ithalatı konusu...

Eğitim politikasındaki müfredat değişikliği ile ilgili çalışmalar...

Anayasa değişikliği çalışmaları kapsamında Meclis'ten gelen şaşırtıcı görüntüler...

Bulduğumuz coğrafyadaki lojistik ve jeopolitik durumumuz itibari ile bir hayli önem arz eden dış siyasetimiz... İç ve dış siyasi ilişkilerimiz...

Ve tüm buna benzer gündem haberlerinin ürkütücü ve bir o kadar da düşündürücü tesirlerini yüreğimizin ta derinlerinde hissederek yaşıyoruz bugünlerimizi...

Böylesine abandone olmuş zihin ve ruh yapısı içinde olmamıza rağmen, yine de sağlıklı düşünme yetisi ve gayreti içerisindeyiz... Ve asla ümitsizliğe kapılmadan bekliyoruz, ümitlerimizle aydınlanacak olan yarınlarımızı.

* * *

“Babamız evde yok kapıyı açamayız...”

Evlerini savunan... “Evimizin kapısı herkese açılmaz” öğretisi ile büyütülen üç küçük çocuk...

Birbirine sımsıkı sarılarak evlerine siper olmuş üç kardeş...

Ve onlara bu öğretiyi öğreten kahraman bir baba...

Onlar aynı anlarda aynı şekilde direniyorlardı...

-Kapıyı açamayız!

-Sen kimsin?

Mukaddeslerimiz vardır bizim...

Vatanımız,

Cumhuriyetimiz,

Bayrağımız,

İstiklâl marşımız,

Ordumuz,

Ailemiz,

Evimiz,

Görevimiz...

Hepsi de asla ödün verilmeyecek olan... Tek tek namusumuz olan kutsallarımız...

Üzerinde hassasiyetle düşünülmesi gereken bir metaforu benim için “kapı açmak”.

En kutsalımız olan büyük evimize, yurdumuza bu eli silahlı katiller nasıl girmişlerdi? Nasıl da cirit atıyorlardı memleketimizin her köşesinde pervasızca?

Yoksa bizler...

Hiçbir etnik ve dini ayrıştırma olmaksızın, bizler bu vatanın evlatları olarak; tek vücut, tek yürek olup...

“Biz size kapımızı açamayız!” diyememişmiydik bu kan emici soysuzlara?

Halbuki bu kapının en büyük, en sağlam, en kahraman bekçisi “dirlik” ti...

Aile içinde en ufak bir anlaşmazlığa tahammülü olmayan ve izin vermeyen büyükannem sık sık tekrarları...

“Dirlik bozulunca ya ölüm gelir, ya zülüm!”

Yaşadığımız acı olaylarla bir milletin en büyük savunma mekanizması olan

Başta ulu önderimiz Mustafa Kemâl Atatürk olmak üzere; istiklâlimize uğruna, vatan sathında mücadele veren tüm şehit ve gazilerimizin aziz anısına saygı ile...

DİRLİK kavramını daha iyi anlamamız gereken zor zamanlardan geçiyoruz ne yazık ki...

Meğer ki, biz yıllarca kendi dirliğimizi, birliğimizi bozarak; kardeşliğimize hanel getirerek, ardına kadar açmışız kapılarımızı bu yüzüzlere...

İzmir Adliyesini, canı pahasına çok büyük bir katliamdan kurtaran kahraman şehidimiz Fethi Sekin kapılarımızı ve dirliğimizi savunmaya en büyük örnek oldu.

Ve Musa Can ...

Ve Kurtuluş Savaşı'ndan bugüne dek yitirdiğimiz tüm şehitlerimiz...

Sarıkamış'tan Menemen'e...

Menemen'den El Bab'a...

Edirne'den Kars'a kadar...

İstiklâl uğruna donarak... yanarak... başını vererek...

Canları ile, kanları ile bizlere ikbâl hazırlayanlar...

Ecdadımız...

Evlatlarımız...

Bizler, bu kutsal emanete sahip çıkamamışız...

Son derece üzgün, mahcup ve müflis bir mirasyedinin duyguları içerisindeyim.

Nursunuz... Nurlardasınız...

Ruhunuz şad olsun...

***

Yeni yılın ilk haftasını üst üste gelen terör acıları ile yaşadık. Oysa yaşadığımız tüm acılara rağmen yeni

yıldan umutluyduk.

Umudumuz barıştı, sevgi ve kardeşlikti...

Dualarımız dirlik düzenlik, birlik ve beraberlik üzerine idi...

İlk saatlerde Ortaköy saldırısı ile ve birkaç gün sonra da İzmirimizin yüreğinde patlayan bomba ile yine altüst olduk.

Arka arkaya yaşanan acılar, babasız kalan çocuklar, yüreği dağlanan eşler, analar babalar...

Artık yeter!

Bundan böyle...

Martin Luther King'in dediği gibi;

"Hep birlikte kardeş gibi yaşamayı öğreneceğiz."

***

Son tahlilde;

Emniyet teşkilatımızın her türlü övgüye değer çalışmaları ile Reina saldırganının sağ olarak ele geçirilmesi başarısı, geleceğe olan umutlarımızı güçlendirmektedir.

Geldiğimiz noktada ise;

Ülkemizin dirlik düzenlik içinde olduğu, ruhlarımızın ve yüreklerimizin huzur ve sükûn bulduğu günlere kavuşmak en büyük çabamız olmalıdır.

Ve yaşanan bunca acıya göğüs gererek, bunca ekonomik ve siyasi çalkantıların içinde, tüm gayretimizle çalışarak bilim ve teknolojiyi üretmek ise; en güçlü sathı müdafaamız olacaktır.

Tüm dünyaya barış dilekleriyle...

Afrika'nın yükselen değeri NİJERYA

EKONOMİK YAPI

Dünyanın 23'ncü büyük ekonomisi olan Nijerya Federal Cumhuriyeti'nde en dikkat çeken iki temel özellik, kamu ağırlıklı ve ham petrol ile doğalgaza dayalı ekonomik yapıdır. Zira, Nijerya toplam 37 milyar varille dünyanın 9. büyük petrol rezervine ve 9. büyük doğalgaz rezervine sahip ülke konumundadır. Bu doğal zenginlik Nijerya'yı petrol ihraç eden ülkeler sıralamasında dünyada 6'ncı sıraya yükseltmiştir. Bu bağlamda, Milli gelirdeki artış veya azalışta, petrol üretimi ve uluslararası piyasa fiyatlarından kaynaklanan gelir değişimi çok etkili olmaktadır.

Geçmişten beri süregelen yetersiz altyapı ve eğitimli iş gücü eksikliği yatırım-

larda çekimsiz bir tutum sergilemesine sebep olsa da, ülke nüfusunun yüksek oluşu ve süreklilik arz eden bir petrol ve doğalgaz gelirin bulunması, Nijerya'nın uluslararası alandaki önemini artırmış ve Batılı ülkelerce yatırım yapılabilecek ülkeler arasında gösterilmeye başlanmıştır.

Nijerya Yatırım Teşvik Komisyonu Kararnamesi, yüzde 100 yabancı sermayeyle şirket kuruluşuna ve sermaye ile kar payının hiçbir kısıtlama olmaksızın yurt dışına transferine izin vermektedir.

1960 yılında bağımsızlığını kazanan Nijerya ile Türkiye arasında, kökleri geçmişe uzanan sıkı politik ve ekonomik ilişkiler mevcuttur. 2010 yılında D-8 zirvesi kapsamında Türkiye tarafından Nijerya'ya gerçekleştirilen ziyaret, ikili ilişkilerin gelişmesi anlamında dönüm noktası olmuştur ve bu tarihten sonra karşılıklı iş ziyaretleri artırmıştır.

NİJERYA ÜLKE PROFİLİ (2015)

Nüfus (Milyon Kişi)	182
Nüfus Artış Hızı (%)	2.6
GSYİH (Milyar Dolar)	481
GSYİH (%)	2.7
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	2.640
Enflasyon Oranı (%)	9.0
İşsizlik Oranı (%)	9.0
İhracat (Milyar Dolar)	50
İhracatta İlk 5 Ülke	Hindistan, İspanya, Brezilya, Hollanda, Fransa
Temel İhracat Ürünleri	Ham petrol, Petrol gazı, Rafine petrol, Kakao
İthalat (Milyar Dolar)	73
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, ABD, Hollanda, Hindistan, Belçika, Lüksemburg
Temel İthalat Ürünleri	Rafine petrol, Motorlu araçlar, Demir-çelik ürünleri
Cari Denge (Milyar Dolar)	-15.440
İmalat Sanayi (% GSYİH)	9.5
Tarım (%GSYİH)	20.8
Hizmetler (%GSYİH)	58.7
Sanayi (% GSYİH)	20.4

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

Ülkede yatırımlar açısından tarım ve gıda sanayi alanında büyük bir açık vardır. Giyim ve tekstil sanayi ise bir diğer yatırım vaat eden alandır. Ayrıca, yabancıların konaklama ihtiyaçlarının yeterince karşılanamaması sebebiyle önemli ölçüde otel yatırımlarına da ihtiyaç duyulmaktadır.

Devlet; altyapı, enerji ve konut yatırımlarına odaklanmış durumdadır. Toplu konut inşaatı ve arazi geliştirme konularında Nijerya iş dünyasının Türk iş dünyası ile işbirliğine olumlu yaklaştığı bilinmektedir.

Bununla birlikte enerji alanında da önemli yatırım fırsatları mevcuttur. Nijerya'da özellikle çok ciddi düzeyde elektrik enerjisi açığı vardır.

Bu bağlamda, zengin doğalgaz rezervlerini elektrik enerjisine çevirecek santraller kurulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Diğer taraftan Nijerya'nın, kurulu enerji kapasitesini geliştirmek amacıyla mazot, doğalgaz, hidroelektrik santralleri ile başta rüzgar ve güneş olmak üzere alternatif enerji kaynaklarını artırmak için çaba göstermesi, bu alanda gerçekleştirilecek yatırımların da önemini

TÜRKİYE - NİJERYA TİCARET PROFİLİ (2015)

Fasıl	Türkiye İhracat (Bin \$)	Fasıl	Türkiye İthalat (Bin \$)
Metal yapı malzemeleri, tanklar, sarnıçlar ve buhar kazanları	31.016	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	137.956
Başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan mineraller	24.506	Rafine edilmiş petrol ürünleri	33.099
Özel amaçlı makineler	19.500	Dabaklanmış deri, bavul, el çantası ve saraciyeye	11.118
Demir-çelik ana sanayi	19.071	Ana kimyasal maddeler	6.534
Kağıt ve kağıt ürünleri	17.982	Kereste ve parke	1.096

Kaynak: TÜİK

NİJERYA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2015)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)
Mineral yakıtlar ve yağlar	50.800	Petrol	7.800
Kakao	539	Makine ve ekipmanları	6.400
Odun ürünleri	400	Elektronik ekipmanlar	4.700
Yağ tohumları	356	Motorlu araçlar	4.300
İşlenmemiş deri ve diğer deri ürünleri	240	Plastik	2.100
Hava ve uzay aracı malzemeleri	148	Seramik	2.000
Alüminyum	146	Demir ve çelik ürünleri	2.000
Bakır	142	Eczacılık ürünleri	1.100
Maden ve maden ürünleri	140	Demir ve çelik	1.100
Balık	83	Balık	814

Kaynak: World's top exports-imports (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

artacağına işaret etmektedir.

Nijerya'da yatırımların artırılması için özellikle son yıllarda yatırım teşviklerine önem verilmiştir. Verilen teşvikler; "Genel Vergisel Teşvikler", "Sektörel Teşvikler", "İhracat Teşvikleri" ve "Serbest Bölge Teşvikleri" olarak sınıflandırılmaktadır.

Sektörel açıdan özellikle imalat sanayiye yönelik yatırımların, vergiler bağlamında teşvik edildiği gözlenmektedir. Bununla birlikte, genel olarak Nijerya'nın, yüzde 5'lik KDV ile Afrika'nın en düşük vergi oranına sahip ülkesi olması bir diğer dikkat çekici özelliktir.

TÜRKİYE-NİJERYA İLİŞKİLERİ

1960 yılında bağımsızlığını kazanan Nijerya ile Türkiye arasında, kökleri geçmişe uzanan

sıkı politik ve ekonomik ilişkiler mevcuttur. 2010 yılında D-8 zirvesi kapsamında Türkiye tarafından Nijerya'ya gerçekleştirilen ziyaret, ikili ilişkilerin gelişmesi anlamında dönüm noktası olmuştur ve bu tarihten sonra karşılıklı iş ziyaretleri artırılmıştır.

Son olarak, 2016 Mart ayında Türkiye tarafından gerçekleştirilen Nijerya ziyaretinde, ticari-ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi adına, "Ekonomik ve Ticari İşbirliği Mutabakat Zaptı" ile "Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır.

Türkiye-Nijerya arasındaki temel ihracat ürünleri; "demir-çelik ürünleri, hijyenik bezler, alçı taşı ve petrol yağları"; temel ithalat ürünleri ise; "yağlı tohumlar ve meyveler, deri ürünleri, amonyak ve kakao" biçimindedir.

Küresel ekonomi yatay seyirde

Uluslararası Para Fonu (IMF) güncel olarak yayımladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda, 2017 ve 2018 yılları için küresel büyüme tahminini sırasıyla yüzde 3.4 ve yüzde 3.6 olarak koruduğunu açıklamıştır. Raporda, 2016'da yüzde 3.1 büyüyen küresel ekonominin 2017 ve 2018'de gelişen ülkeler sayesinde ivme kazanmasının beklendiği, buna karşın yeni ABD yönetiminin politikalarına ve küresel yansımalarına yönelik belirsizliğin tahminleri zorlaştırdığı belirtilmiştir. Bununla birlikte, gelişmekte olan ülkelerin 2017 büyüme tahmini yüzde 4.6'dan yüzde 4.5'e düşürülmüş, 2018 tahmini ise değiştirilmeyerek yüzde 4.8'de tutulmuştur.

Küresel ekonomiye ilişkin bir diğer değerlendirme ise Dünya Bankası tarafından yapılmıştır. Kuruluş yayınladığı raporda, uluslararası ticarete artan koruma önlemlerinin olumsuz etkiler oluşturduğuna dikkat çekmiş, ancak özellikle ABD gibi önde gelen ekonomilerdeki mali teşvik önlemleri sayesinde küresel büyümenin ivme kazanabileceği yorumuna yer vermiştir.

47. Davos Dünya Ekonomik Forumu, "Duyarlı ve Sorumlu Liderlik" başlığı altında gerçekleştirilmiştir. Forum'da, kapitalizmin karşı karşıya kaldığı ulusla-

rarası krizlerin küreselleşme sebebiyle değil, aşırı kazanç peşinde koşanlar sebebiyle ortaya çıktığı değerlendirilmesinde bulunulmuştur.

Sanayi 4.0'ın doğrusal bir ilerlemeden ziyade çok hızlı bir ilerleme sergilediği ve küresel ekonominin bugününü ve yakın geleceğini şekillendiren en önemli etken olacağı vurgusu da dikkat çekicidir.

Küresel imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 52.7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ABD

ABD ekonomik ve siyasi gündemi Ocak ayında büyük ölçüde Donald Trump'ın Başkanlık görevini devir almasına odaklanmıştır. Trump'ın ABD politikalarında yapacağı muhtemel değişiklikler, ABD ile birlikte küresel gündemin de ana konularından biri haline gelmiştir. Trump'ın vergileri düşürmeyi ve altyapı harcamalarını artırmayı taahhüt etmekle birlikte, Çin ve Meksika gibi ticaret ortaklarına gümrük vergisi uygulama uyarısında bulunması, ekonomi ve siyaset odaklarında en çok tartışılan konular olmuştur.

Uluslararası Para Fonu (IMF), Trump yönetiminin etkilerinin, küresel ekonominin karşı karşıya bulunduğu en büyük

IMF, 2017 ve 2018 yılları için küresel büyüme tahminini sırasıyla yüzde 3.4 ve 3.6 olarak koruduğunu açıkladı. Gelişmekte olan ülkelerde 2017 büyüme tahmini yüzde 4.5'e düşürülürken 2018 tahmini değiştirilmeyip yüzde 4.8'de tutuldu.

belirsizliklerden biri olsa da, mali teşvik taahhüdünün ABD ekonomisi üzerinde ılımlı bir etki yaratabileceği varsayımının temkinli bir atmosfer oluşturduğu vurgulanmıştır. Yeni yönetimin genişlemeci politika eğilimleri kapsamında ABD'nin büyüme tahmini, 2017 için yüzde 2.2'den 2.3'e, 2018 için ise yüzde 2.1'den 2.5'e yükseltilmiştir.

ABD imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 54,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

EURO BÖLGESİ – AB

2016 AB gündemine Brexit ile İngiltere'nin ayrılma kararı, artan terör sorunları ve üyelerinin birbiriyle tartışmaları damga vurmuştur. Brexit referandumunda beklenmedik biçimde ayrılma kararı çıkması, AB'nin geleceğinin de sorgulanmaya başlanmasına ve Birliğin dağılacağı yönündeki endişelerin artmasına sebep olmuştur.

Almanya, Fransa ve İtalya İstatistik Enstitüleri'nin işbirliğiyle hazırlanan Euro Bölgesi'nin ekonomik görünümüne ilişkin raporda, Bölge ekonomisinin kademeli olarak iyileştiği belirtilerek 2017'nin ilk iki çeyreğinde yüzde 0.4'lük büyüme beklendiği kaydedilmiştir. Bölge ekonomisinin önemli göstergelerinden olan enflasyon ise, Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.1 artış göstererek, 2013 yılından bu yana görülen en hızlı yükselişini gerçekleştirmiştir. Avrupa Merkez Bankası (AMB), enflasyon politikasının sürdürülebilir iyileşmeyle uyumsuz hale gelmesi durumunda varlık alımı programını artırmaya hazır olduğunu belirtmiştir.

Euro Bölgesi imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre yükseliş kaydederek 54.9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ALMANYA

Almanya ekonomisi, 2016'da yüzde 1,9 ile beklentilerin üzerinde

büyüyerek son 5 yılın en güçlü büyüme performansını gerçekleştirmiştir. Avrupa'nın lokomotif ekonomisinde, yerli üretim faktörlerinin ve hane halkının tüketim harcamalarının büyümenin arkasındaki ana itici güç olduğu açıklanmıştır.

Bir diğer olumlu veri ise işgücünde kaydedilmiş ve istihdama katılan kişi sayısı 2016'da bir önceki yıla göre yüzde 1 artarak 43.4 milyona ulaşmıştır. Ülkede istihdam artışı 10 yılı aşkın süredir devam etmekle birlikte, istihdam edilen kişi sayısının Almanya'nın birleşmesinden bu yana görülen en yüksek seviyeye eriştiği açıklanmıştır.

Alman Sanayi Federasyonu, imalat sanayinin küresel ekonominin zayıf gelişiminden etkilendiğini belirtmiş ve küresel sanayi üretiminin 2016'da bir önceki yıla göre yüzde 1.5 gibi düşük bir artış düzeyinde kaldığına dikkat çekmiştir.

Almanya imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre dikkat çekici bir yükseliş kaydederek 55.6 düzeyinde gerçekleşmiştir.

JAPONYA

Japonya sanayi üretimi Kasım'da bir önceki aya göre yüzde 1.5 artarak yüzde 1.7'lik beklentinin altında kalmıştır. Aynı dönemde perakende satışlar ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.7 artarak Şubat ayından bu yana gelen ilk pozitif perakende satışlar verisi olmuştur.

Tüketici harcamalarının düşmeye devam etmesi, Japonya Merkez Bankası'nın (BOJ) enflasyonu canlandırma konusunda karşı karşıya olduğu zorlukları artırmaktadır. Nitekim, ülke ekonomisinin gidişatı hakkında bir diğer önemli veri olan tüketici fiyatları da Kasım ayında, yüzde 1.5 azalarak, yüzde 0.1 artış olacağı yönündeki beklentiyi karşılayamamış ve ardı ardına dokuzuncu kez gerilemiştir.

Japonya imalat PMI değeri,

Aralık ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 51.9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ÇİN

Çin ekonomisi 2016 yılının son çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6.8 büyüyerek son iki yılda ilk kez hızlanmıştır. Bu ivme artışı, Trump'a karşı potansiyel ticaret gerilimlerine hazırlanma konusunda Çin'e güç vermektedir. Ancak, ihracat Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6.1 ile beklentilerin üzerinde daralmıştır.

Üretici fiyatlarının Aralık ayında son 5 yılın en hızlı yükselişini gerçekleştirmesi ise, dünyanın fabrikası olarak anılan Çin'in, küresel enflasyonu aşağı çeken bir konumdan fiyatları yukarı iten bir faktör haline geldiğine işaret etmiştir.

Çin Devlet Başkanı Cinqing, Davos Ekonomi Forumunda Trump'ın dış ticarete ilişkin korumacı taahhütlerini eleştirerek küreselleşmeyi savunmuş ve korumacı ekonomi politikalarına karşı çıkmıştır.

Çin imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre yükseliş kaydederek 51.9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

HİNDİSTAN

Hindistan'da ekonomi uzmanlarınca, büyümenin geçtiğimiz yıla göre yavaşlama kaydederek yüzde 7.1 düzeyinde gerçekleşmesi beklendiği açıklanmıştır.

Büyümenin yavaşlama kaydetse de pek çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeden daha iyi bir performans sergilemeye devam etmesi, Hindistan'ın küresel ekonomini parlayan yıldızı olacağı yönündeki iddiaları güçlendirmektedir.

Hindistan imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre gerileme kaydederek eşik değerini altına düşmüş ve 49.6 düzeyinde

gerçekleşmiştir.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de siyasi gündeme ilişkin konular ön plana çıkmaya ve ekonomik gündemi gölgelemeye devam etmektedir. Devlet Başkanı'nın yetkilerinin elinden alınmasından sonra iktidar partisinde gerçekleşen toplu istifalar, gündeme damgasını vurmuştur. Diğer taraftan, aynı soruşturma kapsamında Samsung lideri Jay Lee'nin de sorgulanmaya başlaması, siyasi ve ekonomik güven ortamını sarsıcı bir diğer etken olmuştur.

Güney Kore Maliye Bakanlığı, 2017 için büyüme beklentisini aşağı yönlü revize ederek yüzde 3'ten yüzde 2.6'ya çekmiştir. Söz konusu revizyona ilişkin, küresel talep daralması ve iç talep yetersizliği gerekçe gösterilmiştir.

Güney Kore imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 49,4 düzeyinde gerçekleşmiştir.

BREZİLYA

Brezilya'da bir cezaevinde gerçekleşen isyanda, onlarca mahkumun öldürülmesi, ülkede devam eden istikrarsızlığın açık bir yansıması olarak değerlendirilmiştir. Ülkede süregelen ekonomik istikrarsızlığın, toplumsal alanda

da bozucu etki yaratması, geleceğe ilişkin duyulan endişeleri artırmaktadır.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Brezilya'daki negatif görünümün bankalar üzerinde aşağı yönlü risklere katkıda bulunduğuna dikkat çekmiştir.

Brezilya imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre hafif bir düşüşle 45.2 düzeyinde gerçekleşmiştir.

RUSYA

Dünya Bankası, petrol fiyatlarındaki düşüş nedeniyle 2015'te yüzde 3.7 küçülen Rus ekonomisinin 2016'da yüzde 0.6 küçülmüş olduğu öngörüsünde bulunmuştur. Bu bağlamda, Rusya'daki ekonomik daralmanın devam etmekte birlikte yavaşlamış olduğu da anlaşılmaktadır.

Rusya Merkez Bankası, Rusya'nın dış borcunun 2016'da 2015'e kıyasla artarak 518.7 milyar dolara yükseldiği kaydedilmiştir.

Bankacılık sektörünün dış borçtaki payının 12.5 milyar dolar azalarak yüzde 23'e gerilerken, devletin dış borçtaki payının ise 6.9 milyar dolar artarak yüzde 7.2'ye çıkması dikkat çekicidir.

Rusya imalat PMI değeri, Aralık

ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 53.7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE

Dünya Bankası, Türkiye'nin 2017, 2018 ve 2019 büyüme beklentilerini aşağı yönlü revize ederek sırasıyla yüzde 3, yüzde 3.5 ve yüzde 3.7 büyüme kaydedileceği öngörüsünde bulunmuştur. Açıklamada, başarısız darbe girişiminin ve süregelen siyasi belirsizliklerin finansal ve ticari koşulları kötüleştirdiğine dikkat çekilmiştir.

Türkiye'ye ilişkin bir diğer değerlendirme ise Morgan Stanley tarafından yapılmış ve Türkiye'de seyrini sürdüren belirsizliklerin büyüme üzerinde olumsuz etkilerde bulunacağı yorumunda bulunmuştur.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'ye ilişkin yayımladığı kredi görünümü raporunda, Türkiye'deki güvenlik meselelerinin makroekonomik baskıları artırdığını ileri sürmüş ve bu durumun özellikle bankaların kredileri için negatif etkiler yarattığı belirtilmiştir.

Türkiye imalat PMI değeri, Aralık ayında bir önceki aya göre hafif bir düşüşle 47.7 düzeyinde gerçekleşmiş ve yine eşik değerinin altında kalmıştır.

İşsizlik 6 yılın zirvesinde

İşsizlik oranında artış devam ediyor. 2016 Ekim ayında yüzde 11.8 olan işsizlik oranı, böylece Mart 2010 döneminden bu yana en yüksek seviyeyi gördü. İşsizlik Mart 2010 döneminde yüzde 12.8 seviyesindeydi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 500 bin kişi artarak 3 milyon 647 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 1.3 puanlık artış ile yüzde 11.8 seviyesinde gerçekleşti.

Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 1.5 puanlık artış ile yüzde 14.1 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 1.9 puanlık artış ile yüzde 21.2 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 1.3 puanlık artış ile yüzde 12 olarak gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2016 yılı Ekim döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 411 bin kişi artarak 27 milyon 267 bin kişi, istihdam oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 46.2 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 168 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 579 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 19.5'i tarım, yüzde 19.4'ü sanayi, yüzde 7.6'sı inşaat, yüzde 53.6'sı ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.9 puan, sanayi sektörünün payı 0.6 puan azalırken, inşaat sektörünün payı değişim göstermedi, hizmet sektörünün payı ise 1.6 puan arttı.

İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI YÜZDE 52.4

İşgücü 2016 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 911 bin kişi artarak 30 milyon 914 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.8 puan artarak yüzde 52.4 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan

kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.2 puanlık artışla yüzde 72.1, kadınlarda ise 1.3 puanlık artışla yüzde 33.1 olarak gerçekleşti.

Ekim 2016 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.3 puan artarak yüzde 33.9 olarak gerçekleşti.

ARINDIRILMIŞ RAKAMLAR

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 23 bin kişi azalarak 27 milyon 312 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0.1 puanlık azalış ile yüzde 46.3 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 117 bin kişi artarak 3 milyon 611 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0.4 puanlık artış ile yüzde 11.7 oldu.

İstihdamın Gelişimi (Bin kişi, 15+ yaş)

EKİM 2016	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.062	2.908	1.985	10.017	18.972
Kadın	1.220	2.398	86	4.592	8.296
Toplam	5.282	5.305	2.071	14.609	27.267

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Ekim 2015-2016	Toplam	
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler	2015	2016
Nüfus (Bin kişi)	58.134	58.990
İşgücü (Bin kişi)	30.003	30.914
İstihdam (Bin kişi)	26.856	27.267
Tarım	5.473	5.305
Tarım dışı	21.383	21.962
İşsiz (Bin kişi)	3.147	3.647
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.131	28.076
İşgücüne katılma oranı (%)	51.6	52.4
İstihdam oranı (%)	46.2	46.2
İşsizlik oranı (%)	10.5	11.8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.6	14.1
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	56.5	57.4
İstihdam oranı (%)	50.4	50.5
İşsizlik oranı (%)	10.7	12.0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.6	14.1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.3	21.2
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	24.7	24.3

Sanayi üretimi Kasım'da değişmedi

Sanayi üretimi Kasım'da bir önceki aya göre aynı kaldı, yıllık bazda yüzde 2.7 arttı. Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre 2016 yılı Kasım ayında yüzde 4.6 oranında artış gösterdi.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Kasım ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 0.3 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0.2 azalırken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1.5 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi yıllık bazda yüzde 2.7 oranında yükseldi.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Kasım ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1.8, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2.1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 7.8 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi gruplarının

da (MIGs), 2016 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 2.6 ile dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 5.7 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımında gerçekleşti. Bu artışı, yüzde 5.0 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı ve yüzde 3.7 ile ağaç, ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) takip etti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörlerinde, 2016 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre en yüksek azalış yüzde 6.7 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatında ve deri ve ilgili ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu azalışı, yüzde 2.9 ile giyim eşyalarının imalatı takip etti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Kasım ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 0.3 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0.2 azalırken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1.5 arttı.

KASIM 2016 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	136,1	4,6	133,3	2,7	128,1	0,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	113,3	1,8	112,0	1,8	108,2	-0,3
İmalat Sanayi	138,8	4,3	135,7	2,1	128,9	-0,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	129,4	7,8	128,4	7,8	133,0	1,5

Cari açık, Kasım'da 2.3 milyar dolar

(Milyon Dolar)	Kasım		12 Aylık Kümülatif 2016
	2015	2016	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-2.236	-2.268	-33.651
SERMAYE HESABI	0	0	8
FİNANS HESABI	-1.902	457	-26.345
Doğrudan Yatırımlar (net)	-194	-444	-7.479
Portföy Yatırımlar (net)	3.074	2.693	-7.311
Diğer Yatırımlar (net)	-4.570	-1.004	-12.687
Rezerv Varlıklar (net)	-212	-788	1.132
Net Hata ve Noksan	334	2.725	7.298

Cari işlemler dengesi, 2016 Kasım ayında 2.27 milyar dolar açık verdi. Eylül ve Ekim'de 1.6 milyar dolar açık veren cari işlemler dengesi Kasım ayında 2.6 milyar dolar açık vermesi bekleniyordu.

Merkez Bankası, 2016 Kasım ayına ilişkin Ödemeler Dengesi verilerini açıkladı. Ağustos ayından itibaren yükselme eğilimine giren cari işlemler açığı, 2015 yılının Kasım ayına göre 32 milyon dolar artarak 2 milyar 268 milyon dolar oldu. Ocak-Kasım döneminde 28 milyar 584 milyon dolar cari açık oluştu. 12 aylık kümülatifte ise, 33.7 milyar dolar ile son bir yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

2016 yılı Kasım ayında yüzde 6.4 azalan dış ticaret açığı cari açık üzerinde pozitif etki yarattı. Bu bağlamda 524 milyon dolarlık altın ihracatı da etkin rol oynadı.

Hizmetler dengesi geçen yılın aynı ayına göre, 2016 yılı Kasım ayında yüzde 22.6 oranında azalarak 1 milyar dolara gerilerken cari açığı negatif yönde baskıladı. Buradaki gerilemede, 2016 yılı itibarıyla genel bir azalış eğiliminde olan turizm gelirlerinin de 2016 yılı Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14 azalarak Nisan 2016'dan beri en düşük seviyeye gerilemesi etkili oldu.

Net doğrudan yatırımlar 2016 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın

aynı dönemine göre, yüzde 42.6 oranında azalarak 6 milyar dolar daralırken; 2016 yılı Kasım ayında 444 milyon dolar sermaye girişi yaşandı.

Portföy yatırımlarında 2016 yılı Kasım ayında 2.7 milyar dolar ile son bir yılda en yüksek sermaye çıkışı yaşanırken, dalgalı seyir sürüyor. Diğer yatırımlarda, 2016 yılı Kasım ayında 1 milyar dolarlık sermaye girişi kaydedildi.

2016 yılı Kasım ayında rezerv varlıklarda 788 milyon dolar artış gerçekleşirken, 2016 yılı Ocak-Kasım döneminde rezerv varlıklar 7.7 milyar dolar olarak kaydedildi. 2016 yılı Kasım ayında net hata ve noksan kaleminde ise, 2,7 milyar dolar sermaye girişi olurken, yılın 11 aylık döneminde net hata noksan kalemi 9.6 milyar dolar ile cari açığa katkı sağladı.

Dış ticaret açığının azalması ile cari açık üzerinde olumlu etki yaratırken; turizm gelirlerinde düşüşün süregelmesi ile birlikte azalan hizmetler dengesi cari açık üzerinde yukarı yönlü bir etki yaratıyor. Ayrıca, son dönemlerde petrol fiyatlarındaki artış eğiliminin devam etmesi durumunda enerji ithalatını yukarı çekeceği öngörüldürken bunu da cari açığa negatif yansıtacağı ifade ediliyor. Küresel piyasalarda ABD seçimlerinden kaynaklı yaşanan sıkıntılarla birlikte döviz giriş çıkışlarında oynaklıklar devam ediyor.

Cari işlemler açığı, 2015 yılının Kasım ayına göre 32 milyon dolar artarak 2 milyar 268 milyon dolar oldu. Ocak-Kasım döneminde 28 milyar 584 milyon dolar cari açık oluştu. 12 aylık kümülatifte ise, 33.7 milyar dolara yükseldi.

Enflasyon Aralık'ta 'kur' yaptı

Dolar'da Kasım ayında yaşanan yüzde 11'lik yükselişin gecikmeli etkileri ile özellikle alkollü içecek ve tütün grubundaki vergi ayarlamaları, Aralık'ta enflasyonun yükselmesine neden oldu. Gıda enflasyonundaki yukarı yönlü düzeltme de enflasyondaki artışta etkisini gösterdi.

2016 yılı Aralık ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de yüzde 8.53, Yİ-ÜFE'de yüzde 9.94 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre TÜFE'de yüzde 1.64 oranında ve Yİ-ÜFE'de yüzde 2.98 oranında artış yaşandı.

Aylık en yüksek artış yüzde 7.33 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda olurken, gıda ve alkolsüz içeceklerde

yüzde 3.29 artış gerçekleşti. Aylık en fazla düşüş gösteren grup yüzde 2.55 ile giyim ve ayakkabı oldu. Yıllık en fazla artış ise yüzde 31.59 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti.

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de yüzde 31.59 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda yaşandı. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; ulaştırma yüzde 12.36, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 11.08, sağlık yüzde 9.73, eğitim yüzde 9.47 ile en çok artışın olduğu diğer grupları oldu.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırımda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.93 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 8.46 oranında

Dolar'da yaşanan yükseliş ve vergi ayarlamaları enflasyonun aralıktaki artışında etkili oldu. Gıda fiyatlarında ise 4 yılın en düşük yükselişi yaşandı

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Aralık	8,81	8,53	5,71	9,94	10,90	17,73
Yıllık	8,81	8,53	5,71	9,94	10,90	17,73
Yıllık Ort.	7,67	7,78	5,28	4,30	7,68	6,68
Aylık	0,21	1,64	-0,33	2,98	0,36	5,21

artış gerçekleşti.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü yüzde 0.25 oranında azalırken; imalat sanayi sektörü yüzde 3.26 oranında, elektrik ve gaz sektörü yüzde 1.35 oranında ve su sektörü yüzde 0.54 oranında arttı. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde yüzde 12.07 oldu.

GIDADA 4 YILIN EN DÜŞÜĞÜ

Gıda ve alkolsüz içeceklerde fiyat artışları geçen yıl yüzde 5.65 ile son 4 yılın en düşük seviyesine gerilerken, söz konusu grupta Aralık'ta TÜFE'deki artış yüzde 3.29 oldu.

Yıllık bazda ise enflasyon yüzde 8.53 olurken, gıda ve alkolsüz içecek harcama grubundaki fiyat artışı son 4 yılın en düşük seviyesine gerileyerek yüzde 5.65 olarak gerçekleşti. Geçen yıl sadece gıdadaki TÜFE artışı yüzde 5,44 olarak belirlenirken, alkolsüz içeceklerdeki fiyat artışı yüzde 8.35 olarak kayıtlara geçti.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki fiyat artışları 2012'de yüzde 3.9 iken, 2013'te yüzde 9.67'ye, 2014'te yüzde 12.73'e çıktı. 2015'te ise söz konusu gruptaki TÜFE yüzde 10.87 oldu. Bu grubun enflasyon sepetindeki ağırlığı 2015 yılında yüzde 24,25 iken, geçen yıl yüzde 23.68 olarak hesaplandı. Söz konusu grubun 2016'da toplam fiyat değişimine yıllık etkisi ise yüzde 1.34 oldu.

Aylık bazda değerlendirildiğinde, 2016 yılında en yüksek fiyat artışı Ocak'ta yüzde 4.28 olarak görülürken, fiyatlar Şubat ayından itibaren düşüşe geçti.

Haziran'da yüzde 1.16, Temmuz'da ise yüzde 3.15 fiyat artışı görülen söz konusu grupta, genel hasat dönemlerine denk gelen Ağustos'ta yüzde 1.92, Eylül'de yüzde 0.70 düşüş kaydedildi. Söz konusu harcama grubundaki TÜFE Ekim'de yüzde 1.76 artarken, Kasım'da yüzde 0.58 geriledi. Aralık ayında ise kötü hava koşulları nedeniyle fiyatlar yükseliş trendine girdi ve yüzde 3.29 olarak gerçekleşti.

Gıda ve alkolsüz içeceklerde fiyat artışları geçen yıl yüzde 5.65 ile son 4 yılın en düşük seviyesine gerilerken, söz konusu grupta Aralık'ta TÜFE'deki artış yüzde 3.29 oldu.

2016'da bütçe açığı 29.3 milyar TL

2015 yılı Ocak-Aralık döneminde 23,5 milyar TL açık veren bütçe, 2016 yılı Ocak-Aralık döneminde 29,3 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri yüzde 14,8 oranında artarak 554,4 milyar TL, bütçe giderleri ise yüzde 15,3 oranında artarak 583,7 milyar TL olarak kaydedildi. Sene başında 29,7 milyar lira olarak öngörülen bütçe açığı, 2016 yılı başlangıç hedefinin 430 milyon lira altında gerçekleşmiş oldu.

2016 yılı Ocak-Aralık döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,5 oranında

artarak 458,7 milyar TL seviyesine ulaşmıştı. Faiz hariç giderler yüzde 17,7 oranında artarak 533,4 milyar TL olarak gerçekleşti. 2015 yılı Ocak-Aralık döneminde 29,5 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde 21 milyar TL faiz dışı fazla verildi.

2016 yılı Aralık ayında ise bütçe gelirleri 45,8 milyar lira, bütçe giderleri 73 milyar lira, faiz hariç bütçe giderleri 71,2 milyar lira, vergi gelirleri 39,6 milyar lira, bütçe açığı ise 27 milyar lira olarak gerçekleşti.

EİB ihracatı 2016'da 11 milyar dolara dayandı

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), 2016 yılı Aralık ayında, 2015'in aynı ayına göre yüzde 1 artışla 923 milyon 270 bin 290 dolar ihracat gerçekleştirdi. EİB'nin 2016 yılındaki toplam ihracatı ise 10 milyar 908 milyon 753 bin dolar oldu. EİB tarafından 2015 yılında ise 10 milyar 449 milyon 963 bin dolarlık ihracat kayda alınmıştı. 2016 yılında Türkiye'nin ihracatı ise yüzde 1.2'lik azalışla 142 milyar 138 milyon dolar olurken, EİB yüzde 4'lük artış başarısı gösterdi.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 2016 yılında yaptığı ihracatta sanayi ürünleri 5 milyar 748 milyon 607 bin dolarlık ihracatla büyük dilimi alırken, EİB'den yapılan sanayi ürünleri ihracatı yüzde 4 arttı. Ege Bölgesi'nden yapılan tarım ürünleri ihracatı ise yüzde 9'luk yükselişle 4 milyar 397 milyon dolara çıktı. Madencilik sektörünün ihracatı ise yüzde 13'lük düşüşle 762 milyon 511 bin dolara geriledi.

2016 yılında Ege İhracatçı Birlikleri bünyesindeki 12 ihracatçı birliğinden 9 tanesi 2015 yılına göre ihracatlarını arttırdı, 3 tanesi 2015 yılı performansının gerisinde kaldı.

HAZIRGIYIM ZİRVEDE

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, 2016 yılında 1 milyar 226 milyon dolarlık ihracat rakamıyla 2015 yılında olduğu gibi, 2016 yılında da

EİB bünyesinde en fazla ihracat yapan birlik olarak kayıtlara geçti. EHKİB, 2015 yılındaki 1 milyar 204 milyon dolarlık ihracatını 2016 yılında yüzde 2 arttırdı.

REKORTMEN SEKTÖRLER

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ise; 2016 yılında ihracat artış rekortmeni oldu. 2015 yılına göre ihracatını yüzde 31 sıçratan Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ihracatını 286 milyon dolardan 374 milyon dolara yükselterek ihracat artış rekortmeni oldu.

2016 yılında üçüncü sırada yer alan Ege Tütün İhracatçıları Birliği bu yıl ihracatını yüzde 11'lik artışla 992 milyon 184 bin dolara çıkardı ve ikinci sıraya yükseldi. 2016 yılında ihracatı yüzde 5 düşen Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği ise 950 milyon 284 bin dolarlık ihracatla üçüncü sırada kendine yer buldu.

2000 yılı sonrasında Türkiye'nin ihracatta yıldız sektörleri arasında yerini alan su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatı 2016 yılında da başarılı bir dönemi geride bıraktı. Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği 2016 yılında ihracatını yüzde 7 geliştirerek 803 milyon 840 bin dolara ulaştı ve Ege İhracatçı Birlikleri bünyesinde iki basamak yükselerek dördüncü sıraya

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, "Ekonomik tedbirler ve teşvik paketi hızla devreye girdiği takdirde Orta Vadeli Programda Türkiye için 2017 yılı sonu için ortaya konulan 153.3 milyar dolarlık ihracat hedefini tutturabileceğimize inanıyoruz. Bu hedefe EİB olarak 11.5-12 milyar dolarlık katkı sağlayabiliriz" dedi.

çıktı.

Türkiye'nin geleneksel ihraç ürünleri çekirdeksiz kuru üzüm, kuru incir ve kuru kayısı ana ihraç ürünleri olan Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, 2016 yılında Türkiye'ye 798 milyon 220 bin dolar döviz kazandırdı.

Ekonomideki küresel durgunluk Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin (EMİB) ihracat rakamlarına olumsuz yansıdı. 2016 yılında ihracatı yüzde 13 düşen EMİB 876 milyon dolardan, 762 milyon dolara geriledi. EİB bünyesinde ise altın-cı basamakta kendine yer buldu.

Başarılı bir sezon geçiren Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği 2016 yılında ihracatını yüzde 18 geliştirerek 585 milyon dolardan 693 milyon dolara yükseltti. Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği'nin 2016 yılındaki ihracatının 529 milyon dolarlık dilimi meyve sebze

mamulleri olurken, meyve sebze ihracatı ise 164 milyon dolara çıktı.

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği, 2016 yılında ihracatını yüzde 7 arttırarak 576 milyon dolar dövizini ülkemize kazandırırken, Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 212 milyon dolarlık ihracatta geçen yılki ihracat rakamını tekrarladı.

ZEYTİNYAĞINDA ARTIŞ % 120

Son 4 aydır ihracat artış rekorları kıran Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği (EZZİB) Aralık ayında da ihracatını yüzde 120 arttırarak 19 milyon 506 bin dolara ulaştı. EZZİB'in 2016 yılı ihracatı ise yüzde 7'lik yükselişle 124 milyon doları aştı.

Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği ise, 119 milyon dolarlık ihracata imza attı.

2016 yılında Ege İhracatçı Birlikleri bünyesindeki 12 ihracatçı birliğinden 9 tanesi 2015 yılına göre ihracatlarını arttırırken, 3 tanesi 2015 yılı performansının gerisinde kaldı.

2016 ihracatımız 142.6 milyar dolar

Türkiye 2016 yılında 142.6 milyar dolarlık ihracat, 198.6 milyar dolarlık da ithalat gerçekleştirdi.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın resmi olmayan geçici dış ticaret verilerine göre, 2016'da ihracat bir önceki yıla göre yüzde 0.84 azalarak 143 milyar 814 milyon dolardan 142 milyar 610 milyon dolara geriledi. Bu dönemde ithalat da yüzde 4.17 azalışla 207 milyar 226 milyon dolardan 198 milyar 577 milyon dolara düştü.

Dış ticaret hacmi geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 2.81 gerileyerek, 351 milyar 41 milyon dolardan 341 milyar 187 milyon dolara indi.

Dış ticaret açığı ise söz konusu dönemde yüzde 11.74 azalışla 55 milyar 967 milyon dolar olarak hesaplandı. Bu rakam 2015 yılında ise 63 milyar 412 milyon dolar seviyesindeydi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı da 2015'te yüzde 69.4 iken geçen yıl yüzde 71.8'e yükseldi. İhracat kilogram bazında, yıllık yüzde 4.1 artış kaydetti.

2017 SEFERBERLİK YILI

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "2016 yılında 66 bin 500 firma ithalat

yaptı. Yani ithalatçılarımız, ihracatçılarımızdan fazla. Yaklaşık olarak bin 500 civarında fazla ithalatçımız var" dedi.

İhracata verilen nakdi desteklerin 3 kat artırıldığını, hükümet olarak gerekirse 5'e de çıkaracaklarını bildiren Zeybekci, "2017 yılında bu ihracat seferberliği mutlaka ve mutlaka gerçekleşecek ve başarıya ulaşacağız. Yurt dışında düzenlenen ve ülkemiz açısından önem arz eden fuarlara milli düzeyde katılan firmalarımıza destekleri arttıracamız. Bugüne kadar gelmiş olduğumuz bu noktada yani 150 milyar dolar civarındaki ihracat rakamımız bizim eldeki mevcut özelliklerimizle gelebildiğimiz sınırlar olarak algılanıyor. 2017'de ihracat ile ilgili kırılmayı gerçekleştireceğiz" değerlendirmesinde bulundu.

Reel kesimin güveni azaldı

Reel kesim güveni, 2017 yılının ilk ayında bir önceki aya göre 1,4 puan azalarak 97,0 seviyesinde gerçekleşti. İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda bir ay öncesine kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 4,7'ye, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 63,8'e gerilerken, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 31,5'e yükseldi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki üretim miktarı endeksi artış yönünde etkilerken, genel gidişat, mevcut toplam sipariş miktarı, son 3 aydaki toplam sipariş miktarı, gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarı ve mevcut mamul mal stoku miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

RKGE-MA 3 PUAN AZALDI

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) bir önceki aya göre 3,1 puan azalarak 100,5 puan seviyesinde gerçekleşti.

Anketin ayrıntıları şu şekilde:

"Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin bir önceki aya göre zayıfladığı görülmektedir. İç piyasa sipariş miktarında azalış bildirenler lehine olan seyrin güçlendiği, ihracat sipariş miktarında ise azalış bildirenler lehine olan seyrin artış bildirenler lehine döndüğü gözlenmektedir.

Gelecek 3 aya yönelik değerlendir-

melerde, üretim hacmi ve ihracat sipariş miktarına ilişkin artış yönlü beklentilerin, iç piyasa sipariş miktarına ilişkin olarak ise azalış yönlü beklentilerin güçlenerek devam ettiği gözlenmektedir. Gelecek üç aydaki istihdama ilişkin artış yönlü beklentilerin zayıfladığı, gelecek on iki aydaki sabit sermaye yatırım harcamasında azalış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin artış bekleyenler lehine döndüğü gözlenmektedir.

Ortalama birim maliyetlerde, son 3 ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek 3 ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin güçlenerek devam ettiği görülmektedir. Gelecek 3 aydaki satış fiyatı artış beklentilerinin ise zayıfladığı gözlenmektedir. Gelecek 12 aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 0,8 puan artarak yüzde 8,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TALEP YETERSİZLİĞİ ÜRETİMİ KISITLIYOR

Ankete katılan işyerlerinin yüzde 46,6'sı üretimlerini kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtirken, yüzde 22,3'ü talep yetersizliğinin üretimlerini kısıtlayan en önemli faktör olduğunu belirtmiş, onu sırasıyla hammadde-ekipman yetersizliği, mali imkansızlıklar, işgücü yetersizliği ve diğer faktörler izlemiştir.

KÖTÜMSER TAHMİNLER ARTTI

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda bir ay öncesine kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 4,7'ye, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 63,8'e gerilerken, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 31,5'e yükselmiştir.

Ekonomi Güven Endeksi, 2016 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 16 oranında azalarak 70.5 ile son 5 yılın en düşük seviyesine geriledi.

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ						
BÜYÜME	2011	2012	2013	2014	2015	2016/III
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	774.188	785.721	821.937	800.107	719.620	655.400
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	11,1	4,8	8,5	5,2	6,1	-1,8
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	20,0	2,3	9,31	6,1	5,9	-3,2
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	Eki.16
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.110	24.821	25.524	25.933	26.621	27.267
İstihdam Oranı (%)	43,1	43,6	44,0	45,5	46,0	46,2
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.615	2.518	2.747	2.853	3.057	3.647
İşsizlik Oranı (%)	9,8	9,2	9,7	9,9	10,3	11,8
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	11,5	12,0	12,0	12,4	14,1
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Yİ-ÜFE (yıllık)	13,33	2,45	6,97	6,36	5,71	9,94
YD-ÜFE (yıllık)	15,99	-1,13	16,15	2,63	10,9	17,73
TÜFE (yıllık)	10,45	6,16	7,4	8,17	8,81	8,53
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Kas.16
İhracat	134.907	152.462	151.803	157.643	143.883	129.793
İthalat	240.842	236.545	251.661	242.184	207.199	180.196
Dış Ticaret Dengesi	-105.863	-84.083	-99.858	-84.540	-63.317	-50.403
Cari İşlemler Dengesi	-75.082	-48.497	-64.940	-45.846	-32.105	-28.584
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	50.814	62.794	96.581	64.601	103.139	97.780
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.071	4.119	4.840	4.011	4.576	5.161
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kurulan Şirket Sayıları	114.872	107.219	108.930	126.635	114.691	106.452
Kapanan Şirket Sayıları	56.121	47.978	37.273	39.051	32.762	31.938
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Eki.16
Şirket Sayısı (Adet)	4.324	4.263	3.789	4.710	5.602	4.651
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	16.182	13.284	12.384	12.523	17.067	8.062
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016/III	Eki.16
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-136	-171	-180	-178	-212,9	-212,6
BORÇLANMA (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/III
Dış Borç Stoku	304	339	389	402	398	417
Kamu	94	104	116	118	113	122,1
Özel	200	228	268	282	284	293,7
KREDİLER (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	Kas.16
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	151,7	170,9	198,4	212,6	215,9	221,9
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2011	2012	2013	2014	2015	Kas.16
Toplam Sanayi	9,7	2,5	3,4	3,5	3,1	2,7
İmalat Sanayi	10,1	2,2	4,4	3,1	3,6	1,7
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	Ara.16
Kapasite Kullanım Oranı	75,4	74,2	74,6	74,4	74,7	76,5
GÜVEN ENDEKSLERİ	2011	2012	2013	2014	2015	Ara.16
Reel Kesim Güven Endeksi	97,2	106,3	108,1	107,1	103,9	98,4
Tüketici Güven Endeksi	92	75,8	76	72,5	66,3	63,4
Ekonomi Güven Endeksi	-	104,2	107,9	94,1	88,6	70,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2011	2012	2013	2014	2015	Kas.16
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	129,9	140,1	153,1	172,7	187,2	227,4
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bütçe Dengesi	-17.783	-28.791	-18.449	-22.666	-22.606	-29.258
PROTESTOLU SENET	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Kas.16
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	919	1.075	1.091	1.004	1.000	927
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	4.902	6.949	7.494	8.221	10.081	10.685
KARŞILIKSIZ ÇEK	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Kas.16
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	581	943	748	673	775	730
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	298	400	289	216	188	151
BORSA VE DÖVİZ	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.17
BIST 100 Endeksi	64.982	77.314	76.306	79.901	77.587	82.300
Euro/\$	1,29	1,33	1,33	1,11	1,1068	1,57

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

İzmir'i sevenler,
329 Bin TL'den başlayan
fırsatları da çok sevecek.

MAHALL
BOMONTİ *izmir*

YAŞAM | İS | ALIŞVERİS

444 18 99

www.mahallbomontiiizmir.com

TÜRKERLER